

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ FAKULTA

Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky

**Lesnická
a dřevařská
fakulta**

**EKONOMICKÉ ASPEKTY SPRÁVY NÁRODNÍHO
PARKU PODYJÍ**

DISERTAČNÍ PRÁCE

Ing. David Březina

Doktorský studijní program: Ekonomika a management
Obor: Ekonomika a management obnovitelných přírodních zdrojů
Školitel: Ing. Petra Hlaváčková, Ph.D.

BRNO 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem disertační práci na téma Ekonomické aspekty Správy Národního parku Podyjí vypracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně, dne

.....
Ing. David Březina

Velké poděkování patří celé mojí rodině za velkou trpělivost a podporu, které bylo potřeba pro dokončení práce.

Dále bych chtěl poděkovat mému školiteli Ing. Petře Hlaváčkové, Ph.D. a všem kolegům z Ústavu lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky za diskusi, připomínky, kritiku i cenné rady během zpracování disertační práce.

Závěrem náleží poděkování všem zaměstnancům Správy Národního parku Podyjí s trvalým pobytem v okrese Znojmo a dodavatelům Správy se sídlem v okrese Znojmo za vyplnění dotazníkového šetření.

**EKONOMICKÉ ASPEKTY SPRÁVY NÁRODNÍHO PARKU
PODYJÍ
ECONOMIC ASPECTS OF THE PODYJÍ NATIONAL PARK
ADMINISTRATION**

Ing. David Březina

Abstrakt

Disertační práce řeší, nakolik se Správa Národního parku Podyjí podílela v roce 2012 na lokální ekonomice v okrese Znojmo, pomocí výpočtu skóre lokální multiplikátoru. Správa Národního parku Podyjí byla zřízena jako státní příspěvková organizace Ministerstvem životního prostředí České republiky pro správu velkoplošného zvláště chráněného území. Práce analyzuje ekonomiku hospodaření Správy Národního parku Podyjí i ostatních správ národních parků pomocí metod finanční analýzy za referenční období 2010 – 2012. Dále sleduje vývoj významných ekonomických ukazatelů u všech správ národních parků v České republice za referenční období 2005 – 2012 s využitím modelování časových řad.

Klíčová slova: ekonomika, časové řady, finanční analýza, lokální multiplikátor, národní park, management, příspěvková organizace

Abstract

The dissertation addresses the extent to which the Podyjí National Park Administration contributed to the Znojmo district's economy in 2012. The extent was measured as a score calculated by using the local multiplier. The National Park Podyjí Administration is a state-funded organisation. It was established by the Ministry of Environment of the Czech Republic. Its purpose is to manage a specific large-scale specially protected area. The dissertation analyses the economics of the National Park Podyjí Administration and also the economics of other national park administrations. The analyses were performed via methods of financial analysis. The reference period is 2010 – 2012. Furthermore, the dissertation monitors development of fundamental economic indicators in all national parks in the Czech Republic during the reference period 2005 – 2012. This monitoring was performed via modelling of time series.

Keywords: economics, time series, financial analysis, local multiplier, national park, administration, allowance organisation

Obsah

Úvod	2
1 Cíl práce a formulace hypotéz	4
2 Stav řešené problematiky	7
2.1 Pojem chráněné území	7
2.1.1 Význam chráněných území a vnímání role národních parků	8
2.1.2 Klasifikační systémy a kategorie chráněných území	10
2.1.3 Ekonomika chráněných území	12
2.2 Správa zvláště chráněných území v ČR	14
2.2.1 Státní správa v ochraně přírody a krajiny	14
2.2.2 Orgány ochrany přírody a krajiny	14
2.2.3 Státní neziskové organizace v ochraně přírody a krajiny	15
2.3 Národní parky v ČR	17
2.3.1 Legislativní rámec národních parků	17
2.3.2 Hospodaření správ národních parků	18
2.4 Ekonomie životního prostředí	19
2.4.1 Ekonomické nástroje financování ochrany životního prostředí v ČR	21
2.4.2 Legislativní předpisy ochrany životního prostředí v ČR	22
2.5 Ekonomická lokalizace	23
2.6 Globalizace	24
2.7 Teorie multiplikátoru	24
2.7.1 Typy multiplikátorů	25
2.8 Lokální multiplikátor	27
2.8.1 Princip multiplikačního efektu	28
2.8.2 Lokální multiplikátor 2	29
2.8.3 Lokální multiplikátor 3	29
3 Teoreticko–metodická východiska	31
3.1 Aplikace metod finanční analýzy	31
3.1.1 Analýza absolutních ukazatelů	32
3.1.2 Analýza rozdílových ukazatelů	33
3.1.3 Analýza poměrových ukazatelů	33
3.2 Aplikace elementárních časových řad	36
3.3 Aplikace individuálních jednoduchých indexů, modelování časových řad, výpočet korelačního koeficientu	37
3.4 Výpočet lokálního multiplikátoru	39
3.4.1 Vymezení lokality šetření	40

3.4.2 Výpočet lokálního multiplikátoru 2	41
3.4.3 Výpočet lokálního multiplikátoru 3	43
3.4.4 Dotazníkové šetření	45
3.4.5 Zpracování dotazníkového šetření	47
4 Analýzy, výsledky.....	48
4.1 Charakteristika Národního parku Podyjí a jeho Správy	48
4.2 Analýza hospodaření Správy NP Podyjí v letech 2010 – 2012	50
4.2.1 Vertikální finanční analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty	50
4.2.2 Horizontální finanční analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty	54
4.2.3 Vyhodnocení nákladových, výnosových položek a výsledku hospodaření v hlavní činnosti.....	59
4.2.4 Výsledky poměrových ukazatelů finanční analýzy a ČPK.....	61
4.3 Výsledky poměrových ukazatelů finanční analýzy a ČPK u ostatních správ NP ČR v letech 2010 – 2012.....	63
4.4 Vývoj významných ekonomických ukazatelů správ NP ČR v letech 2005 – 2012	68
4.5 Výsledky výpočtu skóre lokálního multiplikátoru.....	74
4.5.1 Charakteristika zaměstnanců a dodavatelů Správy NP Podyjí	74
4.5.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	79
4.5.3 Výpočet skóre lokálního multiplikátoru 2	86
4.5.4 Výpočet skóre lokálního multiplikátoru 3	88
5 Diskuse	91
5.1 Zhodnocení podílu Správy NP Podyjí na lokální ekonomice v okrese Znojmo v roce 2012.....	91
5.2 Ekonomická situace Správy NP Podyjí v letech 2010 – 2012.....	94
5.3 Komparace výsledků poměrových ukazatelů finanční analýzy a ČPK správ národních parků ČR za roky 2010 – 2012	97
5.4 Hodnocení významných ekonomických ukazatelů správ národních parků ČR za roky 2005 – 2012.....	99
6 Závěr	102
Summary.....	107
Literatura	111
Seznam zkratk	126
Seznam tabulek	129
Seznam obrázků	131
Seznam příloh.....	132

Úvod

Problematika životního prostředí (ŽP) a jeho ochrany se dostává do podvědomí vlád a veřejnosti již od konce šedesátých let 20. století. Zlomovým bodem se stala konference Spojených národů o životním prostředí člověka konaná v roce 1972 ve Stockholmu. Komplexní pojmání environmentálních problémů souvisí i s jejich izolovaným sledováním či naopak syntézou jednotlivých prvků. Zpočátku bylo totiž působení člověka na jednotlivé oblasti životního prostředí zkoumáno izolovaně. Krokem vpřed bylo vnímání životního prostředí jako celku se všemi vztahy uvnitř i vně. Postupně se dospělo k poznání, že ochrana životního prostředí je záležitost, která nesmí být ponechána pouze na individuální zodpovědnosti soukromých subjektů, ale že je třeba deklarovat také zájem státu spolupodílet se na sledování a ochraně životního prostředí. Začala vznikat ministerstva životního prostředí, případně státní agentury, které dostaly tento resort na starost. Tyto subjekty začaly zřizovat jednotlivé organizace, jejichž úkolem je zabezpečit ochranu přírody a krajiny v dané oblasti. Systematičtěji se začalo pracovat na legislativě v této oblasti a později na sledování ekonomických účinků ochrany přírody a krajiny na stát a regiony, což je jednou z oblastí zájmu environmentální ekonomie. (BŘEZINA, ŠAFAŘÍK, HLAVÁČKOVÁ 2013)

Ochranou přírody se v podmínkách České republiky (ČR) rozumí podle § 2 odst. 1 zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny: „*Vymezená péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.*“

Významnou institucí plnící požadavek ochrany přírody a krajiny v České republice jsou národní parky. Cílem těchto organizací není zisk, ale ochrana státem svěřeného území. Zároveň je nutné zdůraznit, že správy národních parků jsou typy organizací, které přímo propagují využívání celospolečenských funkcí lesa a krajiny a poskytují společnosti vyžití jak v oblasti odpočinku, tak i v poznání. (BŘEZINA, ŠAFAŘÍK, HLAVÁČKOVÁ 2013; upraveno)

V současnosti již většina ekonomicky aktivních obyvatel ve venkovských obcích nepracuje ani v zemědělství, ani v místě svého bydliště. Budoucí význam zemědělství a lesnictví bude vedle tradičního produkčního pilíře pravděpodobně významněji spočívat v oblasti služeb ve prospěch ochrany a tvorby životního prostředí. Odrazem pestrosti a vrstevnatosti venkovského prostoru je stejně bohatý počet institucí

ovlivňujících, rozvíjejících či řešících jednotlivé složky či problémy tohoto prostoru. Tyto subjekty usilují o rozvoj různých aspektů venkova – o zvýšení kvality života, rozvoj lidských zdrojů, rozvoj podnikání. Při svých aktivitách využívají širokou škálu nástrojů a směřují na venkov poměrně značné prostředky. Klíčovou otázkou rozvoje či alespoň stabilizace venkova je pochopení vztahů mezi jeho složkami, tj. poznání relevantních interakcí mezi socioekonomickými podmínkami pro život obyvatel, jejich promítnutím v určité struktuře osídlení, zemědělstvím a lesnictvím jako tradičním hospodářským odvětvím a dalšími odvětvími podnikání ve venkovském prostoru. (MPRR 2014)

Ve světě dnes převládá trend neomezeného pohybu zboží, služeb a kapitálu. Důsledkem tohoto přístupu jsou rozsáhlé negativní environmentální (vysoká spotřeba fosilních paliv atd.) a sociálně-ekonomické (úpadek místní produkce, nezaměstnanost, ekonomická nerovnost v rámci regionů i jednotlivců) dopady. Zároveň se však vynořuje hnutí, které hovoří o tzv. ekonomické lokalizaci, postavené na podpoře místně vlastněných podniků, které užívají místní zdroje trvale udržitelným způsobem, zaměstnávají místní pracovníky za odpovídající mzdu a slouží hlavně místním trhům. Souvislost této problematiky s environmentálními tématy a s tématem trvalé udržitelnosti je velmi úzká, protože od sítě malých soběstačných ekonomik lze očekávat efektivnější využívání místních zdrojů a díky decentralizaci také nižší závislost na transportu. Lokalizační hnutí usiluje o změnu důrazu z vládní podpory zahraničních investic, specializace a vývozu na podporu diverzifikované místní produkce malých a středních podniků, od nichž lze očekávat, že setrvají v dané lokalitě (tzv. zakořeněnost kapitálu) a budou mít užší ekonomické vazby na další subjekty v regionu, což by vedlo k delšímu setrvání peněz v regionu. (BŘEZINA, ŠAFAŘÍK, HLAVÁČKOVÁ 2013)

Disertační práce se zabývá otázkou, nakolik se Správa Národního parku Podyjí (dále jen Správa NP Podyjí, případně Správa) podílela na lokální ekonomice v okrese Znojmo v roce 2012 pomocí výpočtu skóre lokální multiplikátoru (LM). V České republice ukončily svoji působnost okresní úřady k 31. 12. 2002 a od 1. 1. 2003 již neexistují. Okresy jako správní celky nezanikly. Z tohoto důvodu bylo vybráno pro účely šetření zájmové území bývalého okresu Znojmo (dále jen okres Znojmo). Dále práce řeší ekonomiku hospodaření Správy NP Podyjí i ostatních správ národních parků (NP) v ČR. Při řešení disertační práce navazuje autor na vlastní výsledky vědeckovýzkumné činnosti zpracovávané na Ústavu lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky, Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně.

1 Cíl práce a formulace hypotéz

Důležité aspekty, které vedly ke stanovení primárního cíle disertační práce, vychází z Konference OSN o životním prostředí konané od 3. do 14. června v Riu de Janeiro v roce 1992 (nazývána též Summit Země). Nejdůležitější dokument z této konference je tzv. Agenda 21, která představuje celosvětový plán pro aplikaci trvale udržitelného rozvoje. V podmínkách České republiky na úrovni územních samosprávných celků (ÚSC) se jedná o tzv. Místní Agendu 21. Je to strategický a akční plán rozvoje obcí či regionů propojující ekonomické a sociální aspekty s oblastí životního prostředí ve spolupráci s veřejností.

Dále ze závazků třetí ministerské konference o ochraně evropských lesů, která se konala od 2. do 4. června v roce 1998 v Lisabonu, které se zaměřily na socio-ekonomické aspekty odvětví lesnictví v Evropě. Resoluce L1: „*Lidé, lesy a lesnictví – podpora sociálně-ekonomických aspektů trvale udržitelného lesního hospodářství*“.

V neposlední řadě z usnesení vlády č. 1221 ze dne 1. 10. 2008 o Národním lesnickém programu II (NLP II).

Klíčová akce 12 (KA 12) – podpora zlepšení sociální situace pracovníků v lesním hospodářství (LH):

- a) bod (12.1) – organizovat správu a obhospodařování lesního majetku, zejména státního, tak, aby přispívala ke zvýšení zaměstnanosti z místních zdrojů, za účelem posílení výdělkové úrovně a sociálního postavení pracovníků v lesním hospodářství (LH) a k rozvoji regionů.

Klíčová akce 13 (KA 13) – zvýšit přínos lesů a lesnictví pro rozvoj venkova:

- a) bod (13.1) – podporovat zakládání a rozvoj mikropodniků na venkově,
- b) bod (13.2) – zlepšit přístup místních firem k lesnickým zakázkám, zejména ve státních lesích. (SLABÝ 2013)

Je nutné zdůraznit skutečnost, že na chod, správu a udržení zvláště chráněných území je každoročně vydáváno velké množství finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Hlavním (primárním) cílem disertační práce je ověření aplikace použití – lokálního multiplikátor 2, 3 (LM2, LM3) jako mikroekonomického ukazatele, tzn. výpočet jeho skóre za rok 2012 u Správy NP Podyjí zřízené jako státní příspěvková organizace (SPO) Ministerstvem životního prostředí České republiky (MŽP) pro správu velkoplošného zvláště chráněného území. Tento metodický aplikační instrument vychází z Kahn-Keynesova multiplikátoru (makroekonomického ukazatele) a může kvantifikovat, kolik

intenzivně a efektivně Správa, která byla zřízena pro ochranu přírody a krajiny přispívá na lokální ekonomiku v okrese Znojmo, ve kterém působí, a tedy nakolik se podílí na jeho rozvoji. Z dostupných literárních zdrojů bylo zjištěno, že tato metoda nebyla v podmínkách České republiky ani v zahraničí v sektoru ochrany přírody, či lesního hospodářství aplikovaná.

Dílčí primární cíle jsou:

1. zjistit zda Správa zaměstnává zaměstnance z okresu Znojmo nebo mimo okres,
2. jestli je v okrese Znojmo dostatek či nedostatek kvalifikované pracovní síly,
3. zda u Správy převládá spektrum dodavatelů místních, nebo naopak mimo okres Znojmo a zároveň rozložení výdajů Správy v okrese Znojmo nebo mimo okres Znojmo,
4. rozložení výdajů zaměstnanců s trvalým pobytem v okrese Znojmo a dodavatelů se sídlem v okrese Znojmo v roce 2012.

Důležitost finančních ukazatelů u správ národních parků vzrostla z důvodu legislativní změny od 1. 1. 2010, kdy vstoupila v platnost vyhláška č. 410/2009 Sb., která nahrazuje vyhlášku č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů. Cílem této změny bylo přiblížit tyto organizace podnikatelskému prostředí, z tohoto důvodu se práce zaměřuje na ty z ukazatelů, které je možné u správ NP sledovat a hodnotit.

Ze zmíněného faktu plynou sekundární cíle disertační práce:

1. rozbor hospodaření Správy NP Podyjí pomocí metod finanční analýzy za referenční období 2010 – 2012,
2. aplikace metod finanční analýzy za sledované období 2010 – 2012 i u ostatních správ národních parků v ČR,
3. sledování vývoje významných ekonomických ukazatelů z výkazu zisku a ztráty správ národních parků v ČR za referenční období 2005 – 2012 s využitím modelování časových řad.

Jak primární, tak sekundární cíle práce by měly sloužit k uplatnění dosažených výsledků pro samotnou praxi, především pro potřeby MŽP.

Pro účel řešení disertační práce jsou formulovány následující hypotézy vztahující se k primárnímu cíli i dílčím primárním cílům práce:

- **H1** Výsledek výpočtu skóre LM2 u Správy NP Podyjí za rok 2012 se bude pohybovat v rozmezí průměrné hodnoty skóre 1,3 – 1,6.
- **H2** Výsledek výpočtu skóre LM3 u Správy NP Podyjí za rok 2012 se bude pohybovat v rozmezí vyšší hodnoty skóre 1,5 – 1,9.
- **H3** Z celkového počtu zaměstnanců Správy NP Podyjí za rok 2012 bude více jak 50 % zaměstnanců s trvalým pobytem v okrese Znojmo.
- **H4** Z celkového počtu dodavatelů Správy NP Podyjí za rok 2012 bude 40 – 60 % se sídlem společnosti v okrese Znojmo.
- **H5** Lze předpokládat, že 50 – 70 % z celkových výdajů Správy NP Podyjí za rok 2012 bylo utraceno v okrese Znojmo.
- **H6** Lze předpokládat, že největší položku výdajů v rodinném rozpočtu zaměstnanců Správy NP Podyjí tvořily výdaje na potraviny, nápoje, tabák a bydlení, vodu, energie.
- **H7** Lze předpokládat, že více jak 50 % výdajů zaměstnanců bude utracena nelokálně z důvodu, že obchodní řetězce a společnosti poskytující dané služby jsou se sídlem mimo okres Znojmo.
- **H8** Lze předpokládat, že největší položku výdajů v rozpočtu dodavatelů Správy NP Podyjí tvoří výdaje na zaměstnance (mzdové náklady, zákonné pojištění) a dodavatele (náklady na služby).

2 Stav řešené problematiky

Téma disertační práce se zabývá lokální ekonomikou v okrese Znojmo v roce 2012 ve vztahu ke Správě NP Podyjí. Je zaměřena na výpočet skóre LM. Dále řeší rozbor hospodaření Správy NP Podyjí i ostatních správ národních parků pomocí metod finanční analýzy a sleduje vývoj významných ekonomických ukazatelů u všech správ národních parků v ČR s využitím modelování časových řad.

V této kapitole je obsažen přehled publikací domácích a zahraničních autorů, legislativních předpisů a důležitých informací z webových stránek různých institucí. Jednotlivé kapitoly popisují základní problematiku a vysvětlují důležitou terminologii, která přímo souvisí s disertační prací. Literární rešerše je rozdělena do osmi podkapitol, které popisují pojmy chráněné území, správa chráněných území v ČR, národní parky v ČR, ekonomii životního prostředí, ekonomickou lokalizaci, globalizaci, teorii multiplikátoru, lokální multiplikátor.

2.1 Pojem chráněné území

Pojem chráněné území (CHÚ) byl definován Světovou komisí pro chráněná území (WCPA) Světového svazu ochrany přírody (IUCN) v roce 1994 jako: „*Území na pevnině a/nebo moři, speciálně určené pro ochranu a udržování biologické diverzity a přírodních a s nimi spojených kulturních zdrojů a jehož péče je zajišťována pomocí právních nebo jiných účinných prostředků*“. (GREEN, PAINE 1997; IN HLAVÁČKOVÁ 2011)

Definice IUCN je podobná jiné definici Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD), ale CBD ji definuje úžeji a zaměřuje se na roli chráněných území v zachování biologické rozmanitosti: „*Chráněná oblast je geograficky vymezené území, které je určeno, regulováno a řízeno tak, aby se podařilo dosáhnout specifických ochranných cílů*“. (DUDLEY, PHILLIPS 2006; IN HLAVÁČKOVÁ 2011)

Výraznou změnu v pohledu na chráněná území přinesla jejich nová definice přijatá na IV. světovém kongresu ochrany přírody (BARCELONA 2008): „*Chráněné území je jasně vymezený geografický prostor, právními a jinými účinnými prostředky uznávaný, určený a spravovaný tak, aby se v něm dosáhlo dlouhodobé ochrany přírody a s ní souvisejících ekosystémových služeb a kulturních hodnot*“. (DUDLEY 2008A; IN HLAVÁČKOVÁ 2011)

2.1.1 Význam chráněných území a vnímání role národních parků

Kontinuální degradace přírodního prostředí v důsledku dopadu lidské činnosti, zejména v posledních staletích, vyústila ve zřízení chráněných oblastí na konci 19. století (ARABATZIS, GRIGOROUDIS 2010).

Během posledních 30 let na celém světě počet chráněných oblastí, které byly zřízené za účelem ochrany přírodních systémů, vzrostl (ROBINSON, ALBERS, BUSBY 2013).

Zároveň je důležité zmínit, že za poslední tři desetiletí se měnily i role vnímání chráněných oblastí po celém světě (NIEDZIALKOWSKI ET AL. 2014).

Postoje k chráněné oblasti jsou vnímány jako klíčový faktor ovlivňující přijetí a úspěch chráněných oblastí (ARNBERGER ET AL. 2012).

Vyspělé země světa si svého přírodního bohatství váží a neustále se snaží hledat argumenty pro jeho ochranu. Důkazem toho je i existence mnoha mezinárodních institucí, které se touto problematikou dlouhodobě zabývají, jako jsou Světová banka (WB), Světová zdravotnická organizace (WHO), Světový svaz ochrany přírody, Světová komise pro chráněná území, Světové monitorovací středisko ochrany přírody (UNEP-WCMC), Světový fond na ochranu přírody (WWF), Společnost na ochranu planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů (WCS), Evropská agentura pro životní prostředí (EEA), Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO), Nadace Pan Parks atd.

Význam chráněných území je zdůrazněn i mezinárodními úmluvami a programy, jako jsou Úmluva o biologické rozmanitosti, Úmluvy o světovém dědictví (WHC), Ramsarská úmluva o mokřadech, Program Člověk a biosféra (MAB), Program OSN pro životní prostředí (UNEP), Program OSN pro rozvoj (UNDP), Evropská úmluva o krajině aj. Společně jsou tyto dohody a programy páteří mezinárodní politiky pro vyhlášení a management chráněných území pro zachování biologické rozmanitosti a udržitelné využívání přírodních a kulturních zdrojů. (STOLTON, DUDLEY 2010; IN HLAVÁČKOVÁ 2011)

Chráněná území jsou stále více vnímána jako důležitý prvek pro ochranu a prosazování sociálních, ekonomických a kulturních cílů komunit žijících v jejich blízkosti.

Veřejné nebo státní vlastnictví chráněné oblasti patří mezi běžné režimy vlastnictví, které jsou nastaveny ve prospěch společnosti, s hlavním cílem zachování biologické rozmanitosti (GANDIWA ET AL. 2013).

Řízení chráněných území by podle nového myšlení mělo být založeno na spolupráci mezi různými skupinami aktérů, včetně vlády, místních orgánů, soukromými společnostmi a nevládními organizacemi. (NIEDZIALKOWSKI ET AL. 2014)

Pro země střední a východní Evropy s jejich dlouholetou historií socialistického centrálního plánování a politiky, je zavedení nového myšlení při řízení chráněných oblastí velmi náročné (GRODZIŃSKA–JURCZAK, CENT 2011).

Chráněná území, jako jsou národní parky, jsou základními kameny v oblastech politiky ochrany přírody v národních i mezinárodních rozměrech (ARNBERGER ET AL. 2012).

Národní parky jsou převážně určeny a zřízeny za účelem ochrany, ale také poskytují mnoho ekosystémových služeb, jako například příležitostí pro rekreaci, která často představuje značné hospodářské přínosy. Bohužel jsou tyto výhody často zanedbávány, nebo v nejlepším případě je jejich hodnota podceňována. Vědecké podklady dokazují, že udržitelné, multifunkční využití přírodních ekosystémů je často ekonomicky výhodnější než jednoúčelové využití. (BERNARD, GROOT, CAMPOS 2009)

Mezi hlavní cíle národního parku patří ochrana životního prostředí a biologické rozmanitosti (EZEBILO, MATTSSON 2010).

Zvyšující se tlak na rozvoj národních parků zdůrazňuje potřebu nových a důležitých informací pro rozhodování managementu parku. Je důležité vnímat role národních parků nejen jako nástroj pro ochranu biologické rozmanitosti, ale také jako poskytovatele ekosystémových služeb. (JUUTINAN ET AL. 2011)

Například ve Finsku, stejně jako jinde na světě, se národní parky často stávají turistickou atrakcí a centrem rekreace. Výdaje návštěvníků doplňují místní ekonomiku a částečně kompenzují ztráty příjmů, které vyplynuly z jejich zřizování. (SELBY, PETÄJISTÖ, HUHTALA 2011)

IUCN kategorie II také odráží obnovu přirozené biologické rozmanitosti. Většina krajů ve střední Evropě byla intenzivně zemědělsky využívána po mnoho století a jejich stanoviště byly silně ovlivněny lidskou činností. Všechny národní parky, aby byly v souladu s normami IUCN kategorie II, mají umožnit přirozené procesy, které povedou k vytvoření stavu přirozené divočiny. (LUPP, KONOLD, BASTIAN 2013)

Problematiku chráněných území najdeme v publikacích řady světových autorů například HOLDGATE, PHILLIPS (2003); BERKES (2004); WELLS, MC SHANE (2004); CHAPE ET AL. (2008); Blicharska ET AL. (2011). Z českých autorů se danou problematikou zabývá řada autorů, například lze uvést MÍCHAL, PETŘÍČEK (1999); VOŽENÍLEK (2002); BALÁK (2003); MIKO, ŠTURSA (2010); PLESNÍK (2010); SIMON ET AL. (2010).

2.1.2 Klasifikační systémy a kategorie chráněných území

Na celém světě existují velké rozdíly ve způsobu ochrany území, managementových cílech a stupni ochrany v jednotlivých zemích.

Snaha částečně sjednotit rozdílné přístupy v třídění chráněných území sahá do 30. let 20. století, kde v průběhu Mezinárodní konference o ochraně fauny a flóry konané v roce 1933 v Londýně navrhli účastníci čtyři kategorie chráněných území: národní park, přísně chráněná přírodní rezervace, rezervace fauny a flóry a rezervace se zákazem lovu a sběru. (HLAVÁČKOVÁ 2011A; upraveno).

V roce 1948 byl založen Světový svaz ochrany přírody a v roce 1962 byla ustanovena Komise pro národní parky a chráněná území (CNPPA), později přejmenovaná na Světovou komisi pro chráněná území. První předběžný systém kategorií chráněných území vytvořil Dr. Ray Dasmann v roce 1973. V roce 1978 IUCN zveřejnila zprávu CNPPA o kategoriích, cílech a kritériích pro chráněné oblasti, kterou připravil Výbor CNPPA pro kritéria a nomenklaturu řízený Dr. Kentonem Millerem. Ten navrhl deset kategorií chráněných území. (IUCN 1994; upraveno)

IUCN v roce 1994 stanovil šest základních kategorií chráněných území, které se označují římskými číslicemi od I do VI zahrnující nejrůznější území od přísně chráněných přírodních rezervací po území s regulovaným využíváním přírodních zdrojů (HLAVÁČKOVÁ 2011A; upraveno).

PLESNÍK (2010) uvádí vymezení jednotlivých kategorií chráněných území dle IUCN:

- Ia přísně chráněná přírodní rezervace
- Ib oblast divočiny
- II národní park
- III přírodní památka nebo charakteristický rys
- IV území péče o biotopy nebo druhy
- V chráněná krajina nebo část moře
- VI chráněné území s udržitelným využíváním přírodních zdrojů

Kategorizací dle IUCN se ve své publikaci zabývá například DILLON (2004); BISHOP ET AL. (2004); DUDLEY (2008B, 2009). Danou problematiku najdeme i v dílech tuzemských autorů například ČEŘOVSKÝ (2007); PLESNÍK, HOŠEK, VAČKÁŘ (2009); PLESNÍK (2010). Dalšími systémy, které doplňují systém kategorií IUCN, je zařazení území mezi biosférické rezervace, lokality světového dědictví, lokality soustavy NATURA 2000 aj.

Nejdůležitějšími dokumenty pro biosférické rezervace jsou Program UNESCO Člověka biosféra, Madridská deklarace a Madridský akční plán. (HLAVÁČKOVÁ 2011A)

Problematiku lokalit světového dědictví včetně jednotlivých analýz najdeme v publikaci Světové dědictví a chráněná území (BADMAN, BOMBARD 2008).

Vstupem ČR do Evropské unie k 1. květnu 2004 byly do zákona o ochraně přírody a krajiny implementovány základní předpisy Evropské unie (EU) pro oblast ochrany přírody a krajiny (Směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť a Směrnice Rady 79/409/EHS, o ochraně volně žijících ptáků). Česká republika se tak zapojila do ekologické sítě chráněných území Natura 2000. (HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK 2011)

KUPČÁK ET AL. (2007) uvádí, že každá lokalita soustavy Natura 2000 musí mít právně podloženu ochranu legislativou členského státu. Směrnice Evropského společenství byly v České republice implementovány do zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

V české legislativě najdeme v § 14 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., rozdělení zvláště chráněných území (ZCHÚ) do 6 kategorií:

- národní parky (NP),
- chráněné krajinné oblasti (CHKO),
- národní přírodní rezervace (NPR),
- přírodní rezervace (PR),
- národní přírodní památky (NPP),
- přírodní památky (PP).

Zvláště chráněná území představují územní ochranu dle zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a jeho prováděcích vyhláškách 395/1992 Sb. a 60/2008 Sb. a dělí se na velkoplošná zvláště chráněná území (VZCHÚ) – chráněné krajinné oblasti a národní parky a maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ) – národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace a přírodní památka. (HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK 2011)

V tab. 2.1 jsou uvedeny informace o ZCHÚ nacházejících se na území České republiky. Údaje byly převzaty z Ústředního seznamu ochrany přírody (ÚSOP) a jsou platné k 20. 6. 2014.

Tab. 2.1: Přehled kategorií zvláště chráněných území v ČR

Kategorie	Počet	Výměra (ha)	Podíl na území v ČR (%)
Národní parky	4	119 489,00	1,51
CHKO	25	1 086 737,30	13,77
Národní přírodní památky	114	5 207,35	0,06
Národní přírodní rezervace	110	28 318,90	0,35
Přírodní památky	1 431	31 347,28	0,39
Přírodní rezervace	809	41 488,97	0,52
PP, PR, NPP, NPR	2 464	106 362,50	1,34
PP, PR, NPP, NPR na území NP a CHKO	742	52 242,54	0,66
ZCHÚ celkem	2 493	1 260 346,26	15,94

Zdroj: AOPK ČR 2014; stav k 20. 6. 2014

Přehled lesnatosti zvláště chráněných území v roce 2012 uvádí tab. 2.2.

Tab. 2.2: Přehled lesnatosti zvláště chráněných území v roce 2012 v ČR

Kategorie zvláště chráněných území	NP	CHKO	NPR	NPP	PR	PP	Území mimo ZCHÚ
počet území	4	25	110	112	804	1 255	
celková výměra (tis. ha)	119,5	1 086,7	28,1	4,4	38,8	23,6	
% rozlohy ČR	1,51	13,77	0,36	0,06	0,49	0,29	
výměra PUPFL (tis. ha)	104,5	588,5	23,1	2,3	16,9	15,5	
lesnatost (%)	87,7	54,0	85,0	51,0	44,0	69,0	
výměra přirozených lesů (tis. ha)	14,7	1,0*	6,9	0,3	5,4	0,3	1,0
výměra lesů dlouhodobě ponechaných samovolnému vývoji (tis. ha)**	6,7	0,1	2,2	0,0	0,7	0,0	0,0

*rozloha přirozených lesů v CHKO mimo ZCHÚ

**součet výměr subkategorií přirozených lesů označovaných jako „les původní“ a „les přírodní“, které se používají pro označení lesů dlouhodobě ponechaných samovolnému vývoji

Zdroj: MZE 2013; stav k 31. 12. 2012

2.1.3 Ekonomika chráněných území

Při hospodaření v lesích je zájmem každého vlastníka hospodařit tak, aby to pro něj bylo ekonomicky co nejvýhodnější. Ekonomickou stránkou hospodaření v lesích chráněných území se zabývá obor ekonomika lesního hospodářství. Ekonomika lesního hospodářství je odvětvovou ekonomikou, jejímž předmětem je využívání výrobních

faktorů (činitelů) v lesním hospodářství, z nichž základním výrobním faktorem je les.
(KUPČÁK 2006)

Účelem ekonomiky přírodních zdrojů je systematicky popsat racionální a ekonomicky optimální způsoby využívání přírodních zdrojů z hlediska maximalizace ekonomického prospěchu pro využívající osobu (POLSTER 2002).

Ekonomika chráněných území může hrát také důležitou roli při financování těchto území (HLAVÁČKOVÁ 2011A).

Chráněná území jsou základem pro zachování biologické rozmanitosti v rozvojovém světě, ale skutečným problémem je, jak by měly být financovány. Zásadní problém ve vedení chráněných území je nedostatek finančních zdrojů. Jedním z cílů stanovených v Úmluvě o biologické rozmanitosti je zajistit jejich finanční udržitelnost v rozvojovém světě. Financování může být složité a náročné, protože finanční prostředky musí být shromažďovány ze všech dostupných zdrojů: vládní rozpočty, mezinárodní dotace a finanční prostředky od dárců. (BARAL, DHUNGANA 2014)

Nejdůležitějším zdrojem financování pro chráněná území se stále zdá být státní rozpočet (BARAL, STERN, BHATTARAI 2008).

Závislost na veřejném rozpočtu může být problematická, protože sektor životní prostředí často dostane nejmenší prioritu, jsou-li příjmy omezeny. Chráněná území mohou generovat příjmy za vstup do území využívaného k rekreaci a cestovnímu ruchu, dále různé povolení, koncese, platby za služby v oblasti životního prostředí a další poplatky, včetně vědeckého výzkumu. Tyto zdroje příjmů mohou snížit závislost na veřejném rozpočtu a podpořit finanční soběstačnost. (BARAL, DHUNGANA 2014)

Vzhledem k nedostatečnému financování a neustále se zvyšujícím nákladům na řízení chráněných území, je velmi riskantní se spoléhat pouze na jeden finanční mechanismus (HEIN, MILLER, GROOT 2013).

Ekonomikou chráněných území se dále zabývá například DUDLEY ET AL. (2009). V České republice KUPČÁKOVÁ (2010); HLAVÁČKOVÁ (2011A); HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK (2011); HLAVÁČKOVÁ, ŠAFAŘÍK (2011); REJMANOVÁ (2012).

V souvislosti s ekonomikou chráněných území je důležité zmínit, že chráněná území jsou typem organizací, které přímo propagují využívání celospolečenských funkcí. Problematikou oceňování celospolečenských funkcí lesa se zabývají SEJÁK, DEJMAL ET AL. (2003); ŠIŠÁK ET AL. (2006); ŠIŠÁK, PULKRAB (2008); VYSKOT ET AL. (2003).

2.2 Správa zvláště chráněných území v ČR

Orgány státní správy zajišťují péči o zvláště chráněné části přírody a jejich správu a to maloplošných i velkoplošných zvláště chráněných území. Jelikož se jedná o právnické osoby, musí dodržovat povinnosti, které jim stanovují různé právní předpisy. (HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK 2011)

2.2.1 Státní správa v ochraně přírody a krajiny

Existuje několik definic vymezujících pojem veřejná správa. Metodika Eurostatu ESA 95 definuje veřejnou správu takto: „*Veřejná správa je souhrnem činností respektive služeb poskytovaných organizacemi státní správy, územní samosprávy a dalšími veřejnoprávními institucemi. Podmínky pro zařazení instituce do veřejné správy jsou dvě:*

- 1. kontrola, tzn. schopnost určovat obecnou politiku řízení organizace,*
- 2. netržní orientace – maximálně 49 % výrobních nákladů je pokryto tržbami (zbytek musí být financován z veřejných fondů).“* (REJMANOVÁ 2012)

Státní správa je součástí veřejné správy. Veřejná správa bývá charakterizována jako správa veřejných záležitostí ve veřejném zájmu. Tím je dána její nenahraditelná úloha jako specifické společenské činnosti řídicího a organizačního charakteru zaměřené na veřejné záležitosti a determinované veřejným zájmem. (KADEČKA, RIGEL 2009)

Problematikou pojetí a významu veřejné správy se dále zabývají například STRECKOVÁ (1998); POMAHÁČ (2002); KAŇA (2004). NUNVÁŘOVÁ (2006); HENDRYCH (2009).

2.2.2 Orgány ochrany přírody a krajiny

Orgány ochrany přírody jsou vymezeny zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny, vykonávají státní správu v ochraně přírody orgány ochrany přírody. Jsou jimi:

- Ministerstvo životního prostředí České republiky,
- Česká inspekce životního prostředí,
- správy národních parků,
- správy chráněných krajinných oblastí.

Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy.

Vedle těchto specializovaných úřadů vykonávají státní správu krajské úřady a tři typy obecních úřadů, existujících v ČR:

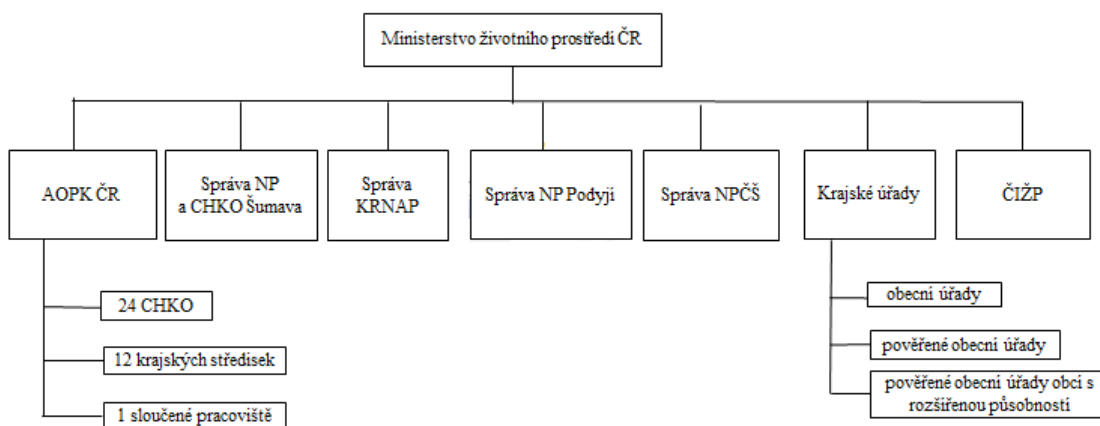
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- pověřené obecní úřady,
- obecní úřady.

Kompetence v ochraně přírody a krajiny mají rovněž Ministerstvo obrany a újezdní úřady na území vojenských újezdů a ostatních pozemků sloužících pro účely obrany státu.

Z hlediska právní formy jsou orgány ochrany přírody organizačními složkami státu (OSS), státními příspěvkovými organizacemi nebo územně samosprávnými celky.

Působnost jednotlivých orgánů ochrany přírody je uvedena v § 76 až 80 (zákona č. 114/1992 Sb.). Řízení ve věcech ochrany přírody a státní dozor upravují § 83 až 85 (zákona č. 114/1992 Sb.). (HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK 2011)

Na obr. 2.1 je uveden vztah orgánů státní správy k Ministerstvu životního prostředí ČR

Obr. 2.1: Vztah orgánů státní správy k Ministerstvu životního prostředí ČR

Zdroj: MŽP 2014A; upraveno

2.2.3 Státní neziskové organizace v ochraně přírody a krajiny

Územní samospráva je tvořena základními územně samosprávnými celky (obcemi) a vyššími územně samosprávnými celky (kraji). Výchozím právním předpisem je Ústava České republiky, která vymezuje územně samosprávné celky a jejich hospodaření. V návaznosti na Ústavu ČR, jsou dalšími právními předpisy zákon 128/2000 Sb., o obcích a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích. V obou zákonech je stanoven způsob hospodaření územních samosprávných celků. Oba zákony se odvolávají na zvláštní zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,

ve znění pozdějších předpisů, který upravuje rozpočtový proces, hospodaření s finančními prostředky a zřizování nebo zakládání právnických osob ÚSC. (HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK 2011)

Hospodaření státních příspěvkových organizací a organizačních složek státu je vymezeno zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, dále zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky. Samotné účtování se řídí vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádí zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. (BŘEZINA, ŠAFARÍK, HLAVÁČKOVÁ 2013)

Problematikou hospodaření státních neziskových organizací se zabývají například STUHLÍKOVÁ, HYMPÁNOVÁ (1998); HAVLAN (2004); JURAIDOVÁ, ŠELEŠOVSKÝ (2004); NOVOTNÝ, VÁVROVÁ, (2004); BOUKAL, VÁVROVÁ (2007); REKTOŘÍK, PROUZOVÁ, ŠKARABELOVÁ, (2007); HYÁNEK, PROUZOVÁ, ŠKARABELOVÁ., (2007); PEKOVÁ, PILNÝ, JETMAR, (2008); SVOBODOVÁ (2008), MÁČE (2012); MOCKOVČIAKOVÁ, PROKŮPKOVÁ, MORÁVEK (2012).

Přehled státních neziskových organizací zřízených Ministerstvem životního prostředí České republiky:

1. Příspěvkové organizace

- Správa NP Podyjí,
- Správa Krkonošského národního parku (Správa KRNAP),
- Správa NP a CHKO Šumava,
- Český hydrometeorologický ústav,
- Česká informační agentura životního prostředí (CENIA),
- Správa jeskyní ČR,
- Česká geologická služba,
- Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví (VÚKOZ Silva Taroucy).

2. Organizační složky státu

- Správa NP České Švýcarsko (Správa NPČŠ),
- Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP),
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR).

Zdroj: MŽP 2014A; upraveno

2.3 Národní parky v ČR

V České republice se nacházejí čtyři národní parky, které zaujímají rozlohu 119 489 ha a tvoří 1,51 % území ČR. Jsou jimi Krkonošský národní park (KRNAP), Národní park Šumava (NPŠ), Národní park Podyjí (NP Podyjí) a Národní park České Švýcarsko (NPČŠ). Národní parky jsou zřizovány zákonem. (HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK 2011).

Základní charakteristiky národních parků NP v podmínkách ČR jsou uvedeny v tab. 2.3. Zonace a ochranná pásma jednotlivých NP jsou uvedeny v tab. 2.4.

Tab. 2.3: Charakteristika národních parků v ČR

Národní park	Datum vyhlášení	Rozloha (ha)	Kraj	Kategorie IUCN
KRNAP	17. 5. 1963	36 300	Královéhradecký, Liberecký	V – chráněná krajina
Šumava	20. 3. 1991	69 030	Jihočeský, Plzeňský	II – národní park
Podyjí	20. 3. 1991	6 259	Jihomoravský	II – národní park
České Švýcarsko	1. 1. 2000	7 900	Ústecký	II – národní park

Zdroj: AOPK ČR 2014; upraveno; stav k 20. 6. 2014

Tab. 2.4: Zonace a ochranná pásma v NP

Národní park	I. zóna NP (ha)	II. zóna NP (ha)	III. zóna NP (ha)	Ochranné pásmo NP (ha)	Celkem NP (ha)
Šumava	8 807 (12,9 %)	55 885 (82,1 %)	3 372 (5,0 %)	CHKO Šumava	68 064
Podyjí	2 218 (24,5 %)	2 262 (25,0 %)	1 779 (19,6 %)	2 797 (30,9 %)	9 056
České Švýcarsko	1 653 (20,8 %)	6 210 (78,3 %)	70 (0,9 %)	CHKO Labské pískovce, Lužické hory	7 933
KRNAP	4 503 (8,2 %)	3 416 (6,2 %)	28 408 (51,7 %)	18 642 (33,9 %)	54 969

Zdroj: SIMON ET AL. 2010; IN HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK 2011

2.3.1 Legislativní rámec národních parků

Národní park je v § 15 odst. 1, 2, 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny definován: „Rozsáhlá území, jedinečná v národním či mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam, lze vyhlásit za národní parky. Veškeré využití národních parků musí být podřízeno zachování a zlepšení přírodních poměrů a musí být v souladu s vědeckými a výchovnými cíli sledovanými jejich vyhlášením. Národní parky, jejich poslání a bližší ochranné podmínky se vyhláší zákonem“.

Dále tento zákon vymezuje:

- základní ochranné podmínky národního parku (§ 16 – tento paragraf přibližuje, co vše je v národním parku zakázáno),
- členění území národních parků (§ 17 – zpravidla se člení do tří zón, bližší charakteristiku a režim zón upravuje obecně závazný právní předpis, kterým se národní park vyhlašuje),
- plány péče o národní park a jejich ochranná pásma (§ 18 – pro každý národní park navrhuje a schvaluje orgán ochrany přírody plán péče o národní park a jeho ochranné pásmo, a to na období zpravidla deseti let),
- návštěvní řády národních parků (§ 19 – návštěvní řád vydává orgán ochrany přírody národního parku formou obecně závazné vyhlášky),
- rada národního parku (§ 20 – k projednání a posouzení všech důležitých dokumentů ochrany a řízení národního parku a jeho ochranného pásma, zejména členění území národního parku do zón ochrany přírody, plánu péče, návštěvního řádu, způsobu péče o les a územních plánů, zřizuje orgán ochrany přírody národního parku radu národního parku jako iniciativní a konzultační orgán záležitostí příslušného národního parku),
- právo myslivosti a rybářství v národním parku (§ 21 – výkon práva myslivosti a práva rybářství podle zvláštních předpisů může být v určitých částech národního parku nebo na celém území orgánem ochrany přírody omezen nebo vyloučen),
- lesy národního parku (§ 22 – právo hospodaření k lesům, lesnímu půdnímu fondu a jinému lesnímu majetku ve státním vlastnictví po nabytí účinnosti tohoto zákona do jednoho roku od vyhlášení národního parku),
- právo k vlastnictví k některému majetku v národním parku (§ 23),
- poplatky v národním parku (§ 24 – výši poplatků stanoví příslušný orgán ochrany přírody národního parku a tyto poplatky jsou také příjmem příslušného orgánu ochrany přírody národního parku). (REJMANOVÁ 2012)

2.3.2 Hospodaření správ národních parků

Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava, Správa Krkonošského Národního parku a Správa Národní park Podyjí hospodaří jako SPO. Jediná Správa Národního parku České Švýcarsko hospodaří jako OSS.

Podmínky hospodaření SPO, tvorba peněžních fondů a možnost převádět zlepšený hospodářský výsledek do fondů jsou uvedeny v § 53, 55, 56 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 56 zákona č. 218/2000 Sb. SPO tvoří tyto peněžní fondy:

- rezervní fond,
- fond reprodukce majetku,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Odst. 2, 3 § 57, odst. 1, 2 § 58, odst. 1, 2 § 59 a § 60 zákona 218/2000 Sb., se zabývají bližší charakteristikou peněžních fondů. Finanční vztahy se zřizovatelem jsou uvedeny v § 54 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.

Podmínky hospodaření OSS a tvorba peněžních fondů jsou uvedeny v § 45, 46, 47 a 48 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Dle § 48 zákona č. 218/2000 Sb. OSS tvoří tyto peněžní fondy:

- rezervní fond,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Zúčtování ve prospěch státního rozpočtu řeší § 50 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.

2.4 Ekonomie životního prostředí

Ekonomie je věda, která zkoumá, jak lidé rozdělují vzácné zdroje (jež mají alternativní použití) k výrobě statků a služeb a jak se tyto statky a služby rozdělují a směňují. Ještě obecněji lze říci, že je to věda, která zkoumá ekonomické činnosti, vztahy mezi ekonomickými subjekty a definuje ekonomické zákonitosti. (SAMUELSON, NORDHAUS 1995).

V České republice je definice životního prostředí zakotvena v § 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí: „*Životní prostředí je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie.*“

Neoklasická environmentální ekonomie, ekologická ekonomie a tržní přístupy k ochraně životního prostředí jsou tři významné myšlenkové směry, které se dnes

systematicky zabývají jednáním člověka ve vztahu k přírodním zdrojům. Všechny tři mají své silné zastánce i oponenty. Jejich vzájemný poměr sil se v čase mění. Zatímco přibližně od 70. let 20. století dominovala společenským otázkám ochrany životního prostředí environmentální ekonomie (která si dodnes uchovala značný vliv), v průběhu 90. let získávají stále více příznivců druhé dva myšlenkové směry. Ty poukazují na to, že neoklasická environmentální ekonomie narazila na své hranice a není schopna (respektive v průběhu více než 30 let praktické aplikace nebyla schopna) v rámci stávajícího paradigmatu reflektovat postupné znehodnocování složek životního prostředí. (ANDERSON, LEAL 2001; BROMLEY 2004; VATN 2005; VATN, LEAL, ANDERSON 2005).

Pojetím tří hlavních myšlenkových směrů ve vztahu k přírodním zdrojům se dále zabývají BETMAN, TURNER, PEARCE (1997); YOUNG, LEAL, ANDERSON (2002); PAAVOLA, ADGER (2005); HARRIS (2006); PAAVOLA (2006); VENKATACHALAM (2007); ČAMROVÁ (2007); ŠAUER (2008); HARDY, PATTERSON (2012).

Definici pojmu „*Environmentální ekonomie*“ uvádí ve svých publikacích například OATES (1992); KOLSTAD (2000).

Globálními problémy environmentální ekonomie se zabývá například LOUŽEK (2013).

Cílem environmentální ekonomie je mimo jiné:

- kvalita života obyvatelstva a současně vysoká úroveň kvality životního prostředí,
- dosažení stanovených environmentálních cílů s co nejnižšími společenskými náklady,
- zvyšování racionality, účinnosti a efektivnosti státní politiky ŽP,
- integrace politiky ŽP s hospodářskými politikami,
- optimalizace hospodářského rozvoje s cíli politiky ŽP.

(BŘEZINA, ŠAFAŘÍK, HLAVÁČKOVÁ 2013)

Státní politika životního prostředí ČR (SPŽP ČR) je zaměřena na tyto tematické oblasti:

- ochranu a udržitelné využívání zdrojů,
- ochranu klimatu a zlepšení kvality ovzduší,
- ochranu přírody a krajiny,
- bezpečné prostředí.

Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v České republice, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat

negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.

Veškeré cíle byly naplňovány prostřednictvím SPŽP ČR na období 2004 – 2010, která byla schválena usnesením vlády České republiky č. 235 ze dne 17. března 2004. Nyní běží nová SPŽP ČR na období 2012 – 2020, která vymezuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v České republice do roku 2020. (MŽP 2014B; upraveno)

2.4.1 Ekonomické nástroje financování ochrany životního prostředí v ČR

Důležitým aspektem ochrany životního prostředí je zajištění finančních prostředků na projekty směřující ke zlepšování kvality životního prostředí. Kvalitní životní prostředí je základem zdraví obyvatel státu a zvyšuje atraktivitu území pro život, práci a investice. Financování životního prostředí vytváří základní předpoklad pro přípravu projektů, které mohou být realizovány z veřejných prostředků a fondů EU a jejichž cílem je zlepšit stav jednotlivých složek životního prostředí a podpořit tak udržitelný rozvoj. (MŽP 2014C).

V příloze 1 je uveden přehled dotačních programů ochrany přírody v programovém období 2007 – 2013.

Souběžně s letošním rokem se rozbíhá nové programové období 2014 – 2020. Východiskem pro přípravu nového programového období je hlavně Strategie Evropa 2020. Jedněmi z nejvýznamnějších kapitol evropského rozpočtu v nadcházejícím období budou i ty, jež obsahují fondy zaměřené na podporu politiky soudržnosti, politiky rozvoje venkova a Společné námořní a rybářské politiky. Souhrnně se tyto fondy budou nazývat „Evropské strukturální a investiční fondy“, ve zkratce ESIF. Jedná se o dva strukturální fondy: Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), dále o Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF). (MMR 2014)

Významným finančním zdrojem při ochraně a zlepšování stavu životního prostředí je Státní fond životního prostředí České republiky (SFŽP ČR) jako specificky zaměřená instituce. Je jedním ze základních ekonomických nástrojů pro plnění:

- závazků vyplývajících z mezinárodních úmluv o ochraně životního prostředí,
- závazků vyplývajících ze členství v Evropské unii,
- Státní politiky životního prostředí ČR.

Fond byl zřízen a jeho činnost je legislativně upravena zákonem č. 388/1991 Sb., na který navazují prováděcí předpisy – Statut Fondu, Jednací řád Rady Fondu, Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků z Fondu a Přílohy Směrnice, které upravují podmínky pro poskytování podpory pro příslušné období. (SFŽP ČR 2014).

Ekonomikou a financováním ochrany přírody v podmínkách České republiky se zabývali například TOŠOVSKÁ, ET AL. (2010); SOUKUPOVÁ (2011); SOUKUPOVÁ, PROUZOVÁ, ŠKARABELOVÁ (2011); HLAVÁČKOVÁ (2011A).

2.4.2 Legislativní předpisy ochrany životního prostředí v ČR

Základní legislativní předpisy vztahující se k ochraně životního prostředí v ČR jsou:

- zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky a č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod,
- zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 218/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Mezi další zákony upravující problematiku ochrany přírody a krajiny dále patří zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a regulováním obchodu s nimi. Dalším zákonem je zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy a zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad. Dalšími zákony jsou např. zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní a ochraně mořských rybolovných zdrojů, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, zákon č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. (REJMANOVÁ 2012)

2.5 Ekonomická lokalizace

Podle SHUMANA (2000) definice ekonomické lokalizace zní: „*Proces ekonomické lokalizace znamená, že místně vlastněné podniky užívají místní zdroje udržitelným způsobem, zaměstnávají místní pracovníky za přiměřenou mzdu a slouží primárně místním spotřebitelům. Tento proces pak vede k navrácení rozhodovacích procesů zpět komunitě a snižuje její závislost na dovozu zvenčí*“

HINES (2000A) popisuje ekonomickou lokalizaci jako: „*Proces, který obrací trend globalizace diskriminací ve prospěch lokálního. Lokálním je většinou myšlena část státu, nicméně někdy může jít o celé státy nebo dokonce regionální sdružení států. Lokalizace s sebou přináší nárůst kontroly nad ekonomikou ze strany komunit a národních států. Výsledkem by pak měla být soudržnost komunity, snížení chudoby a nerovnosti ve společnosti, zlepšení životní, sociální infrastruktury a ochrany životního prostředí.*“

HINES (2000B); IN REJMANOVÁ (2014) uvádí hlavní výhody ekonomické lokalizace:

- decentralizace politických sil a zvýšení úrovně demokracie, protože lokální ekonomiky vyžadují aktivní zapojení občanů k tomu, aby vůbec fungovaly, a tedy jsou ze své podstaty demokratické,
- kontrola nad lokální ekonomikou se navrácí z rukou státu nebo vyššího územního celku zpět do dané lokality a rozhodování se tak stává efektivnějším,
- ochrana životního prostředí,
- zlepšování sociálních podmínek, protože lokalizace počítá i se sociálními aspekty ekonomiky,
- pozitivní přístup k lokální hospodářské soutěži a podpora nových podniků.

Oproti tomu CAVANAGH, MANDER (2004); IN REJMANOVÁ (2014) uvádí, že ekonomická lokalizace svými zásahy příliš deformuje volný trh, který přináší výhody, jako jsou například snížení chudoby nebo větší rozmanitost. Globální trh také zajišťuje levnější výrobky a služby, kterým lokální trhy nedokážou konkurovat.

Problematika ekonomické lokalizace byla rovněž řešena na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity Brno například DOŠEK (2006); JOHANISOVÁ (2007); VÁVRŮ (2007); KUBA (2010); NOVOTNÁ (2011). Další autor, který se dlouhodobě zabývá problematikou ekonomické lokalizace je DOUTHWAIT (1996). Z českých autorů například KUTÁČEK (2007A, 2007B).

Ekonomická lokalizace se projevuje ve vztahu regionální ekonomiky a politiky, kterou se zabývají například ARMSTRONG, TAYLOR (2000); ŽÍTEK (2004); ŽÍTEK, KLÍMOVÁ (2008); STEJSKAL, KOVÁRNÍK (2009); ČADIL (2010); HÁJEK ET AL. (2012); ŠILHÁNKOVÁ (2012).

2.6 Globalizace

JEHLIČKA (2000) uvádí definici globalizaci jako: „*Globalizace je proces integrace společnosti, který je přirozený, nevyhnutelný a do jisté míry očekávatelný. Hnacím motorem je globalizace ekonomických aktivit, která propojuje výrobu a trhy různých zemí, a to prostřednictvím obchodu se zbožím a službami, pohybu kapitálu a informací a vzájemně provázané sítě vlastnictví a řízení nadnárodních společností. Termín však nevyjadřuje, že již bylo dosaženo konečného stavu plně integrované globální ekonomiky.*“

Příznivci globalizace zdůrazňují výhody otevřenosti pro komunikaci, která umožňuje poznávání, vzájemné sblížování a spolupráci. Díky globalizaci je posílena možnost překonávání nejrozličnějších (například ideologických či náboženských) bariér.

Odpůrci globalizace varují zejména před nebezpečím prohlubování rozdílů mezi bohatými a chudými ztrátou identity jednotlivých národních států a zavedením kultu spotřeby (ROLNÝ, LACINA 2006; IN REJMANOVÁ 2014).

Pojem globalizace definovalo mnoho dalších autorů například BAUMAN (1998); GIDDENS (2000); EHL (2001); GEORGE, WILDING (2002); JENÍČEK (2002); BECK (2007); JOHANISOVÁ (2008).

Při procesu ekonomické globalizace dochází k propojování výroby a trhů různých zemí. Jejím hlavním znakem je integrace řízení na světové úrovni prostřednictvím nadnárodních společností, jejichž hlavním cílem je zvyšování příjmů na základě rozšiřování trhů. Důležitou strategií nadnárodních společností je snižování nákladů díky přesunu části výrobních procesů do oblastí s levnou pracovní silou. (SIRŮČEK, HEZCKO 2006; IN REJMANOVÁ 2014)

2.7 Teorie multiplikátoru

KEYNES (1963); IN REJMANOVÁ (2014) uvádí, že pojem multiplikátoru (násobitele) byl poprvé uveden do ekonomické teorie Richardem Ferdinandem Kahnem v roce 1931 ve stati nazvané „Vztah domácích investic k nezaměstnanosti“.

S myšlenkou multiplikátoru jako makroekonomického ukazatele přišel ve 30. letech minulého století slavný anglický ekonom John Maynard Keynes. Jeho ekonomická teorie byla reakcí na Velkou krizi. Tvrdil, že čekat na to, až se ekonomika z krize uzdraví sama jen pomocí samovolně fungujících tržních mechanismů, je nezodpovědné. Navrhnul ekonomickou politiku, která připouštěla zásahy státu a vlády. Součástí této politiky bylo také využívání efektu multiplikace. K efektu multiplikace dojde, když změna ve výdajích způsobí neproporcionální změnu v celkové poptávce. Tím se pomůže k oživení ekonomiky. (KUTÁČEK 2007A)

Podle SAMUELSONA, NORDHAUSE (1995) je multiplikátor číslo, „*kterým musíme vynásobit změnu investic, abychom obdrželi výslednou změnu celkového produktu*“

Definici multiplikátoru uvádí například MANKIW, SOJKA (1999).

Používá se jako číselný koeficient ukazující velikost přírůstku produktu vyvolaného každým jednotkovým přírůstkem investic. Jednoduše pak lze multiplikační efekt vysvětlit jako efekt, který způsobí větší přínos ekonomice, než je původní výše výdajů. (NOVOTNÁ 2011).

Pokud například vláda „přilije“ do ekonomiky více peněz prostřednictvím budování dálniční sítě, zvýší se příjmy firem, které dálnice budují. Firmy musí najmout více pracovníků a mohou si dovolit zvýšit jejich mzdy. Pracovníci tak mohou více utratit, což znamená zvýšení příjmů firem, u kterých utrací. A tak stále dokola – původní peněžní injekce vlády se v ekonomice znásobila – multiplikovala. (KUTÁČEK 2007A).

Problematikou multiplikátoru se dále zabývají v publikacích například SOJKA (1999); ONDRČKA (2006); PAČESOVÁ (2011A); ŽEHROVÁ (2010); KUDRNA (2012). Ze zahraničních autorů například COGAN ET AL. (2010); CIMADOMO, BÉNASSY-QUÉRÉ (2012); FUJIWARA, UEDA (2013).

2.7.1 Typy multiplikátorů

Investiční (Kahn-Keynesův) multiplikátor

Základní vzorec pro výpočet investičního multiplikátoru uvádí SAMUELSON, NORDHAUS (1995):

$$\frac{1}{1 - MPC}; \frac{1}{MPS} \tag{2.1}$$

kde:

MPC = mezní sklon ke spotřebě

MPS = mezní sklon k úsporám

Mezní sklon ke spotřebě je dodatečná částka peněz, kterou by rodina či nějaké společenství vynaložilo na dodatečnou spotřebu, dostanou-li dodatečnou korunu příjmu. Mezní sklon k úsporám je dodatečná částka peněz, kterou by rodina či nějaké společenství uspořilo. (SAMUELSON, NORDHAUS 1995).

Investiční multiplikátor je dán vztahem $1/\text{MPS}$, kde MPS je hodnota mezního sklonu k úsporám, nebo vztahem $1/(1-\text{MPC})$, kde MPC je mezní sklon ke spotřebě. Za normálních podmínek, kdy platí $0 < \text{MPS} < 1$, je multiplikátor vyšší než 1.

(REJMANOVÁ 2014)

Multiplikátor vládních výdajů

Podobné účinky, jaké vyvolaly změny ve výši investic, lze vyvolat i změnou ve výši vládních výdajů. Výše multiplikátoru vládních výdajů se pak vypočítá stejným způsobem, jako tomu bylo u investičního multiplikátoru. Ke zjištění změny v národním důchodu pak opět stačí pouze vynásobit výši změny ve vládních výdajích hodnotou multiplikátoru (PAČESOVÁ 2011B; IN REJMANOVÁ 2014).

Daňový multiplikátor

SAMUELSON, NORDHAUS (1995) uvádí výpočet: (2.2)

MPC x výdajový multiplikátor

Na rozdíl od multiplikátoru investic a vládních výdajů, při kterých byl multiplikační efekt pozitivní, změna daní ovlivňuje rovnovážný důchod nepřímo úměrně. Daňový multiplikátor se vypočte ze vzorce: (2.3)

$$\frac{\text{MPC}}{1 - \text{MPC}}$$

(ONDRČKA 2006)

Multiplikátor transferových plateb

Tento multiplikátor působí stejně jako daňový multiplikátor přes disponibilní důchod, ale jeho vliv na rovnovážný důchod je pozitivní. Hodnota multiplikátoru se vypočte ze vzorce: (2.4)

$$\frac{\text{MPC}}{1 - \text{MPC}}$$

Změnu v národním důchodu zjistíme vynásobením změny ve výši transferových plateb hodnotou příslušného multiplikátoru (ONDRČKA 2006).

Peněžní multiplikátor

PAČESOVÁ (2011A) popisuje peněžní multiplikátor jako multiplikační efekt, který vytvářejí banky, protože své přijaté vklady dále půjčují.

Výpočet efektu multiplikace: (2.5)

$$D = m * R$$

(PAČESOVÁ 2011A)

kde:

D = objem nově vytvořených peněz

m = peněžní multiplikátor

R = rezervy v bankovním systému

Multiplikátor otevřené ekonomiky

Vzorec pro výpočet multiplikátoru otevřené ekonomiky uvádí SAMUELSON, NORDHAUS (1995): (2.6)

$$\frac{1}{MPS + MPm}$$

kde:

MPS = mezní sklon k úsporám

MPm = mezní sklon k dovozu

Podle SAMUELSONA, NORDHAUSE (1995) se mezní sklon k dovozu používá v makroekonomii a je to zvýšení nominální hodnoty dovozu, které je výsledkem nominálního zvýšení hrubého národního produktu (HNP).

2.8 Lokální multiplikátor

Lokální multiplikátor je nástroj, který vznikl v roce 2002 díky britskému nezávislému think tanku New Economics Foundation (NEF) pod vedením ekonoma Justina Sackse. NEF se zabývá zejména otázkami ze sociální, ekonomické či environmentální oblasti a jeho cílem je měnit ekonomiku tak, aby byla prospěšná jak člověku, tak i planetě. Organizace funguje nepřetržitě již od roku 1986. (REJMANOVÁ 2014)

Organizace NEF převedla keynesiánské makroekonomické poznatky do mikroekonomické roviny. Převzala koncept regionálního multiplikátoru a vyvinula poměrně jednoduchou metodu tzv. lokálního multiplikátoru, s jejíž pomocí lze měřit multiplikační efekt firem, institucí, skupin lidí nebo třeba bankomatu v menší obci. Metoda vychází z myšlenky, že přínos určitého ekonomického subjektu vůči místní ekonomice se může velmi lišit podle toho, nakolik své příjmy vydává lokálně (odebírání od místních dodavatelů a zaměstnávání místně žijící občany). (SACKS 2002B; IN DOŠEK 2006)

Lokální multiplikátor je číslo, jehož hodnotu lze určit pro jakoukoliv instituci (firmu, prodejnu, obecní úřad, neziskovou organizaci, sociální podnik, ale třeba i domácnost), které mají určité výdaje, a chtějí vědět, do jaké míry peníze, které utratí, zůstávají v regionu. Jinými slovy: lokální multiplikátor ukáže, nakolik se peníze, které organizace či jiná ekonomická jednotka vydá, otočí v regionu, než odečou jinam, a nakolik slouží jako zdroj příjmu pro jiné místní organizace (zejména dodavatele služeb a zboží) a místní lidi (zejména zaměstnance). (KUTÁČEK 2007A)

Tvůrci lokálního multiplikátoru přicházejí se zásadní myšlenkou: pro místní rozvoj je důležitý nejenom objem peněz, které do oblasti přicházejí, ale i doba, po kterou v regionu setrvávají. Pokud jsou peníze utráceny místně, je tím podpořen rozvoj regionu, místní výroba a místní zaměstnanost. (KUTÁČEK 2007C; IN REJMANOVÁ 2014) SACKS (2002C); IN REJMANOVÁ (2014) upozorňuje, že lokální multiplikátor má pouze funkci ukazatele a jeho přesnost nemusí být stoprocentní. Je důležité si uvědomit, že indikátory nám pouze naznačují, jak něco funguje. Výsledky získané z výpočtu lokálních multiplikátorů jsou tedy otevřené další diskusi.

V České republice se výpočet lokálního multiplikátor stále nedostal do podvědomí veřejnosti. Problematikou lokálních multiplikátorů se zabývá KUTÁČEK (2007A,B) a JOHANISOVÁ (2007, 2008). Metodika výpočtu byla aplikována v malém počtu závěrečných prací například DOŠEK (2006); JEŽKOVÁ (2008); NOVOTNÁ (2011); REJMANOVÁ (2014). Ze zahraničních autorů například SACKS (2002A); CIMADOMO, BÉNASSY-QUÉRÉ (2012).

2.8.1 Princip multiplikačního efektu

KUTÁČEK (2007C); IN REJMANOVÁ (2014) uvádí příklad výpočtu multiplikačního efektu na dvou fiktivních obcích, kde obyvatelé první obce (autor ji nazývá Lokální Lhota) utrácí své peníze spíše v místě (80 % v místě, 20 % mimo lokalitu) a obyvatelé druhé obce (autor ji nazývá Děravá Lhota) spíše mimo lokalitu (20 % v místě, 80 % mimo lokalitu).

Obyvatel první obce a obyvatel druhé obce dostanou každý k dispozici stokorunu. Obyvatel první obce utratí 80 korun lokálně, z těchto osmdesáti korun je pak subjektem, který peníze získal, utraceno lokálně 64 korun a z těch je zase dalším subjektem utraceno lokálně 51,2 korun. Přijatá stokoruna tak v lokalitě vytvořila ve třech kolech dodatečných 195,2 koruny. Obyvatel druhé obce z přijaté stokoruny utratí lokálně pouze 20 korun. Z těchto dvaceti korun subjekt, který je přijal, utratí lokálně 4 koruny. Další

subjekt toho už za 4 koruny mnoho nekoupí. Přijatá stokoruna tedy v lokalitě ve třech kolech vytvořila pouze necelých 25 dodatečných korun. Počáteční příjem byl u obou obyvatel stejný, multiplikační efekt je však mnohem vyšší u první obce, kde navíc koloběh může dále pokračovat.

2.8.2 Lokální multiplikátor 2

LM2 spočívá v zaměření na první dvě kola oběhu peněz – jedná se o celkové příjmy zkoumaného subjektu a lokální výdaje (náklady) zkoumaného subjektu.

LM2 je vhodný především pro organizace, které vyžadují rychlý náhled na své způsoby zaměstnávání a zajištění služeb a materiálů. Dozví se tak, zda zaměstnávají lokální pracovníky a získávají služby a materiály z lokálních zdrojů a pokud ne, tak z jakého důvodu. LM2 není tak přesný ukazatel jako LM3. (KUTÁČEK 2007A).

Schéma výpočtu: (2.7)

$$\frac{1 \text{ kolo} + 2 \text{ kolo}}{1 \text{ kolo}}$$

(KUTÁČEK 2007A)

kde:

1 kolo = celkové příjmy zkoumaného subjektu

2 kolo = lokální výdaje zkoumaného subjektu

Pokud budeme například uvažovat, že hodnota LM2 byla u první obce 1,80 (180/100), u druhé obce 1,20 (120/100). Každá přijatá koruna tedy v dané lokalitě vytvořila v prvním případě 0,80 dodatečné koruny a ve druhém případě 0,20 dodatečné koruny.

Hodnota LM2 se může pohybovat od 1 do 2 s tím, že čím vyšší číslo, tím pro lokální ekonomiku lépe (hodnota 1 nastává pro ekonomiku s pouze nelokálními výdaji, hodnota 2 pro ekonomiku s pouze lokálními výdaji). (REJMANOVÁ 2014; upraveno)

2.8.3 Lokální multiplikátor 3

Koncept multiplikátoru Johna Maynarda Keynesa byl jenom teorií, díky které se daly sledovat určité zákonitosti a také argumentovat praktické kroky vládní (fiskální) politiky. LM3 naproti tomu je ucelený ekonomický nástroj na získání konkrétního čísla a nabízí také vodítko pro interpretaci. Teorie Keynesova multiplikátoru tomuto nástroji posloužila pouze jako argumentační podklad a principiální východisko. (JEŽKOVÁ 2008).

LM3 obsahuje první dvě kola podle stejného schématu jako LM2, ale přidává navíc i kolo třetí, ve kterém kvantifikujeme lokální výdaje všech, kteří od zkoumaného subjektu v kole 2 přijali nějaké peníze (tedy kteří byli příjemci lokálních výdajů). U organizací se jedná zejména o dodavatele a zaměstnance. (KUTÁČEK 2007C; IN REJMANOVÁ 2014)

SACKS (2002) uvádí, že většina útrat v místní ekonomice proběhne v prvních třech kolech, a proto se jako nejužitečnější a nejvíce vypovídající indikátor lokalizace jeví LM3. Ve většině českých výzkumných projektů týkajících se výpočtu LM3 se bohužel, zejména kvůli nedůvěře či neochotě respondentů, nepodařilo získat údaje potřebné pro třetí kolo a výzkumníci se tak museli spokojit se znalostí hodnoty LM2 (REJMANOVÁ 2014).

Schéma výpočtu:

(2.8)

$$\frac{1 \text{ kolo} + 2 \text{ kolo} + 3 \text{ kolo}}{1 \text{ kolo}}$$

(KUTÁČEK 2007A)

kde:

kolo 1 = celkové příjmy zkoumaného subjektu

kolo 2 = lokální výdaje zkoumaného subjektu

kolo 3 = lokální výdaje příjemců z kola 2

Pokud nám hodnota LM3 vyjde například 1,60. Znamená to, že z každých deseti korun, které organizace získá jako svůj příjem, vytvoří 16,00 korun pro místní ekonomiku v daném regionu. Každá koruna výdajů organizace vytvoří 1,60 korun pro místní ekonomiku. Anebo že každá koruna výdaje vytvoří 0,60 dodatečné koruny příjmu pro místní ekonomiku ($1,60 - 1 = 0,60$). (BŘEZINA, ŠAFARÍK, HLAVÁČKOVÁ 2013)

Hodnota LM3 se může pohybovat od 1 do 3 s tím, že čím vyšší číslo, tím pro lokální ekonomiku lépe (hodnota 1 nastává u ekonomiky s pouze nelokálními výdaji, hodnota 3 u ekonomiky s pouze lokálními výdaji). (REJMANOVÁ 2014)

3 Teoreticko–metodická východiska

Veškeré metodické prvky byly stanoveny k vytyčeným cílům práce. Disertační práce využívá jak analýzy, tak syntézy a zároveň i kvantitativní a kvalitativní metody. Kapitola je rozdělena do čtyř podkapitol. První podkapitola se zabývá aplikací metod finanční analýzy. Druhá podkapitola zkoumá použití elementární charakteristik časových řad na zjištěné ukazatele finanční analýzy. Třetí podkapitola sleduje vývoj významných ekonomických ukazatelů pomocí individuálních jednoduchých indexů, modelování časových řad a výpočtu korelačního koeficientu (zároveň byl proveden test významnosti korelačního koeficientu). Čtvrtá podkapitola je zaměřena na vymezení zkoumané lokality pro výpočet LM, výpočet LM2, LM3 a řeší metodiku a zpracování dotazníkového šetření, které bylo nutné aplikovat při výpočtu LM3.

3.1 Aplikace metod finanční analýzy

Veškerá nesprávná finanční rozhodnutí institucí vedou k velké pravděpodobnosti finanční krize. Predikce úpadku je důležitý problém, který má podpořit finanční rozhodnutí (TSAI 2014).

Důležitá východiska pro další práci:

- stanovené referenční období 2010 – 2012 pro výpočet metod finanční analýzy u Správy NP Podyjí i u ostatních národních parků je z důvodu navázání na výsledky finančních analýz aplikovaných na národní parky v ČR z předchozích let, které uvádí HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK (2011),
- byly vybrány konkrétní metody finanční analýzy z elementárních (základních) metod, vyhovující způsobu hospodaření státních příspěvkových organizací tzn. právní formě,
- na vypočtené rozdílové a poměrové ukazatele finanční analýzy byly aplikovány elementární charakteristiky časových řad,
- rozdílové a poměrové ukazatele finanční analýzy byly aplikovány na hospodaření i ostatních národních parků v ČR,
- výpočet finančních analýz byl proveden v programu Microsoft Office Excel 2013.

V rámci metodického postupu byla provedena agregace dat z účetních výkazů (účetní závěrky), konkrétně z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Tyto materiály jsou veřejně dostupné na portálu Ministerstva financí České republiky (MF ČR) v záložce ÚFIS

– prezentační systém finančních a účetních informací státu. Dostupnost všech dat na portálu MF ČR byla do roku 2012.

3.1.1 Analýza absolutních ukazatelů

Tato metoda byla aplikována pro základní orientaci v hospodaření Správy NP Podyjí za referenční období 2010 – 2012, u ostatních národních parků aplikována nebyla.

Mezi analýzu absolutních ukazatelů řadíme:

- horizontální analýzu, tj. analýza trendů,
- vertikální analýzu, tj. procentní rozbor.

Horizontální a vertikální analýza představují základní východisko analýzy účetních výkazů a slouží k prvotní orientaci v hospodaření podniku. Cílem je rozbor minulého vývoje finanční situace a jeho příčin, s omezenými možnostmi učinit závěry o finančních vyhlídkách podniku.

Horizontální analýza zkoumá změny absolutních ukazatelů v čase, vyjadřuje změnu v určité položce v procentech nebo indexem (viz tab. 3.1).

Hledá odpověď na otázky:

- o kolik jednotek se změnila příslušná položka v čase? (absolutní změna),
- o kolik % se změnila příslušná položka v čase? (procentní změna).

Tab. 3.1: Výpočet horizontální analýzy absolutních ukazatelů

Položka	Běžné období	Minulé období	Rozdíl	Index	Navýšení (%)
	X	Y	X – Y	X/Y	$(X/Y - 1) * 100$

Zdroj: NÝVLTOVÁ, MARINIČ 2010; upraveno

Vertikální analýza zjišťuje procentní podíl jednotlivých položek výkazů na zvoleném základu. Při analýze rozvahy bývají položky výkazu vyjádřeny jako procento z celkových aktiv, resp. celkových pasiv, tedy z bilanční sumy (viz tab. 3.2). Ve výkazu zisku a ztráty se jako základ pro procentní vyjádření určité položky bere obvykle velikost celkových výnosů nebo tržeb. (NÝVLTOVÁ, MARINIČ 2010; upraveno)

Tab. 3.2: Výpočet vertikální analýzy absolutních ukazatelů

Položka	Běžné období	Minulé období	Podíl v %		Změna struktury (%)
			běž. obd.	min. obd.	
Σ AKTIVA	X	Y	X/X * 100	Y/Y * 100	(X/X – Y/Y)*100
Aktivum 1	X1	Y1	X1/X * 100	Y1/Y * 100	(X1/X – Y1/Y)*100
...
Aktivum i	Xi	Yi	Xi/X * 100	Yi/Y * 100	(Xi/X – Yi/Y)*100

Zdroj: NÝVLTOVÁ, MARINIČ 2010; upraveno

Souhrn dat posloužil k výpočtu vertikální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty a horizontální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty Správy NP Podyjí za sledované období. Do výpočtu byly agregovány všechny položky rozvahy i výkazu zisku a ztráty.

3.1.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele získáme jako rozdíl dvou absolutních ukazatelů.

Mezi analýzu rozdílových ukazatelů patří:

1. Čistý pracovní kapitál (ČPK),
2. Čisté pohotové prostředky (ČPP),
3. Čistý peněžní majetek (ČPM).

Nejdůležitějším rozdílovým ukazatelem je ČPK. Základem pro jeho výpočet je účetní výkaz rozvaha.

Výpočet ČPK: (3.1)

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

(KISLINGEROVÁ ET AL. 2010)

Z výše uvedených důvodů byl proveden výpočet ČPK u Správy NP Podyjí za období 2010 – 2012 a byl aplikován i u ostatních správ národních parků. K výpočtu posloužily položky rozvahy, jmenovitě oběžná aktiva (OA) a krátkodobé závazky (KZ).

3.1.3 Analýza poměrových ukazatelů

Základním nástrojem finanční analýzy je analýza poměrových ukazatelů, které stanovíme na bázi výkazů finančního účetnictví. Jedná se o ukazatele rentability, aktivity, likvidity, zadluženosti a skupinu ukazatelů kapitálového trhu. (NÝVLTOVÁ, MARINIČ 2010).

Ukazatele aktivity jsou využívány především pro řízení aktiv. Do vzájemných vztahů jsou dávány jednotlivé položky účetního výkazu rozvaha – majetek a výkazu zisku

a ztrát – tržby. Ukazatele likvidity neboli zadluženosti vyjadřují skutečnost, že podnik používá k financování svých aktiv cizí zdroje. Likvidita vyjadřuje platební schopnost a je nezbytnou podmínkou pro dlouhodobou existenci podniku. (KISLINGEROVÁ ET AL. 2010)

Mezi základní poměrové ukazatele patří:

1. ukazatele rentability – měří celkovou účinnost řízení podniku,
2. ukazatele likvidity – měří schopnost podniku uspokojit své běžné závazky,
3. ukazatele aktivity – měří schopnost podniku využívat své vlastní zdroje,
4. ukazatele zadluženosti – měří rozsah, v jakém je podnik financování cizím kapitálem,
5. ukazatele kapitálového trhu – měří cenu akcií a majetku podniku.

(NÝVLTOVÁ, MARINIČ 2010)

Z důvodů, které byly uvedeny na začátku kapitoly, nebyly do výpočtu poměrové analýzy aplikovány ukazatele rentability a ukazatele kapitálového trhu. Státní příspěvkové organizace nebyly zřízeny za účelem zisku.

K výpočtu opět posloužila agregace dat z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Výpočet poměrových ukazatelů byl aplikován u všech správ národních parků za referenční období 2010 – 2012.

Použité metody poměrové analýzy:

Ukazatele aktivity (3.2)

$$\text{Obrat celkových zásob (OCZ)} = \frac{\sum \text{ročních tržeb}}{\text{průměrný stav zásob}}$$

Tento ukazatel udává, kolikrát jsou během roku zásoby prodány a znovu uskladněny. Problémem je také to, že roční tržby jsou veličina toková, kdežto zásoby jsou veličina stavová. Za zásoby se proto může dosadit průměrná roční zásoba, která se vypočítá jako průměr konečných měsíčních stavů účtu zásob. Vysoký obrat také zvyšuje důvěryhodnost ukazatele běžné likvidity. (MIKOLAJSKÁ 2006; upraveno)

(3.3)

$$\text{Obrat celkových aktiv (OCA)} = \frac{\text{celkové roční tržby}}{\sum \text{aktiv}}$$

Udává počet obrátek (kolikrát se aktiva obrátí) za daný časový interval (rok). Pokud je intenzita využívání aktiv nižší než počet obrátek celkových aktiv zjištěný jako oborový průměr, měly by být zvýšeny tržby nebo odprodána některá aktiva.

Ukazatele zadluženosti (3.4)

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{celkové dluhy}}{\text{celková aktiva}} \times 100 [\%]$$

Ukazatel charakterizuje finanční úroveň podniku – věřitelské riziko. Udává míru krytí majetku podniku cizími zdroji. Při výsledku a vývoji < 60% = pozitivní vývoj (světový průměr 30-60%), při výsledku a vývoji > 60% = negativní vývoj.

(3.5)

$$\text{Podkapitalizování} = \frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{stálá aktiva}}$$

Podkapitalizování podniku vyjadřuje, že krátkodobé cizí zdroje kryjí i část dlouhodobého majetku.

(3.6)

$$\text{Ukazatel finanční páky} = \frac{\sum \text{aktiv}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Čím je vyšší, tím vyšší je účinek cizích zdrojů. Vyjadřuje, kolik korun cizích zdrojů na sebe váže (využívá) 1 Kč vlastních zdrojů. Doporučená hodnota je v rozmezí 1,7 až 2,00.

Ukazatele likvidity (3.7)

$$\text{Běžná (celková) likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Měří platební schopnost podniku z hlediska kratšího období. Ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky.

(3.8)

$$\text{Pohotovná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Lépe vystihují okamžitou platební schopnost podniku. Odstraňuje nevýhody běžné likvidity, vylučuje z oběžných aktiv zásoby a nechává jen peněžní prostředky, krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky.

(3.9)

$$\text{Peněžní likvidita (okamžitá)} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Měří schopnost firmy hradit právě splatné dluhy. Do čitatele se dosazují peníze (v hotovosti a na běžných účtech) a jejich ekvivalenty (volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry, splatné dluhy, směnečné dluhy a šeky).

(NÝVLTOVÁ, MARINIČ 2010; upraveno)

Všechny ukazatele likvidity mají odpovědět na otázku, zda firma bude schopna vyrovnat své dluhy, když nastane doba jejich splacení. Aby byla účetní jednotka (ÚJ) solventní (dokázala hradit závazky v okamžiku jejich splatnosti), musí mít určitou část svých aktiv ve vysoce likvidní formě, tj. v takové formě, která je rychle přeměnitelná na peníze. (NÝVLTOVÁ, MARINIČ 2010; upraveno)

Jedná se o nejdůležitější ukazatel poměrové analýzy ve vztahu ke státním příspěvkovým organizacím tzn. k hospodaření správ národních parků v ČR.

Problematikou výpočtů metod finanční analýzy se zabývají například KISLINGEROVÁ, HNILICA (2005); KUBÍČKOVÁ, KOTĚŠOVCOVÁ (2006); MRKVIČKA, KOLÁŘ (2006); HOLEČKOVÁ (2008); PETŘÍK (2009); RŮČKOVÁ (2010); BRIGHAM (2011); SEDLÁČEK (2011); KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ (2013); TSAI (2014).

3.2 Aplikace elementárních časových řad

Na zjištěné ukazatele finanční analýzy, konkrétně na ČPK a na ukazatele poměrové analýzy i na hodnoty, které sloužily k samotnému výpočtu, byly aplikovány elementární charakteristiky časových řad.

Jedním z důležitých úkolů statistických analýz ekonomických jevů je zkoumání jejich dynamiky. Jednoduché míry dynamiky časových řad umožňují charakterizovat základní rysy „chování“ časových řad a formulovat jistá kritéria pro jejich modelování. Průměrná hodnota intervalové časové řady se vypočte pomocí prostého aritmetického průměru. Velmi důležitou mírou dynamiky časových řad je koeficient růstu. Jestliže se tento koeficient vynásobí stem, udává, na kolik procent hodnoty v čase $t - 1$ vzrostla hodnota v čase t . Průměrný koeficient růstu (průměrné tempo růstu) se vypočítá jako geometrický průměr jednotlivých koeficientů růstu. Absolutní přírůstek vyjadřuje změnu hodnoty v čase t proti času $t - 1$.

Metody výpočtu:

Tempo růstu (3.10)

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}}$$

Průměrné tempo růstu (3.11)

$$\bar{k} = \sqrt[n-1]{k_2 k_3 \dots k_n}$$

Průměrný absolutní přírůstek (3.12)

$$\bar{\Delta} = \frac{y_t - y_1}{T - 1}$$

$$\bar{y} = \sum_{t=1}^T y_t / T$$

(ARLT, ARLTOVÁ, RUBLÍKOVÁ 2002)

K samotnému výpočtu a interpretaci výsledků byl použit program Microsoft Office Excel 2013.

3.3 Aplikace individuálních jednoduchých indexů, modelování časových řad, výpočet korelačního koeficientu

Záměrem sledování vývoje významných ekonomických ukazatelů za referenční období 2005 – 2012 u Správy NP Podyjí i ostatních národních parků je vztah těchto ukazatelů k nejvýznamnějšímu ukazateli poměrové analýzy, což je analýza likvidity (platební schopnosti). Za tyto ekonomické ukazatele byly stanoveny nejvýznamnější nákladové položky – osobní náklady, náklady na služby a výnosové položky – výnosy z prodeje vlastních výrobků, výnosy z transferů (příspěvky na činnost). Všechny ukazatele byly přepočteny na hektar rozlohy národních parků (NP a CHKO Šumava – 168 000 ha, KRNAP – 55 000 ha, NPČŠ – 7 200 ha, NP Podyjí – 6 300 ha po zaokrouhlení) a vyneseny v přehledných spojnicových grafech.

Agregace dat proběhla z výkazu zisku a ztráty za roky 2005 – 2012. Data pro roky 2005 – 2009 byla získána z portálu ARIS web (prezentační systém údajů databáze IDB ARIS). Data pro roky 2010 – 2012 byla stažena z portálu ÚFIS. Oba informační systémy jsou přístupné na stránkách MF ČR. Dostupnost všech dat na portálu MF ČR byla do roku 2012.

Pro detailní charakteristiku významných ekonomických ukazatelů v jednotlivých letech byly použity individuální jednoduché indexy (viz příloha 2, 3).

Pro sledování vývoje nejvýznamnějších nákladových a výnosových položek v porovnání roku 2005 oproti zbývajícím rokům (2006 – 2012) byl aplikován základní (bazický) index (i_b).

Vzorec pro výpočet bazického indexu: (3.14)

$$i_b = \frac{g_n}{g_0} \times 100 [\%]$$

(ŠAFARIK, HLAVÁČKOVÁ 2014; upraveno)

kde:

g_n = hodnota ukazatele v n-tém období

g_0 = hodnota ukazatele v základním období

Pro sledování vývoje nejvýznamnějších nákladových a výnosových položek mezi jednotlivými roky (2005 – 2012) byl aplikován řetězový index (i_r).

Vzorec pro výpočet řetězového indexu: (3.15)

$$i_r = \frac{g_n}{g_{n-1}} \times 100 [\%]$$

(ŠAFARÍK, HLAVÁČKOVÁ 2014; upraveno)

U výše zmíněných ekonomických ukazatelů bylo využito modelování časových řad. Výchozí princip modelování časových řad je založen na předpokladu, že jednotlivá pozorování jsou funkcí času, což lze zapsat ve tvaru $y_t = f(t, \varepsilon_t)$, kde y_t je hodnota modelovaného ukazatele v čase t , $t = 1, 2, \dots, n$ a ε_t je hodnota tzv. náhodné složky (poruchy) v čase t . K výše uvedenému modelu se v zásadě přistupuje dvěma způsoby:

- pomocí klasického (formálního) modelu, kdy jde pouze o popis forem pohybu časové řady, bez poznání věcných příčin dynamiky vývoje – jež byl zvolen,
- pomocí Boxovy-Jenkinsovy metodologie, která považuje za základní prvek konstrukce modelu časové řady náhodnou složku ε_t , jež může být tvořena vzájemně závislými náhodnými veličinami. (ŠAFARÍK 2013)

Časová řada byla dekomponována na složku trendovou T_t . Trend představuje složku vývoje časové řady. Z trendových funkcí byl použit lineární trend (viz příloha 3, 4).

Vzorec pro výpočet lineárního trendu: (3.16)

$$T_t = a_0 + a_1 t$$

kde:

a_0, a_1 = jsou neznámé parametry

$t = 1, 2, \dots, n$ je časová proměnná.

Dále byl pro jednotlivé ekonomické ukazatele vypočítán korelační koeficient (R).

Vzorec pro výpočet korelačního koeficientu: (3.17)

$$R = \sqrt{1 - \frac{(y - \hat{y})^2}{(y - \bar{y})^2}}$$

kde:

y = naměřená hodnota ukazatele

\hat{y} = modelová hodnota ukazatele

\bar{y} = průměrná hodnota z hodnot ukazatele

Byl proveden test významnosti (t_R) korelačního koeficientu podle vzorce: (3.18)

$$t_R = \frac{R \cdot \sqrt{n - 2}}{\sqrt{1 - R^2}}$$

(DRÁPELA 2002)

kde:

R = korelační koeficient

n = počet měření

Nulová hypotéza pro tento test tvrdí, že korelace mezi proměnnými není prokazatelná v základním souboru. Vzorec testového kritéria významnosti párového korelačního koeficientu má Studentovo rozdělení s $(n - 2)$ stupni volnosti. Platí-li $|t_R| > t_{\alpha, n - 2}$ (kritická hodnota), potom H_0 zamítáme. (DRÁPELA 2002). Výsledky testu byly stanoveny při hladině významnosti $\alpha 0,05$, tedy spolehlivost testů je 95 %.

K samotnému výpočtu i grafickému znázornění výsledků byl použit program Microsoft Office Excel 2013.

3.4 Výpočet lokálního multiplikátoru

Metodika výpočtu vznikla v roce 2002 ve Velké Británii a objevila se v publikaci Justina Sackse „The Money Trail“ ve spolupráci s organizací New Economics Foundation (NEF). Britští tvůrci konceptu lokálního multiplikátoru pracovali s řadou komunit (místních lidí z určité čtvrti, obce, městečka), které se snažily identifikovat „díry“, kterými z „vědra“ jejich místních ekonomik unikají peníze a s nimi pracovní příležitosti. (KUTÁČEK 2007A)

V České republice byla metodika popsána v publikaci „Penězům na stopě: měření vašeho dopadu na místní ekonomiku pomocí LM3“ z roku 2007 od Stanislava Kutáčka ve spolupráci se společností Trast pro ekonomiku a společnost, o. s. (TES).

Na pilotním testování metodiky lokálního multiplikátoru v České republice pracovaly Jana Jerglová a Jitka Uhlířová (KUTÁČEK 2007A).

Metodika výpočtu byla aplikována v malém počtu závěrečných prací hlavně na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně a v jedné závěrečné práci na Mendelově univerzitě v Brně. Všechny tyto práce byly zaměřeny na lokální ekonomiku obcí, malých firem, které v obci sídlí nebo do oblasti kulturního prostředí tzn. například městských divadel.

Primárním cílem disertační práce je zjištění míry příspěvku Správy NP Podyjí lokální ekonomice v okrese Znojmo v roce 2012. K tomuto účelu byla použita převzatá metodika a upravena k podmínkám způsobu hospodaření Správy NP Podyjí.

Hodnoty skóre LM2, LM3 jsou z důvodu stanoveného termínu řešení disertační práce a velké náročnosti sběru dat pomocí dotazníkového šetření u LM3 vypočteny za rok 2012. Kapitola je rozdělena do pěti podkapitol. První podkapitola se věnuje vymezení lokality pro šetření. Druhá a třetí podkapitola popisuje výpočet LM2, LM3 a data potřebná k výpočtu. Čtvrtá podkapitola řeší charakteristiku dotazníkového šetření. Poslední podkapitola se zabývá vyhodnocením dotazníkového šetření.

3.4.1 Vymezení lokality šetření

Ve výzkumech prováděných v České republice se používaly k vymezení lokality v zásadě dva způsoby:

1. Vymezení na základě geografické příslušnosti (např. hranice mikroregionu, okresu, kraje),
2. Vytvoření kružnice o určitém poloměru (většinou cca 10 – 30 kilometrů) se středem v sídle zkoumaného subjektu, kde jsou za nelokální považovány ty výdaje, které plynuly subjektům se sídlem vně kružnice. (REJMANOVÁ 2014)

V tomto případě byla zvolena lokalita okresu Znojmo, ve kterém se Národní park Podyjí nachází.

Okres Znojmo patří rozlohou 1590 km² mezi největší okresy České republiky. Základní podobu a velikost získal v roce 1961 sloučením okresu Znojmo a Moravský Krumlov s částí okresu Moravské Budějovice.

Severním sousedem okresu Znojmo je okres Brno–venkov a východním okres Břeclav, na severozápadě okres Třebíč z kraje Vysočina, krátkou hranici má na západě i s okresem Jindřichův Hradec z Jihočeského kraje. V délce 105 km sousedí svou jižní hranicí s Rakouskem.

Administrativně se okres Znojmo po sladění hranic k 1. 1. 2007 člení na 144 obcí a dále pak na 170 částí obcí. Celkem 129 obcí má pouze jednu část obce, 15 obcí se dělí na dvě a více částí obce, město Znojmo má 9 částí obce. Celkem 5 obcí má statut města. Jsou to Hrušovany nad Jevišovkou, Miroslav, Moravský Krumlov, Znojmo a nejmladším městem jsou Jevišovice (únor 2007). Statut městyse má 13 obcí – Běhařovice, Blížkovice, Lukov, Mikulovice, Olbramkostel, Olbramovice, Oleksovice, Prosiměřice, Šatov, Štítary, Vémyslice, Višňové, a Vranov nad Dyjí. Od 1. 1. 2003 je

v platnosti nové správní uspořádání obcí. Na území okresu Znojmo působí 2 obce s rozšířenou působností (ORP) – Moravský Krumlov a Znojmo (obce 3. stupně). V okrese Znojmo žije více než 113 tisíc obyvatel.

Z hospodářského hlediska je okres Znojmo okresem zemědělsko-průmyslovým. Právě zemědělská půda tvoří téměř 68 % výměry okresu. (ČSÚ 2014A)

Grafické znázornění zkoumané oblasti uvádí obr. 3.1.

Obr. 3.1: Vymezená lokalita pro výzkum

Zdroj: VEŘEJNÁ SPRÁVA 2014

Vybrané charakteristiky okresu Znojmo za období 2011 – 2013 uvádí příloha 6.

3.4.2 Výpočet lokálního multiplikátoru 2

V kapitole 2.8.2 je popsán vzorec pro výpočet LM2. Důležité je nyní popsat jaké položky příjmů a výdajů byly zahrnuty do jednotlivých kol výpočtu LM2 u Správy NP Podyjí za rok 2012.

1. kolo výpočtu zahrnuje – celkový příjem Správy NP Podyjí za rok 2012. Položky příjmů:

1. Příjmy z prodeje služeb,
2. Příjmy z prodeje vlastních výrobků,
3. Příjmy z pronájmu,
4. Příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku (kromě pozemků),

5. Příjmy z prodeje materiálu,
6. Příjmy z transferů (příspěvky na činnost od zřizovatele),
7. Ostatní příjmy související z hlavní činností.

Data byla transformována z účetnictví Správy NP Podyjí (účtová třída 6, účtová skupina 60, 64, 67). Správa používá SEIWIN 3/4 (Komplexní informační systém – soubor aplikací zabezpečujících zpracování všech potřebných činností v lesním hospodářství).

2. kolo výpočtu: obnášelo rozdělit celkové výdaje Správy NP Podyjí za rok 2012 na výdaje utracené lokálně (v okrese Znojmo) a na ty, které byly utraceny nelokálně (tzn. mimo okres Znojmo). Nelokální výdaje se do výpočtu nezahrnují.

U lokálních výdajů zjišťujeme:

1. Výdaje na zaměstnance (pouze mzdové náklady), kteří mají trvalý pobyt v okrese Znojmo.
2. Výdaje na dodavatele, kteří mají sídlo v okrese Znojmo.

Data byla transformována z účetnictví (SEIWIN 3/4) Správy NP Podyjí (účtová třída 5, účtová skupina 50, 51, 52).

Správa NP Podyjí poskytla pro zkompletování celkového seznamu dodavatelů za rok 2012 sestavu, ve které byli uvedeni dodavatelé s příslušným identifikačním číslem (IČ) a částkou v korunách. Bližší charakteristika dodavatelů byla zjištěna z portálu ARES (administrativní registr ekonomických subjektů) a portálu JUSTICE (oficiální informační server českého soudnictví).

Dodavatelé Správy NP Podyjí za rok 2012 byli rozděleni do tří skupin podle významnosti. První skupina zahrnovala významné dodavatele, u kterých Správa utratila 100 000 Kč a více (nejdůležitější skupina pro výpočet skóre LM), ve druhé skupině byli středně významní dodavatelé v rozmezí výdajů Správy 10 000 Kč – 100 000 Kč a poslední skupina obsahovala méně významné dodavatele pod finanční částku 10 000 Kč.

Výpočet skóre LM2 byl proveden pomocí dvou metod:

1. Klasická metoda:

- 2. kolo výpočtu obsahovalo pouze výdaje Správy na významné lokální dodavatele se sídlem v okrese Znojmo (tzn. skupina, u kterých Správa utratila 100 000 Kč a více) a celkové výdaje Správy na zaměstnance s trvalým pobytem v okrese Znojmo za rok 2012.

2. Modifikovaná metoda:

- 2. kolo výpočtu zahrnovalo celkové lokální výdaje na dodavatele Správy za rok 2012 se sídlem v okrese Znojmo (tzn. všechny tři skupiny dodavatelů) a celkové výdaje Správy na zaměstnance s trvalým pobytem v okrese Znojmo za rok 2012.

Stanovené metody výpočtu byly aplikovány z důvodu stanovení co nejpřesnějšího skóre LM2. Stanovené metody vycházely z exaktně zjištěných dat. Vypočtené skóre LM2 bylo zaokrouhleno na dvě desetinná místa. Finanční částky jsou ve výpočtu uvedeny v tis. Kč. První metoda výpočtu LM2 vychází z publikace KUTÁČEK (2007A). Druhá modifikovaná metoda výpočtu je součástí vlastního řešení. Zjištěné výsledky LM2 nedávají ještě celkový efekt příspěvku Správy NP Podyjí lokální ekonomice v okrese Znojmo. Z tohoto důvodu byl poté aplikován výpočet LM3.

K výpočtu byl použit program Microsoft Office Excel 2013.

3.4.3 Výpočet lokálního multiplikátoru 3

V kapitole 2.8.3 je popsán vzorec pro výpočet LM3. Opět bylo popsáno, co bylo zahrnuto do jednotlivých kol výpočtu u Správy NP Podyjí za rok 2012. 1. a 2. kolo výpočtu obsahuje stejné položky jako u LM2 (viz výše).

3. kolo – ve třetím kole je nutné určit, kolik dále utrácí místní zaměstnanci a dodavatelé lokálně ve sledovaném regionu (okresu Znojmo). Nejčastějšími výdaji spotřebitelů jsou např. jídlo, oblečení, zábava a volný čas a nájem nebo hypotéka. Dodavatelé (organizace) zase utrácí podobně jako sledovaná organizace (personální náklady, dodavatelé zboží a služeb, nájemné či hypotéka). (BŘEZINA, ŠAFARÍK, HLAVÁČKOVÁ 2013)

U 3. kola výpočtu LM3 je nutný dotazníkový průzkum, který umožní zjistit:

1. čistý roční příjem každého zaměstnance Správy NP Podyjí za rok 2012, který má trvalý pobyt v okrese Znojmo a strukturu jeho výdajů,
2. výši ročních výdajů významných dodavatelů Správy NP Podyjí za rok 2012, kteří mají sídlo v okrese Znojmo a strukturu jejich výdajů.

Zahrnutý do výpočtu byly zase pouze jejich lokální výdaje. Bližší charakteristiku dotazníkového šetření uvádí kapitola 3.4.4 níže a přílohy 7, 8, 9, 10, kde jsou uvedeny příklady dotazníků pro zaměstnance a dodavatele Správy NP Podyjí i s potřebnými vysvětlivkami.

Dodavatelé Správy NP Podyjí za rok 2012 byli stejně jak u výpočtu skóre LM2 rozděleni do tří skupin podle významnosti. První skupina zahrnovala významné dodavatele, u kterých Správa utratila 100 000 Kč a více (nejdůležitější skupina pro výpočet skóre LM), ve druhé skupině byli středně významní dodavatelé v rozmezí výdajů Správy NP 10 000 Kč – 100 000 Kč a poslední skupina obsahovala méně významné dodavatele pod finanční částku 10 000 Kč.

Výpočet skóre LM3 byl proveden dvěma metodami:

1. Klasická metoda

- a) 2. kolo výpočtu obsahovalo pouze výdaje Správy na významné lokální dodavatele se sídlem v okrese Znojmo (tzn. skupina, u kterých Správa utratila 100 000 Kč a více) a celkové výdaje Správy na zaměstnance s trvalým pobytem v okrese Znojmo za rok 2012,
- b) do 3. kola byly zahrnuty výdaje významných dodavatelů (tato skupina dodavatelů byla oslovena dotazníkovým šetřením) se sídlem v okrese Znojmo za rok 2012, kteří odpověděli na dotazníkové šetření a zaměstnanců Správy s trvalým pobytem v okrese Znojmo za rok 2012, kteří odpověděli na dotazníkové šetření.

2. Modifikovaná metoda

- a) do 2. kola výpočtu byly zahrnuty výdaje na všechny lokální dodavatele Správy se sídlem v okrese Znojmo (tzn. všechny tři skupiny) a celkové výdaje Správy na zaměstnance s trvalým pobytem v okrese Znojmo za rok 2012,
- b) do 3. kola byly zahrnuty výdaje významných dodavatelů (tato skupina dodavatelů byla oslovena dotazníkovým šetřením) se sídlem v okrese Znojmo za rok 2012, kteří odpověděli na dotazníkové šetření a zaměstnanců Správy s trvalým pobytem v okrese Znojmo za rok 2012, kteří odpověděli na dotazníkové šetření.

Stanovené metody výpočtu byly aplikovány z důvodu stanovení co nejpřesnějšího skóre LM3. Vypočtené skóre LM3 bylo zaokrouhleno na dvě desetinná místa. Finanční částky jsou ve výpočtu uvedeny v tis. Kč. První a druhá metoda vychází z exaktně zjištěných dat. První metoda výpočtu LM3 vychází z publikace KUTÁČEK (2007A). Druhá modifikovaná metoda výpočtu je součástí vlastního řešení. Vypočtené skóre LM3 první metodou vyhodnocuje, kolik Správa NP Podyjí přispěla na lokální ekonomiku v okrese Znojmo v roce 2012.

K výpočtu byl použit program Microsoft Office Excel 2013.

3.4.4 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bylo nutné zpracovat k výpočtu 3 kola LM3. Vymezenou oblastí byl okres Znojmo, ve kterém se Národní park Podyjí nachází.

Časový harmonogram:

- v červnu 2013 byl s problematikou výpočtu LM seznámen náměstek ředitele Správy NP Podyjí Ing. Petr Vančura a byla domluvena další schůzka,
- v září 2013 proběhla schůzka na Správě NP Podyjí ve Znojmě s ředitelem Ing. Tomášem Rothröcklem, náměstkem ředitele Ing. Petrem Vančurou a ekonomem Ing. Josefem Maxou a došlo k dohodnutí závěru, že Správa NP Podyjí umožní dotazníkový průzkum a poskytne další důležitá data k výpočtu LM,
- sběr dat u dotazníků pro zaměstnance trval od října 2013 do července 2014,
- sběr dat od dodavatelů trval od března 2014 do srpna 2014.

1. Dotazníkové šetření u zaměstnanců Správy s trvalým pobytem v okrese Znojmo

Sestavení dotazníku pro zaměstnance, který měl zjistit, jak zaměstnanci vynakládají peníze v okrese Znojmo nebo mimo okres, bylo inspirováno statistickým vyhodnocováním rodinných účtů, které používá Český statistický úřad (ČSÚ). Dotazníkovým šetřením u zaměstnanců Správy NP Podyjí byli osloveni pouze zaměstnanci s trvalým pobytem v okrese Znojmo. Samotné instruktážní školení, které mělo sloužit k seznámení zaměstnanců s aspekty vyplnění dotazníku, provedl Ing. Josef Maxa. Zaměstnanci odevzdávali vyplněné dotazníky průběžně Ing. Maxovi (celková délka dotazníkového šetření trvala cca 10 měsíců).

Příklad dotazníku pro zaměstnance

Položky výdajů: (potraviny, nápoje, tabák), (odívání, obuv), (voda, energie), (doprava, pohonné hmoty), (pošta, telekomunikace), (daň z nemovitosti), (ostatní daně), splátky (úvěry, půjčky, pojištění, spoření), (rekreace, sport, kultura), (ostatní zboží a služby).

Hodnota celkového ročního příjmu zaměstnanců v tis. Kč byla rozdělena do 7 kategorií po 50 tisících (do výpočtu byla uvažovaná střední hodnota vyplněné kategorie příjmu). Jednotlivé položky výdajů, za které respondenti (zaměstnanci) utráceli peníze, byly uváděny v procentech. Muselo dojít k přepočítání na koruny z celkových příjmů.

Bližší charakteristiku dotazníku pro zaměstnance Správy NP Podyjí s trvalým pobytem v okrese Znojmo i s vysvětlivkami pro vyplnění uvádí přílohy 7 a 8.

2. Dotazníkové šetření u významných dodavatelů Správy se sídlem v okrese Znojmo

Dotazníkovým šetřením u dodavatelů Správy NP Podyjí byli osloveni pouze významní lokální dodavatelé Správy za rok 2012 (tzn. skupinka, u kterých Správa utratila 100 000 Kč a více), kteří měli sídlo v okrese Znojmo. Dotazníkové šetření proběhlo převážně osobním setkáním, případně telefonicky.

Pro vytvoření uceleného rámce jakou výši a strukturu ročních výdajů mají fyzické osoby (FO) podnikající podle živnostenské nebo jiného oprávnění v sektoru lesního hospodářství či zemědělství, byli osloveni náhodně i živnostníci z různých lokalit ČR.

Dotazník pro dodavatele byl sestaven podobně, jak uvádí v publikaci KUTÁČEK (2007A) a také podle členění nákladových položek ve výkazu zisku a ztráty soukromých firem (právnických osob – PO), které vychází z vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky (ÚJ), které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

Celková délka dotazníkové šetření trvala cca 6 měsíců.

Příklad dotazníku pro dodavatele

Položky výdajů: (výdaje na zaměstnance), (splátky úvěrů a půjček), (daň z nemovitosti), (ostatní daně), (voda, energie), (nájemné, provoz budov), (pohonné hmoty), (pošta, telekomunikace), (propagace, reklama), (ostatní zboží a služby).

Hodnota celkových ročních výdajů dodavatelů v tis. Kč byla rozdělena do 10 kategorií. Finanční rozmezí každé kategorie výdajů bylo u dodavatelů přizpůsobeno právní formě podnikání. První čtyři kategorie odpovídaly rozmezí výdajů FO, které podnikají podle živnostenského nebo jiného oprávnění, pátá a šestá kategorie byla vymezena FO podnikajícím podle živnostenského nebo jiného oprávnění (s určitým počtem zaměstnanců) a poslední čtyři kategorie byly určeny pro PO. U PO byly využity v rámci vyplňování dotazníku i veřejně přístupné informace z obchodního rejstříku dostupné z portálu JUSTICE, kde tyto subjekty mají zveřejněny účetní závěrky (konkrétně výkazy zisku a ztráty). Do výpočtu byla uvažovaná střední hodnota vyplněné kategorie výdajů. Jednotlivé položky výdajů, za které respondenti (firmy) utráceli peníze, byly uváděny v procentech. Muselo dojít k přepočítání na koruny z celkových výdajů.

Bližší charakteristiku dotazníku pro dodavatele Správy NP Podyjí i vysvětlivkami pro vyplnění uvádí přílohy 9 a 10.

K vytvoření dotazníků byl použit program Microsoft Office Word 2013.

3.4.5 Zpracování dotazníkového šetření

K prvotnímu vyhodnocení dotazníků byly použity pruhové grafy.

Zaměstnanci

U zaměstnanců Správy NP Podyjí, kteří odevzdali vyplněný dotazník, byl zjištěn celkový roční průměrný příjem v roce 2012. Dále celkové výdaje zaměstnanců, které byly rozděleny na lokální (v okrese Znojmo) a nelokální (mimo okres Znojmo). Jednotlivé komodity, za které zaměstnanci utráceli, byly vyhodnoceny ve sloupcových grafech v korunách i v procentech. K výpočtu byl použit aritmetický průměr.

Dodavatelé

U významných lokálních dodavatelů Správy NP Podyjí, kteří odevzdali vyplněný dotazník, byly stanoveny celkové průměrné roční výdaje v roce 2012. Celkové výdaje významných dodavatelů byly rozděleny na lokální (v okrese Znojmo) a nelokální (mimo okres Znojmo). Jednotlivé komodity, za které významní dodavatelé utráceli, byly vyhodnoceny v sloupcových grafech v korunách i v procentech. Vyhodnocení bylo provedeno celkově a zároveň zvlášť pro PO a FO. K výpočtu byl použit aritmetický průměr.

Výpočty i grafy byly zpracovány v programu Microsoft Office Excel 2013.

4 Analýzy, výsledky

Kapitola je rozdělena do pěti podkapitol, které řeší a analyzují předem vytyčené cíle disertační práce a formulované hypotézy. První podkapitola je úvodní, kde je stručně popsán analyzovaný subjekt Národní park Podyjí a Správa. Druhá tematická část řeší rozbor hospodaření Správy NP Podyjí v letech 2010 – 2012 metodami finanční analýzy (vertikální a horizontální finanční analýza, rozdílové a poměrové ukazatele, včetně aplikace elementárních charakteristik časových řad). Třetí podkapitola hodnotí výsledky finanční analýzy (rozdílové a poměrové ukazatele) a aplikaci elementárních charakteristik časových řad u všech správ NP v ČR v letech 2010 – 2012. Čtvrtá část sleduje vývoj významných ekonomických ukazatelů s využitím individuálních jednoduchých indexů, modelování časových řad a výpočtu korelačního koeficientu (zároveň byl proveden test významnosti korelačního koeficientu) správ NP ČR v letech 2005 – 2012. Pátá podkapitola se zabývá primárním cílem tj. výpočtem skóre lokálního multiplikátoru u Správy NP Podyjí za rok 2012.

4.1 Charakteristika Národního parku Podyjí a jeho Správy

Obecná charakteristika Národního parku Podyjí

Název: Národní park Podyjí (lokalizace viz příloha 11)

Evidenční číslo z Ústředního seznamu ochrany přírody: 78

Národní park Podyjí byl vyhlášen Nařízením vlády ČR č. 164 ze dne 20. 3. 1991, kterým se zřizuje Národní park Podyjí a stanoví podmínky jeho ochrany. Vyhlášení národního parku vychází z tehdy platného zákona č.40/1956 Sb., o státní ochraně přírody, §8 odst. 1 a § 9. Zřizovací předpis byl potvrzen § 90, odst. 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Výměra Národního parku Podyjí je 6276 ha, výměra ochranného pásma je 2822 ha. I. zóna zabírá 2 201 ha (35 %), II. zóna 2 282 ha (36 %), III. Zóna 1793 ha (29 %). Vlastnické poměry v NP: ČR – Správa NP Podyjí 5 342 ha (85 %), ČR – ostatní státní subjekty 352 ha (6 %), obce 377 ha (6 %), ostatní vlastníci 205 ha (3%). Vlastnické poměry v ochranném pásmu: ČR – Správa NP Podyjí 129 (5%), ČR – ostatní státní subjekty 419 (15%), obce 353 (12%), ostatní vlastníci 1 921 (68%). (REITEROVÁ, ŠKORPÍK 2012)

V NP Podyjí je určeno asi 120 druhů dřevin, z toho 75 stromového vzrůstu. Zastoupení: 37 % dub, 21 % habr, 15 % borovice, lípa 5 %, modřín 5 %, smrk 5 %, buk 3 %, akát

3 %, ostatní listnáče 6 %. Poměr je 25 % jehličnanů a 75 % listnáčů. (FANTA, KŘENOVÁ 2009)

Správa NP Podyjí plní tři hlavní úkoly:

- výkon státní správy na úsecích ochrany přírody a krajiny, ochrany zemědělského půdního fondu a rybářství,
- odborné aktivity spojené s ochranou přírody, zejména koordinaci výzkumu a monitoringu, tvorba plánu ochrannářského managementu, informační a strážní službu, ekologickou výchovu a propagaci,
- výkon práva hospodaření formou účelového hospodaření v lesích a na vybraných nelesních plochách, včetně výkonu práva myslivosti.

Další charakteristiky Správy NP Podyjí:

- státní příspěvková organizace zřízená na základě zřizovací listiny zřizovatelem (MŽP),
- je právnickou osobou a samostatnou účetní jednotkou,
- v čele stojí ředitel (statutární zástupce – v současnosti Ing. Tomáš Rothröckl),
- účelem zřízení Správy NP Podyjí je ochrana přírody a krajiny v národním parku, řídící se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- vlastní hospodaření se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, hospodaří v hlavní a vedlejší činnosti (hospodářská činnost),
- zdroje financování hlavně v podobě příspěvku od zřizovatele to včetně nenárokového programového financování (Program péče o krajinu a od roku 2003 podprogram Správa nezcizitelného státního majetku v ZCHÚ),
- možnost vlastních výnosů z tržeb za dřevo, z prodeje zvěřiny a semen,
- sestavuje výsledek hospodaření (VH), zlepšený VH může převést podle stanovených procent do jednotlivých fondů (4 fondy),
- majetková práva v kompetenci zřizovatele,
- je plátcem daně z přidané hodnoty (DPH).

V současné době je organizační struktura Správy rozdělena na Odbor péče o les, Odbor veřejných vztahů, dokumentace a informatiky, Odbor ochrany přírody a na Odbor ekonomicko-provozní a každý odbor na jednotlivé oddělení (viz příloha 12).

V roce 2012 byl fyzický počet zaměstnanců Správy NP Podyjí 44.

4.2 Analýza hospodaření Správy NP Podyjí v letech 2010 – 2012

V první a druhé podkapitole bylo hospodaření Správy NP Podyjí vyhodnoceno vertikální a horizontální finanční analýzou rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Třetí část je zaměřena na vyhodnocení nákladových, výnosových položek a výsledku hospodaření. Poslední část je zaměřena na ČPK a poměrové ukazatele finanční analýzy.

4.2.1 Vertikální finanční analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty

Analýza byla provedena za účelem prvotní orientace v hospodaření Správy NP Podyjí v referenčním období 2010 – 2012. Výsledky vertikální finanční analýzy rozvahy za roky 2010 – 2011 jsou uvedeny v tab. 4.1 a za roky 2011 – 2012 v tab. 4.2. Výsledky vertikální finanční analýzy výkazu zisku a ztráty za roky 2010 – 2011 jsou uvedeny v tab. 4.3 a za roky 2011 – 2012 v tab. 4.4.

Tab. 4.1: Vertikální finanční analýza rozvahy za roky 2010 – 2011

Název položky	2011	2010	Podíl (%)		Změna struktury (%)
			Běžné období	Minulé období	
AKTIVA CELKEM	362 145,90	352 881,00	100,00	100,00	0,00
Dlouhodobý majetek	334 800,52	327 986,00	92,45	92,95	-0,50
Dlouhodobý nehmotný majetek	628,28	1 157	0,17	0,33	-0,18
Dlouhodobý hmotný majetek	334 172,24	326 829,00	92,28	92,62	-0,34
Oběžná aktiva	27 344,89	24 895,00	7,55	7,05	0,50
Zásoby	2 189,84	1 559,00	0,60	0,44	0,16
Pohledávky	3 988,46	2 870,00	1,10	0,81	0,29
Finanční majetek	20 117,74	19 404,00	5,56	5,50	0,06
Dohadné účty aktivní	1 048,85	1 062,00	0,29	0,30	-0,01
PASIVA CELKEM	362 145,90	352 881,00	100,00	100,00	0,00
Vlastní kapitál	358 825,57	349 961,00	99,08	99,17	-0,09
Jmění účetní jednotky	335 016,21	328 157,00	92,51	92,99	-0,49
Fondy účetní jednotky	22 348,02	21 580,00	6,17	6,12	0,06
Výsledek hospodaření (VH)	1 461,34	224,00	0,40	0,06	0,34
Cizí zdroje	3 320,33	2 920,00	0,92	0,83	0,09
Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé závazky	2 931,34	2 816,00	0,81	0,80	0,01
Dohadné účty pasivní	388,99	104,00	0,11	0,03	0,08

Zdroj: MF ČR 2014B; vlastní zpracování

Z vertikální finanční analýzy rozvahy vyplývá, že došlo k mírnému poklesu finanční hodnoty procentního podílu dlouhodobého majetku o 0,50 % na celkové hodnotě aktiv

v roce 2011 oproti roku 2010 (největší procentní podíl v dlouhodobém majetku měl hmotný majetek, v průměru 92,70 %). Naopak došlo k mírnému nárůstu procentního podílu oběžného majetku na celkové hodnotě aktiv o 0,50 % (největší procentní podíl v oběžných aktivech zastupuje finanční majetek, v průměru 5,53 %). Podíl vlastního kapitálu na celkovém kapitálu byl ponížen o 0,09 % (největší procentní podíl ve vlastním kapitálu mělo jmění ÚJ, v průměru 92,75 %) a zároveň došlo k nárůstu procentního podílu cizích zdrojů o 0,09 % na celkové hodnotě kapitálu (největší procentní podíl v cizích zdrojích měly krátkodobé závazky, v průměru 0,81 %).

Tab. 4.2: Vertikální finanční analýza rozvahy za roky 2011 – 2012

Název položky	2012	2011	Podíl (%)		Změna struktury (%)
			Běžné období	Minulé období	
AKTIVA CELKEM	368 312,95	362 145,90	100,00	100,00	0,00
Dlouhodobý majetek	332 954,12	334 800,52	90,40	92,45	-2,05
Dlouhodobý nehmotný majetek	365,49	628,28	0,10	0,17	-0,07
Dlouhodobý hmotný majetek	332 588,63	334 172,24	90,30	92,28	-1,98
Oběžná aktiva	35 358,84	27 344,89	9,60	7,55	2,05
Zásoby	3 663,86	2 189,84	0,99	0,60	0,39
Pohledávky	848,39	3 988,46	0,23	1,10	-0,87
Finanční majetek	27 279,60	20 117,74	7,41	5,56	1,85
Dohadné účty aktivní	3 566,99	1 048,85	0,97	0,29	0,68
PASIVA CELKEM	368 312,95	362 145,90	100,00	100,00	0,00
Vlastní kapitál	364 754,22	358 825,57	99,03	99,08	-0,05
Jmění účetní jednotky	333 199,31	335 016,21	90,46	92,51	-2,05
Fondy účetní jednotky	28 350,06	22 348,02	7,70	6,17	1,53
VH	3 204,85	1 461,34	0,87	0,40	0,47
Cizí zdroje	3 558,73	3 320,33	0,97	0,92	0,05
Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé závazky	3 381,16	2 931,34	0,92	0,81	0,11
Dohadné účty pasivní	177,57	388,99	0,05	0,11	-0,06

Zdroj: MF ČR 2014B; vlastní zpracování

Z vertikální finanční analýzy rozvahy vyplývá, že došlo k mírnému poklesu procentního podílu finanční hodnoty dlouhodobého majetku o 2,05 % na celkové hodnotě aktiv v roce 2012 oproti roku 2011 (největší procentní podíl v dlouhodobém majetku měl hmotný majetek, v průměru 91,43 %). Naopak došlo k mírnému nárůstu procentního podílu oběžného majetku na celkové hodnotě aktiv o 2,05 % (největší procentní podíl v oběžných aktivech zastupoval finanční majetek, v průměru 6,49 %). Podíl vlastního

kapitálu na celkovém kapitálu byl ponížen o 0,05 % (největší procentní podíl ve vlastním kapitálu mělo jmění ÚJ, v průměru 91,49 %) a zároveň došlo k nárůstu procentního podílu cizích zdrojů o 0,05 % na celkové hodnotě kapitálu (největší procentní podíl v cizích zdrojích měly krátkodobé závazky, v průměru 0,87 %).

Tab. 4.3: Vertikální finanční analýza výkazu zisku a ztráty za roky 2010 – 2011

Název položky	2011	2010	Podíl (%)		Změna struktury (%)
			Běžné období	Minulé období	
Náklady celkem	54 747,33	51 414,00	100,00	100,00	0,00
Náklady z činnosti	54 744,95	51 411,00	100,00	99,99	0,01
Spotřeba materiálu	6 734,33	5 052,00	12,30	9,84	2,47
Spotřeba energie	541,24	540,00	0,99	1,05	-0,06
Opravy a udržování	6 133,01	1 827,00	11,20	3,55	7,65
Cestovné	263,03	247,00	0,48	0,49	-0,01
Náklady na reprezentaci	153,66	44,00	0,28	0,09	0,19
Ostatní služby	16 323,31	16 377,00	29,82	31,88	-2,06
Mzdové náklady	12 439,55	13 809,00	22,73	26,87	-4,14
Zákonné sociální pojištění	4 227,88	4 700,00	7,72	9,15	-1,43
Zákonné sociální náklady	0,00	273,00	0,00	0,53	-0,53
Jiné sociální náklady	165,04	16,00	0,30	0,03	0,27
Daň silniční	36,19	35,00	0,07	0,07	0,00
Daň z nemovitosti	163,41	158,00	0,30	0,31	-0,01
Jiné daně a poplatky	60,64	33,00	0,11	0,06	0,05
Jiné pokuty a penále	3,20	0,00	0,01	0,00	0,01
Prodaný materiál	5,46	1,00	0,01	0,00	0,01
Odpisy dlouhodobého majetku	4 458,71	5 497,00	8,14	10,69	-2,55
Tvorba a zúčtování opravných položek	38,89	0,00	0,07	0,00	0,07
Ostatní náklady z činnosti	2 997,40	2 763,00	5,47	5,38	0,09
Výnosy celkem	56 480,46	51 634,00	100,00	100,00	0,00
Výnosy z činnosti	14 015,31	13 902,00	24,81	26,92	-2,11
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	9 925,27	10 389,00	17,56	20,12	-2,56
Výnosy z prodeje služeb	75,55	45,00	0,13	0,09	0,04
Výnosy z pronájmu	851,65	789,00	1,51	1,53	-0,02
Změna stavu výrobků	102,73	-180,00	0,18	-0,35	0,53
Aktivace materiálu a zboží	462,63	127,00	0,82	0,25	0,57
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00	30,00	0,00	0,06	-0,06
Výnosy z prodeje materiálu	19,92	13,00	0,04	0,03	0,01
Výnosy z prodej DHM kromě pozemků	0,00	39,00	0,00	0,08	-0,08
Čerpání fondů	2 533,96	2 131,00	4,49	4,13	0,36
Ostatní výnosy z činnosti	43,60	519,00	0,08	1,01	-0,93

Pokračování tabulky			Podíl (%)		Změna struktury (%)
Název položky	2012	2011	Běžné období	Minulé období	
Výnosy z transferů	42 455,89	37 723,00	75,17	73,06	2,11

Zdroj: MF ČR 2014A; vlastní zpracování

Z vertikální finanční analýzy výkazu zisku a ztráty vyplývá, že došlo k mírnému nárůstu procentního podílu nákladů z činnosti o 0,01 % na celkové hodnotě nákladů v roce 2011 oproti roku 2010 (největší procentní podíl v nákladech na činnost měly ostatní služby, v průměru 30,85 % a mzdové náklady, v průměru 24,80 %). Naopak došlo k mírnému poklesu procentního podílu výnosů z činnosti na celkové hodnotě výnosů o 2,11 % (největší procentní podíl ve výnosech z činnosti zastupují výnosy z transferů, v průměru 74,12 % a výnosy z prodeje vlastních výrobků, v průměru 18,84 %).

Tab. 4.4: Vertikální finanční analýza výkazu zisku a ztráty za roky 2011 – 2012

Název položky	2012	2011	Podíl v %		Změna struktury (%)
			Běžné období	Minulé období	
Náklady celkem	48 232,50	54 747,33	100,00	100,00	0,00
Náklady z činnosti	47 704,03	54 744,95	98,90	100,00	-1,10
Spotřeba materiálu	4 723,85	6 734,33	9,79	12,30	-2,51
Spotřeba energie	627,36	541,24	1,30	0,99	0,31
Aktivace oběžného majetku	-245,26	0,00	-0,51	0,00	-0,51
Změna stavu zásob vlastní výroby	-299,84	0,00	-0,62	0,00	-0,62
Opravy a udržování	2 820,48	6 133,01	5,85	11,20	-5,35
Cestovné	324,71	263,03	0,67	0,48	0,19
Náklady na reprezentaci	65,07	153,66	0,13	0,28	-0,15
Aktivace vnitropodnikových služeb	-44,40	0,00	-0,09	0,00	-0,09
Ostatní služby	12 992,18	16 323,31	26,94	29,82	-2,88
Mzdové náklady	12 703,10	12 439,55	26,34	22,73	3,61
Zákonné sociální pojištění	4 282,99	4 227,88	8,88	7,72	1,16
Jiné sociální pojištění	51,32	0,00	0,11	0,00	0,11
Zákonné sociální náklady	437,31	0,00	0,91	0,00	0,91
Jiné sociální náklady	0,00	165,04	0,00	0,30	-0,30
Daň silniční	0,00	36,19	0,00	0,07	-0,07
Daň z nemovitosti	36,97	163,41	0,08	0,30	-0,22
Jiné daně a poplatky	170,82	60,64	0,35	0,11	0,24
Jiné pokuty a penále	67,62	3,20	0,14	0,01	0,13
Prodaný materiál	0,00	5,46	0,00	0,01	-0,01

Pokračování tabulky			Podíl (%)		
Název položky	2012	2011	Běžné období	Minulé období	Změna struktury (%)
Manka škody	6,53	0,00	0,01	0,00	0,01
Tvorba fondů	40,83	0,00	0,08	0,00	0,08
Odpisy dlouhodobého majetku	5 939,08	4 458,71	12,31	8,14	4,17
Tvorba a zúčtování opravných položek	0,00	38,89	0,00	0,07	-0,07
Náklady z DDM	592,29	0,00	1,23	0,00	1,23
Ostatní náklady z činnosti	2 411,02	2 997,40	5,00	5,47	-0,47
Výnosy celkem	51 428,41	56 480,46	100,00	100,00	0,00
Výnosy z činnosti	13 610,51	14 015,31	26,46	24,81	1,65
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	11 568,48	9 925,27	22,49	17,56	4,93
Výnosy z prodeje služeb	22,61	75,55	0,04	0,13	-0,09
Výnosy z pronájmu	998,01	851,65	1,94	1,51	0,43
Změna stavu výrobků	0,00	102,72	0,00	0,18	-0,18
Aktivace materiálu a zboží	0,00	462,63	0,00	0,82	-0,82
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy z prodeje materiálu	22,95	19,92	0,04	0,04	0,00
Výnosy z prodej DHM kromě pozemků	40,83	0,00	0,08	0,00	0,08
Čerpání fondů	862,10	2 533,96	1,68	4,49	-2,81
Ostatní výnosy z činnosti	95,51	43,60	0,19	0,08	0,11
Výnosy z transferů	37 756,51	42 455,89	73,42	75,17	-1,75

Zdroj: MF ČR 2014A; vlastní zpracování

Z vertikální finanční analýzy výkazu zisku a ztráty vyplývá, že došlo k mírnému poklesu procentního podílu nákladů z činnosti o 1,01 % na celkové hodnotě nákladů v roce 2012 oproti roku 2011 (největší procentní podíl v nákladech na činnost měly ostatní služby, v průměru 28,38 % a mzdové náklady, v průměru 24,53 %). Naopak došlo k mírnému nárůstu procentního podílu výnosů z činnosti na celkové hodnotě výnosů o 1,65 % (největší procentní podíl ve výnosech z činnosti zastupují výnosy z transferů, v průměru 74,30 % a výnosy z prodeje vlastních výrobků, v průměru 20,03 %).

4.2.2 Horizontální finanční analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty

Horizontální finanční analýza byla stejně jako vertikální finanční analýza provedena za účelem prvotní orientace v hospodaření Správy NP Podyjí v referenčním období 2010 – 2012. Výsledky horizontální finanční analýzy rozvahy za roky 2010 – 2011 jsou

uvedeny v tab. 4.5 a za roky 2011 – 2012 v tab. 4.6. Výsledky horizontální finanční analýzy výkazu zisku a ztráty za roky 2010 – 2011 jsou uvedeny v tab. 4.7 a za roky 2011 – 2012 v tab. 4.8.

Tab. 4.5: Horizontální finanční analýza rozvahy za roky 2010 – 2011

Název položky	2011	2010	Běžné období	Minulé období	Rozdíl	Index	Navýšení (%)
AKTIVA CELKEM	362 145,90	352 881,00	362 145,90	352 881,00	9 264,90	1,03	2,63
Dlouhodobý majetek	334 800,52	327 986,00	334 800,52	327 986,00	6 814,52	1,02	2,08
Dlouhodobý nehmotný majetek	628,28	1 157,00	628,28	1 157,00	-528,72	0,54	-45,70
Dlouhodobý hmotný majetek	334 172,24	326 829,00	334 172,24	326 829,00	7 343,24	1,02	2,25
Oběžná aktiva	27 344,89	24 895,00	27 344,89	24 895,00	2 449,89	1,10	9,84
Zásoby	2 189,84	1 559,00	2 189,84	1 559,00	630,84	1,40	40,46
Pohledávky	3 988,46	2 870,00	3 988,46	2 870,00	1 118,46	1,39	38,97
Finanční majetek	20 117,74	19 404,00	20 117,74	19 404,00	713,74	1,04	3,68
Dohadné účty a.	1 048,85	1 062,00	1 048,85	1 062,00	-13,15	0,99	-1,24
PASIVA CELKEM	362 145,90	352 881,00	362 145,90	352 881,00	9 264,90	1,03	2,63
Vlastní kapitál	358 825,57	349 961,00	358 825,57	349 961,00	8 864,57	1,03	2,53
Jmění ÚJ	335 016,21	328 157,00	335 016,21	328 157,00	6 859,21	1,02	2,09
Fondy ÚJ	22 348,02	21 580,00	22 348,02	21 580,00	768,02	1,04	3,56
VH	1 461,34	224,00	1 461,34	224,00	1 237,34	6,52	552,38
Cizí zdroje	3 320,33	2 920,00	3 320,33	2 920,00	400,33	1,14	13,71
Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé závazky	2 931,34	2 816,00	2 931,34	2 816,00	115,34	1,04	4,10
Dohadné účty pasivní	388,99	104,00	388,99	104,00	284,99	3,74	274,03

Zdroj: MF ČR 2014B; vlastní zpracování

Z horizontální finanční analýzy rozvahy vyplývá, že došlo k nárůstu finanční hodnoty celkových aktiv o 2,63 %, hodnota dlouhodobého majetku narostla o 2,08 % (u nehmotného majetku došlo k poklesu o 45,70 %) a celková hodnota oběžných aktiv narostla o 9,84 % (zásoby o 40,46 % a pohledávky o 38,97 %) v roce 2011 oproti roku 2010. Došlo k nárůstu finanční hodnoty celkových pasiv o 2,63 % v roce 2011 oproti roku 2010. Finanční hodnota vlastního kapitálu narostla o 2,53 % (výsledek hospodaření o 552,38 %). Finanční hodnota celkových cizích zdrojů narostla o 13,71 % (dohadné účty pasivní o 274,03 %, krátkodobé závazky o 4,10 %).

Tab. 4.6: Horizontální finanční analýza rozvahy za roky 2011 – 2012

Název položky	2012	2011	Běžné období	Minulé období	Rozdíl	Index	Navýšení (%)
AKTIVA CELKEM	368 312,95	362 145,90	368 312,95	362 145,90	6 167,05	1,02	1,70
Dlouhodobý majetek	332 954,12	334 800,52	332 954,12	334 800,52	-1 846,40	0,99	-0,55
Dlouhodobý nehmotný majetek	365,49	628,28	365,49	628,28	-262,79	0,58	-41,83
Dlouhodobý hmotný majetek	332 588,63	334 172,24	332 588,63	334 172,24	-1 583,61	1,00	-0,47
Oběžná aktiva	35 358,84	27 344,89	35 358,84	27 344,89	8 013,95	1,29	29,31
Zásoby	3 663,86	2 189,84	3 663,86	2 189,84	1 474,02	1,67	67,31
Pohledávky	848,39	3 988,46	848,39	3 988,46	-3 140,07	0,21	-78,73
Finanční majetek	27 279,60	20 117,74	27 279,60	20 117,74	7 161,86	1,36	35,60
Dohadné účty aktivní	3 566,99	1 048,85	3 566,99	1 048,85	2 518,14	3,40	240,09
PASIVA CELKEM	368 312,95	362 145,90	368 312,95	362 145,90	6 167,05	1,02	1,70
Vlastní kapitál	364 754,22	358 825,57	364 754,22	358 825,57	5 928,65	1,02	1,65
Jmění ÚJ	333 199,31	335 016,21	333 199,31	335 016,21	-1 816,90	0,99	-0,54
Fondy ÚJ	28 350,06	22 348,02	28 350,06	22 348,02	6 002,04	1,27	26,86
VH	3 204,85	1 461,34	3 204,85	1 461,34	1 743,51	2,19	119,31
Cizí zdroje	3 558,73	3 320,33	3 558,73	3 320,33	238,40	1,07	7,18
Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé závazky	3 381,16	2 931,34	3 381,16	2 931,34	449,82	1,15	15,35
Dohadné účty pasivní	177,57	388,99	177,57	388,99	-211,42	0,46	-54,35

Zdroj: MF ČR 2014B; vlastní zpracování

K nárůstu finanční hodnoty celkových aktiv došlo i v roce 2012 oproti roku 2011 o 1,70 %, hodnota dlouhodobého majetku poklesla o 0,55 % (u nehmotného majetku došlo k poklesu o 41,83 %) a celková hodnota oběžných aktiva narostla o 29,31 % (zásoby o 67,31 %, dohadné účty aktivní o 240,09 % a naopak pohledávky poklesly o 78,73 %). Došlo k nárůstu finanční hodnoty celkových pasiv o 1,70 % v roce 2012 oproti roku 2011. Finanční hodnota vlastního kapitálu narostla o 1,65 % (VH o 119,31 %). Finanční hodnota celkových cizích zdrojů narostla o 7,18 % (krátkodobé závazky o 15,35 %, dohadné účty pasivní se snížily o 54,35 %).

Tab. 4.7: Horizontální finanční analýza výkazu zisku a ztráty za roky 2010 – 2011

Název položky	2011	2010	Běžné období	Minulé období	Rozdíl	Index	Navýšení (%)
Náklady celkem	54 747,33	51 414,00	54 747,33	51 414,00	3 333,33	1,06	6,48
Náklady z činnosti	54 744,95	51 411,00	54 744,95	51 411,00	3 333,95	1,06	6,48
Spotřeba materiálu	6 734,33	5 052,00	6 734,33	5 052,00	1 682,33	1,33	33,30
Spotřeba energie	541,24	540,00	541,24	540,00	1,24	1,00	0,23
Opravy a udržování	6 133,01	1 827,00	6 133,01	1 827,00	4 306,01	3,36	235,69
Cestovné	263,03	247,00	263,03	247,00	16,03	1,06	6,49
Náklady na reprezentaci	153,66	44,00	153,66	44,00	109,66	3,49	249,23
Ostatní služby	16 323,31	16 377,00	16 323,31	16 377,00	-53,69	1,00	-0,33
Mzdové náklady	12 439,55	13 809,00	12 439,55	13 809,00	-1 369,45	0,90	-9,92
Zákonné sociální pojištění	4 227,88	4 700,00	4 227,88	4 700,00	-472,12	0,90	-10,05
Zákonné sociální náklady	0,00	273,00	0,00	273,00	-273,00	0,00	-100,00
Jiné sociální náklady	165,04	16,00	165,04	16,00	149,04	10,32	931,50
Daň silniční	36,19	35,00	36,19	35,00	1,19	1,03	3,40
Daň z nemovitosti	163,41	158,00	163,41	158,00	5,41	1,03	3,42
Jiné daně a poplatky	60,64	33,00	60,64	33,00	27,64	1,84	83,76
Jiné pokuty a penále	3,20	0,00	3,20	0,00	3,20	0,00	100,00
Prodaný materiál	5,46	1,00	5,46	1,00	4,46	5,46	446,00
Tvorba fondů	0,00	39,00	0,00	39,00	-39,00	0,00	-100,00
Odpisy DM	4 458,71	5 497,00	4 458,71	5 497,00	-1 038,29	0,81	-18,89
Tvorba a zúčtování opravných položek	38,89	0,00	38,89	0,00	38,89	0,00	100,00
Ostatní náklady z činnosti	2 997,40	2 763,00	2 997,40	2 763,00	234,40	1,08	8,48
Výnosy celkem	56 480,46	51 634,00	56 480,46	51 634,00	4 846,46	1,09	9,39
Výnosy z činnosti	14 015,31	13 902,00	14 015,31	13 902,00	113,31	1,01	0,82
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	9 925,27	10 389,00	9 925,27	10 389,00	-463,73	0,96	-4,46
Výnosy z prodeje služeb	75,55	45,00	75,55	45,00	30,55	1,68	67,89
Výnosy z pronájmu	851,65	789,00	851,65	789,00	62,65	1,08	7,94
Změna stavu výrobků	102,73	-180,00	102,73	-180,00	282,73	-0,57	-157,07
Aktivace materiálu a zboží	462,63	127,00	462,63	127,00	335,63	3,64	264,28
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00	30,00	0,00	30,00	-30,00	0,00	-100,00
Výnosy z prodeje materiálu	19,92	13,00	19,92	13,00	6,92	1,53	53,23
Výnosy z prodeje DHM kromě poz.	0,00	39,00	0,00	39,00	-39,00	0,00	-100,00
Čerpání fondů	2 533,96	2 131,00	2 533,96	2 131,00	402,96	1,19	18,91
Ostatní výnosy z činnosti	43,60	519,00	43,60	519,00	-475,40	0,08	-91,60
Výnosy z transferů	42 455,89	37 723,00	42 455,89	37 723,00	4 732,89	1,13	12,55

Zdroj: MF ČR 2014A; vlastní zpracování

Z horizontální finanční analýzy výkazu zisku a ztráty vyplývá, že došlo k nárůstu celkové finanční hodnoty nákladů o 6,48 % (narostla hodnota nákladů na opravy a udržování o 235,69 %, nákladů na reprezentaci o 249,23 %, jiných sociálních nákladů

o 931,50 % a nákladů na prodaný materiál o 446,00 %) v roce 2011 oproti roku 2010. Došlo k nárůstu finanční hodnoty celkových výnosů o 9,39 % v roce 2011 oproti roku 2010 (narostla hodnota výnosů z prodeje služeb o 67,89 %, výnosů z transferů o 12,55 %, došlo k navýšení aktivace materiálu a zboží o 264,28 %).

Tab. 4.8: Horizontální finanční analýza výkazu zisku a ztráty za roky 2011 – 2012

Název položky	2012	2011	Běžné období	Minulé období	Rozdíl	Index	Navýšení (%)
Náklady celkem	48 232,50	54 747,33	48 232,50	54 747,33	-6 514,83	0,88	-11,90
Náklady z činnosti	47 704,03	54 744,95	47 704,03	54 744,95	-7 040,92	0,87	-12,86
Spotřeba materiálu	4 723,85	6 734,33	4 723,85	6 734,33	-2 010,48	0,70	-29,85
Spotřeba energie	627,36	541,24	627,36	541,24	86,12	1,16	15,91
Aktivace oběžného majetku	-245,26	0,00	-245,26	0,00	-245,26	0,00	-100,00
Změna stavu zásob vlastní výroby	-299,84	0,00	-299,84	0,00	-299,84	0,00	-100,00
Opravy a udržování	2 820,48	6 133,01	2 820,48	6 133,01	-3 312,53	0,46	-54,01
Cestovné	324,71	263,03	324,71	263,03	61,68	1,23	23,45
Náklady na reprezentaci	65,07	153,66	65,07	153,66	-88,59	0,42	-57,65
Aktivace vnitropodnikových služeb	-44,40	0,00	-44,40	0,00	-44,40	0,00	-100,00
Ostatní služby	12 992,18	16 323,31	12 992,18	16 323,31	-3 331,13	0,80	-20,41
Mzdové náklady	12 703,10	12 439,55	12 703,10	12 439,55	263,55	1,02	2,12
Zákonné sociální pojištění	4 282,99	4 227,88	4 282,99	4 227,88	55,11	1,01	1,30
Jiné sociální pojištění	51,32	0,00	51,32	0,00	51,32	0,00	100,00
Zákonné sociální náklady	437,31	0,00	437,31	0,00	437,31	0,00	100,00
Jiné sociální náklady	0,00	165,04	0,00	165,04	-165,04	0,00	-100,00
Daň silniční	0,00	36,19	0,00	36,19	-36,19	0,00	-100,00
Daň z nemovitosti	36,97	163,41	36,97	163,41	-126,44	0,23	-77,38
Jiné daně a poplatky	170,82	60,64	170,82	60,64	110,18	2,82	181,70
Jiné pokuty a penále	67,62	3,20	67,62	3,20	64,42	21,13	2 013,13
Prodaný materiál	0,00	5,46	0,00	5,46	-5,46	0,00	-100,00
Manka škody	6,53	0,00	6,53	0,00	6,53	0,00	100,00
Tvorba fondů	40,83	0,00	40,83	0,00	40,83	0,00	100,00
Odpisy dlouhodobého majetku	5 939,08	4 458,71	5 939,08	4 458,71	1 480,37	1,33	33,20
Tvorba a zúčtování opravných položek	0,00	38,89	0,00	38,89	-38,89	0,00	-100,00
Náklady z DDM	592,29	0,00	592,29	0,00	592,29	0,00	100,00
Ostatní náklady z činnosti	2 411,02	2 997,40	2 411,02	2 997,40	-586,38	0,80	-19,56
Výnosy celkem	51 428,41	56 480,46	51 428,41	56 480,46	-5 052,05	0,91	-8,94
Výnosy z činnosti	13 610,51	14 015,31	13 610,51	14 015,31	-404,80	0,97	-2,89
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	11 568,48	9 925,27	11 568,48	9 925,27	1 643,21	1,17	16,56
Výnosy z prodeje služeb	22,61	75,55	22,61	75,55	-52,94	0,30	-70,07
Výnosy z pronájmu	998,01	851,65	998,01	851,65	146,36	1,17	17,19
Změna stavu výrobků	0,00	102,72	0,00	102,72	-102,72	0,00	-100,00
Aktivace materiálu a zboží	0,00	462,63	0,00	462,63	-462,63	0,00	-100,00
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,02	0,00	0,02	0,00	0,02	0,00	100,00

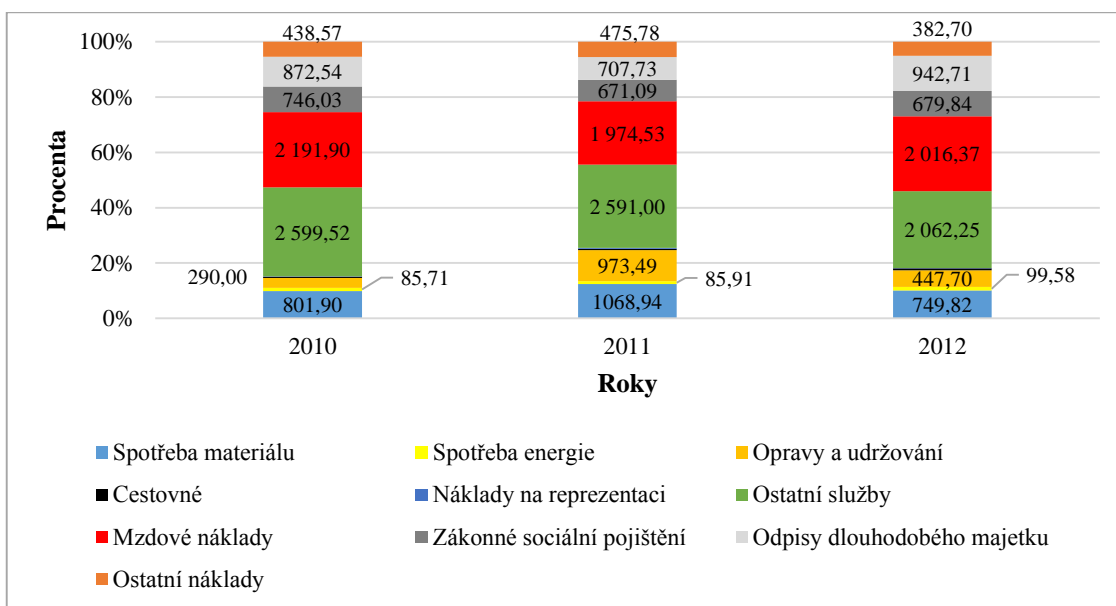
Pokračování tabulky							
Název položky	2011	2010	Běžné období	Minulé období	Rozdíl	Index	Navýšení (%)
Výnosy z prodeje materiálu	22,95	19,92	22,95	19,92	3,03	1,15	15,21
Výnosy z prodej DHM kromě pozemků	40,83	0,00	40,83	0,00	40,83	0,00	100,00
Čerpání fondů	862,10	2 533,96	862,10	2 533,96	-1 671,86	0,34	-65,98
Ostatní výnosy z činnosti	95,51	43,60	95,51	43,60	51,91	2,19	119,06
Výnosy z transferů	37 756,51	42 455,89	37 756,51	42 455,89	-4 699,38	0,89	-11,07

Zdroj: MF ČR 2014A; vlastní zpracování

Z horizontální finanční analýzy výkazu zisku a ztráty vyplývá, že došlo k poklesu celkové finanční hodnoty nákladů o 11,90 % (snížila se hodnota nákladů na opravy a udržování o 54,01 %, nákladů na reprezentaci o 57,65 %, jiných sociálních nákladů o 100,00 % a nákladů na prodaný materiál o 100,00 %, ale naopak se zvýšila hodnota nákladů na pokuty a penále o 2 013,13 %) v roce 2012 oproti roku 2011. Došlo k poklesu finanční hodnoty celkových výnosů o 8,94 % v roce 2012 oproti roku 2011 (snížila se hodnota výnosů z prodeje služeb o 70,07 %, výnosů z transferů o 11,07 %, došlo ke snížení aktivace materiálu a zboží o 100,00 % a naopak se zvýšily výnosy z prodeje vlastních výrobků o 16,56 % a ostatní výnosy o 119,06 %).

4.2.3 Vyhodnocení nákladových, výnosových položek a výsledku hospodaření v hlavní činnosti

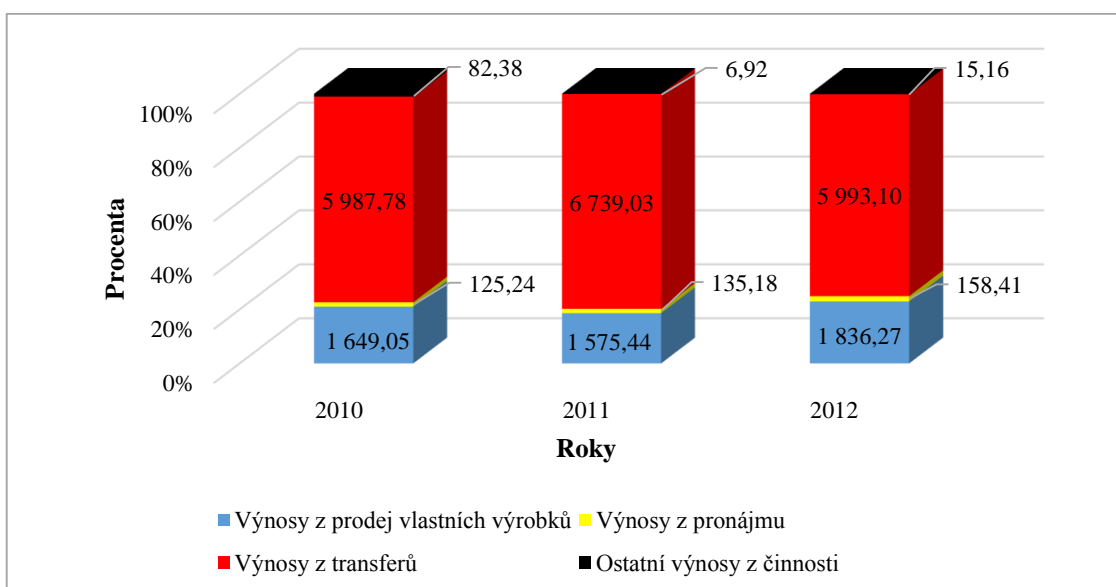
Na tomto místě jsou uvedeny výsledky hodnocených dat. Hodnocení nákladových položek uvádí obr. 4.1, výnosových obr. 4.2 a VH obr. 4.3. Všechny výsledky byly přepočítané na hektar rozlohy NP Podyjí (rozloha po zaokrouhlení 6300 ha) a vyjádřené v Kč i v procentech.

Obr. 4.1: Zastoupení významných nákladových položek v Kč i v procentech na hektar rozlohy NP Podyjí za roky 2010 – 2012

Zdroj: MF ČR 2014A; vlastní zpracování

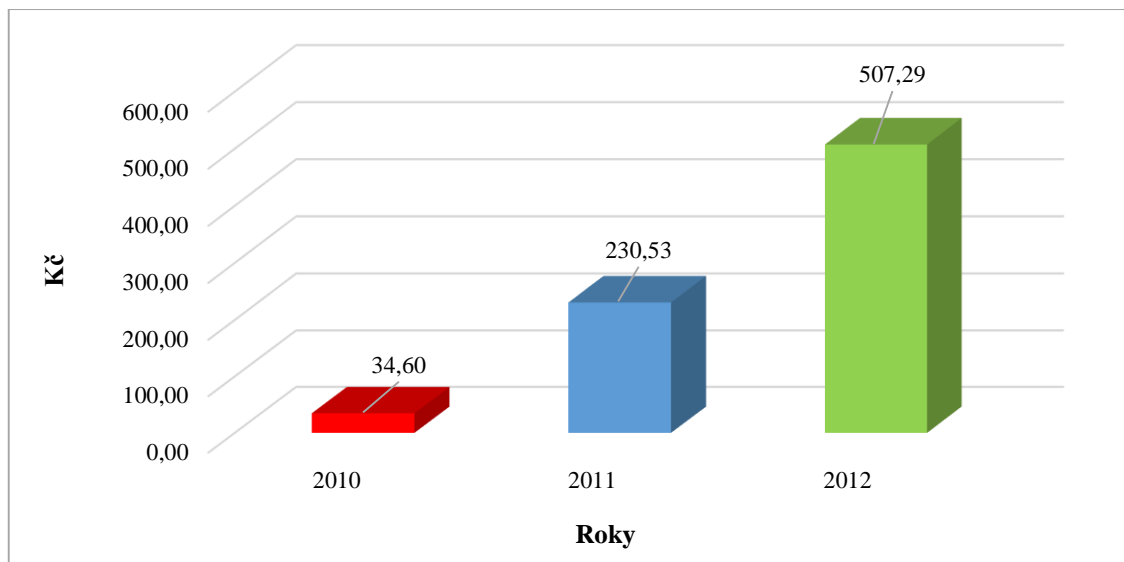
V letech 2010 – 2012 největší položku nákladů zahrnují ostatní služby, mzdové náklady, spotřeba materiálu a odpisy. Jednotlivé položky nákladů mají mírně klesající trend. Rok 2012 oproti roku 2010 v průměru o 629,52 Kč, kromě odpisů, kde došlo k mírnému nárůstu o 70,17 Kč.

Obr. 4.2: Zastoupení významných výnosových položek v Kč i v procentech na hektar rozlohy NP Podyjí za roky 2010 – 2012

Zdroj: MF ČR 2014A; vlastní zpracování

Největší podíl na výnosech za sledované období mají výnosy z transferů. Jejich podíl je v průměru 73,88 % na celkových výnosech za sledované období. Výnosy z prodeje vlastních výrobků jsou tvořeny z prodeje dřevní hmoty, zvěřiny a semen. V průměru výnosy z prodeje dřevní hmoty tvoří 97 % všech výnosů za prodej vlastních výrobků.

Obr. 4.3: Vývoj výsledku hospodaření po zdanění v Kč na hektar rozlohy NP Podují za roky 2010 – 2012

Zdroj: MF ČR 2014A; vlastní zpracování

Během zkoumaného období je vidět nárůst čistého výsledku hospodaření v roce 2012 oproti ostatním rokům. Je to z důvodu snížení nákladů na ostatní služby, opravy a udržování, spotřebu materiálu a vyššími výnosy z prodeje vlastních výrobků (prodej dřevní hmoty). Za sledované období má výsledek hospodaření stoupající trend.

4.2.4 Výsledky poměrových ukazatelů finanční analýzy a ČPK

V této části jsou uvedeny výsledky rozdílových a poměrových ukazatelů finanční analýzy Správy NP Podují za referenční období 2010 – 2012. Tabulka 4.9 uvádí výsledky ukazatelů ekonomické aktivity, tab. 4.10 ukazatelů zadluženosti a tab. 4.11 ČPK a ukazatelů likvidity. Na vypočtené ukazatele finanční analýzy byly aplikovány elementární charakteristiky časových řad (aritmetický průměr, průměrný absolutní přírůstek, průměrné tempo růstu), které sledují dynamiku vývoje těchto ekonomických ukazatelů. Výsledky jsou uvedeny za jednotlivé roky ve výše zmíněných tabulkách.

Tab. 4.9: Ukazatele ekonomické aktivity Správy NP Podyjí za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	\bar{k}
Tržby celkové (tis. Kč)	11 275,00	10 872,39	12 652,88	11 600,09	688,94	1,06
Tržby bez DM (tis. Kč)	11 236,00	10 872,39	12 612,00	11 573,46	688,00	1,06
Celková aktiva (tis. Kč)	352 881,00	362 145,90	368 312,95	361 113,28	7 715,98	1,02
Zásoby (tis. Kč)	1 559,00	2 189,84	3 663,86	2 470,90	1 052,43	1,53
Náklady celkem (tis. Kč)	51 414,00	54 747,33	48 232,50	51 464,61	-1 590,75	0,97
OCZ (tis. Kč)	6,77	5,80	4,31	4,68	-1,23	0,80
OCA (tis. Kč)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,00	1,00

Zdroj: MF ČR 2014A,B; vlastní zpracování

Lze pozorovat rostoucí trend tržeb, celkových aktiv, zásob a snižující se trend nákladů. Hodnota obratu celkových aktiv je velmi nízká se stabilním vývojem. Ukazatel obratu celkových zásob má klesající tendenci. Hodnota průměrného tempa růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy se pohybuje do hodnoty 1.

Tab. 4.10: Ukazatele zadluženosti Správy NP Podyjí za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	\bar{k}
Vlastní kapitál (tis. Kč)	349 961,00	358 825,57	364 754,22	357 846,93	7 396,61	1,02
Aktiva celkem (tis. Kč)	352 881,00	362 145,90	368 312,95	361 113,28	7 715,98	1,02
Stálá aktiva (tis. Kč)	327 986,00	334 801,01	332 954,11	331 913,71	2 484,05	1,01
Celkové dluhy (tis. Kč)	2 920,00	3 320,33	3 558,73	3 266,35	319,37	1,10
Celková zadluženost (%)	0,83	0,92	0,97	0,91	0,07	1,08
Podkapitalizování	1,07	1,07	1,10	1,08	0,02	1,01
Finanční páka	1,01	1,01	1,01	1,01	0,00	1,00

Zdroj: MF ČR 2014A,B; vlastní zpracování

Lze pozorovat rostoucí trend vlastního kapitálu, stálých aktiv a mírně i celkových dluhů. Hodnota celkové zadluženosti je nízká s mírně stoupajícím trendem. Nízká zadluženost je dána vysokým podílem vlastního kapitálu. Hodnota podkapitalizování je mírně nad 1, což značí převahu vlastního kapitálu (subjekt je mírně podkapitalizovaný – krátkodobé cizí zdroje kryjí i část dlouhodobého majetku). Hodnota finanční páky je nízká se stabilním trendem. Je to dáno tím, že Správa nevyužívá cizí zdroje z důvodu typu právní formy organizace. Průměrné tempo růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy je kolem hodnoty 1.

Tab. 4.11: Ukazatele likvidity a ČPK Správy NP Podují za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	\bar{k}
Oběžná aktiva (tis. Kč)	24 895,00	27 344,89	35 358,84	29 199,58	5 231,92	1,19
Zásoby (tis. Kč)	1 559,00	2 189,84	3 663,86	2 470,90	1 052,43	1,53
Finanční majetek (tis. Kč)	19 404,00	20 117,74	27 279,60	22 267,11	3 937,80	1,19
Krátkodobé závazky (tis. Kč)	2 920,00	3 320,33	3 558,73	3 266,35	319,37	1,10
Fondy účetní jednotky (tis. Kč)	21 580,00	22 348,02	28 350,06	24 092,69	3 385,03	1,15
Běžná (celková) likvidita	8,53	8,24	9,94	8,90	0,71	1,08
Pohotová likvidita	7,99	7,58	8,91	8,16	0,46	1,06
Peněžní (okamžitá) likvidita	6,65	6,06	7,67	6,79	0,51	1,07
ČPK (tis. Kč)	21 975,00	24 024,56	31 800,11	25 933,22	4 912,56	1,20

Zdroj: MF ČR 2014A,B; vlastní zpracování

Lze pozorovat rostoucí trend celkových oběžných aktiv, finančního majetku, finančních prostředků ve fondech a mírně i krátkodobých závazků. Hodnoty likvidity dosahují vysokých hodnot a mají mírně stoupající trend. Je to dáno převahou oběžných aktiv nad krátkodobými závazky. V průměru u všech tří likvidit převažuje hodnota oběžných aktiv 7,95 krát nad krátkodobými závazky. Hodnota průměrného tempa růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy je kolem hodnoty 1. Hodnota rozdílového ukazatele (pracovního kapitálu) je rovněž vysoká (dáno nízkou hodnotou krátkodobých závazků a vysokým podílem oběžných aktiv) a má stoupající trend. Průměrné tempo růstu pracovního kapitálu je 1,20.

4.3 Výsledky poměrových ukazatelů finanční analýzy a ČPK u ostatních správ NP ČR v letech 2010 – 2012

V této části jsou uvedeny výsledky rozdílových a poměrových ukazatelů finanční analýzy Správy KRNAP, Správy NP a CHKO Šumava a Správy NP České Švýcarsko za referenční období 2010 – 2012. Výsledky u Správy KRNAP uvádí tab. 4.12 (ukazatele ekonomické aktivity), tab. 4.13 (ukazatele zadluženosti) a tab. 4.14 (ČPK a ukazatele likvidity). Výsledky u Správy NP a CHKO Šumava uvádí tab. 4.15 (ukazatele ekonomické aktivity), tab. 4.16 (ukazatele zadluženosti) a tab. 4.17 (ČPK a ukazatele likvidity). Výsledky u Správy NP České Švýcarsko uvádí tab. 4.18 (ukazatele ekonomické aktivity), tab. 4.19 (ukazatele zadluženosti) a tab. 4.20 (ČPK a ukazatele likvidity). Na vypočtené ukazatele finanční analýzy byly aplikovány elementární charakteristiky časových řad (aritmetický průměr, průměrný absolutní přírůstek, průměrné tempo růstu), které sledují dynamiku vývoje těchto ekonomických ukazatelů. Výsledky jsou uvedeny za jednotlivé roky ve výše zmíněných tabulkách.

Správa KRNAP

Tab. 4.12: Ukazatele ekonomické aktivity Správy KRNAP za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	\bar{k}
Tržby celkové (tis. Kč)	143 180,00	152 914,56	179 981,72	158 692,09	18 400,86	1,12
Tržby bez DM (tis. Kč)	143 064,00	152 471,40	176 224,01	157 253,14	16 580,01	1,11
Celková aktiva (tis. Kč)	2 365 694,00	2 424 032,54	2 557 664,82	2 449 130,45	95 985,41	1,04
Zásoby (tis. Kč)	16 642,00	16 786,84	11 876,45	15 101,76	-2 382,78	0,84
Náklady celkem (tis. Kč)	365 113,00	350 179,40	343 174,31	352 822,24	-10 969,35	0,97
OCZ (tis. Kč)	10,84	9,12	12,30	10,41	0,73	1,07
OCA (tis. Kč)	0,06	0,06	0,07	0,06	0,00	1,08

Zdroj: MF ČR 2014A,B; vlastní zpracování

Lze pozorovat rostoucí trend tržeb a celkových aktiv. Naopak je vidět klesající trend nákladů a zásob. Hodnota obratu celkových aktiv je velmi nízká se stabilním vývojem. Ukazatel obratu celkových zásob má mírně stoupající tendenci. Hodnota průměrného tempa růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy se pohybuje mírně nad hodnotu 1.

Tab. 4.13: Ukazatele zadluženosti Správy KRNAP za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	\bar{k}
Vlastní kapitál (tis. Kč)	2 341 821,00	2 394 119,81	2 512 296,64	2 416 079,15	85 237,82	1,04
Aktiva celkem (tis. Kč)	2 365 694,00	2 424 032,54	2 557 664,82	2 449 130,45	95 985,41	1,04
Stálá aktiva (tis. Kč)	2 164 955,00	2 178 552,72	2 246 064,92	2 196 524,21	40 554,96	1,02
Celkové dluhy (tis. Kč)	23 873,00	29 912,74	45 368,18	33 051,31	10 747,59	1,38
Celková zadluženost (%)	0,01	0,01	0,02	0,01	0,00	1,41
Podkapitalizování	1,08	1,10	1,13	1,10	0,02	1,01
Finanční páka	1,01	1,01	1,02	1,01	0,00	1,00

Zdroj: MF ČR 2014A,B; vlastní zpracování

Lze pozorovat rostoucí trend vlastního kapitálu, stálých aktiv i celkových dluhů. Hodnota celkové zadluženosti je nízká. Nízká zadluženost je dána vysokým podílem vlastního kapitálu. Hodnota podkapitalizování je mírně nad 1. Subjekt je mírně podkapitalizovaný. Hodnota finanční páky je nízká se stabilním trendem. Je to dáno tím, že Správa KRNAP nevyužívá cizí zdroje z důvodu typu právní formy organizace. Průměrné tempo růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy je kolem hodnoty 1 nebo mírně nad hodnotu 1.

Tab. 4.14: Ukazatele likvidity a ČPK Správy KRNAP za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	\bar{k}
Oběžná aktiva (tis. Kč)	200 739,00	245 479,83	311 599,90	252 606,24	55 430,45	1,25
Zásoby (tis. Kč)	16 642,00	16 786,84	11 876,45	15 101,76	-2 382,78	0,84
Finanční majetek (tis. Kč)	153 744,00	206 746,32	259 076,03	206 522,12	52 666,02	1,30
Krátkodobé závazky (tis. Kč)	23 873,00	24 491,05	27 446,65	25 270,23	1 786,83	1,07
Fondy účetní jed. (tis. Kč)	174 503,00	197 313,04	231 690,90	201 168,98	28 593,95	1,15
Běžná (celková) likvidita	8,41	10,02	11,35	9,93	1,47	1,16
Pohotová likvidita	7,71	9,34	10,92	9,32	1,60	1,19
Peněžní (okamžitá likvidita)	6,44	8,44	9,44	8,11	1,50	1,21
ČPK (tis. Kč)	176 866,00	220 988,78	284 153,25	227 336,01	53 643,63	1,27

Zdroj: MF ČR 2014A,B; vlastní zpracování

Lze pozorovat rostoucí trend celkových oběžných aktiv, finančního majetku, finanční prostředků ve fondech a krátkodobých závazků. Naopak je vidět klesající trend zásob. Hodnoty likvidity dosahují vysokých hodnot a mají mírně stoupající trend. Je to dáno převahou oběžných aktiv nad krátkodobými závazky. V průměru u všech tří likvidit převažuje hodnota oběžných aktiv 9,12 krát nad krátkodobými závazky. Hodnota průměrného tempa růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy je mírně nad hodnotu 1. Hodnota rozdílového ukazatele (pracovního kapitálu) je rovněž vysoká a má stoupající trend. Průměrné tempo růstu pracovního kapitálu je 1,27.

Správa NP a CHKO Šumava

Tab. 4.15: Ukazatele ekonomické aktivity Správy NP a CHKO za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	\bar{k}
Tržby celkové (tis. Kč)	379 240,00	332 129,37	168 126,76	293 165,38	-105 556,62	0,67
Tržby bez DM (tis. Kč)	378 380,00	331 748,27	167 400,99	292 509,75	-105 489,51	0,67
Celková aktiva (tis. Kč)	2 819 567,00	2 866 567,95	2 927 531,22	2 871 222,06	53 982,11	1,02
Zásoby (tis. Kč)	28 638,00	22 678,44	23 297,99	24 871,48	-2 670,01	0,90
Náklady celkem (tis. Kč)	630 386,00	567 122,06	434 161,42	543 889,83	-98 112,29	0,83
OCZ (tis. Kč)	10,55	12,94	7,31	11,76	-1,62	0,83
OCA (tis. Kč)	0,13	0,12	0,06	0,10	-0,04	0,68

Zdroj: MF ČR 2014A,B; vlastní zpracování

Lze pozorovat klesající trend tržeb, celkových nákladů i zásob. Naopak je vidět rostoucí trend celkových aktiv. Hodnota obratu celkových aktiv je velmi nízká s mírně klesajícím trendem. Ukazatel obratu celkových zásob má mírně klesající tendenci. Hodnota průměrného tempa růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy se pohybuje do hodnoty 1.

Tab. 4.16: Ukazatele zadluženosti Správy NP a CHKO Šumava za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	\bar{k}
Vlastní kapitál (tis. Kč)	2 790 103,00	2 843 158,09	2 866 172,35	2 833 144,48	38 034,68	1,01
Aktiva celkem (tis. Kč)	2 819 567,00	2 866 567,95	2 927 531,22	2 871 222,06	53 982,11	1,02
Stálá aktiva (tis. Kč)	2 711 501,00	2 761 820,26	2 765 331,16	2 746 217,47	26 915,08	1,01
Celkové dluhy (tis. Kč)	29 464,00	23 409,87	61 358,87	38 077,58	15 947,44	1,44
Celková zadluženost (%)	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01	1,41
Podkapitalizování	1,03	1,03	1,04	1,03	0,00	1,00
Finanční páka	1,01	1,01	1,02	1,01	0,01	1,00

Zdroj: MF ČR 2014A,B; vlastní zpracování

Lze pozorovat rostoucí trend vlastního kapitálu, stálých aktiv i celkových dluhů. Hodnota celkové zadluženosti je nízká s mírně stoupajícím trendem. Nízká zadluženost je dána vysokým podílem vlastního kapitálu. Hodnota podkapitalizování je mírně nad 1. Subjekt je mírně podkapitalizovaný. Hodnota finanční páky je nízká se stabilním trendem. Je to dáno tím, že Správa NP a CHKO Šumava nevyužívá cizí zdroje z důvodu typu právní formy organizace. Průměrné tempo růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy je kolem hodnoty 1 nebo mírně nad hodnotu 1.

Tab. 4.17: Ukazatele likvidity a ČPK Správy NP a CHKO Šumava za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	\bar{k}
Oběžná aktiva (tis. Kč)	108 066,00	104 747,69	162 200,06	125 004,58	27 067,03	1,23
Zásoby (tis. Kč)	28 638,00	22 678,44	23 297,99	24 871,48	-2 670,01	0,90
Finanční majetek (tis. Kč)	20 175,00	44 550,87	97 521,43	54 082,43	38 673,22	2,20
Krátkodobé závazky (tis. Kč)	29 464,00	23 409,87	24 739,12	25 871,00	-2 362,44	0,92
Fondy účetní jednotky (tis. Kč)	54 898,00	72 963,74	92 061,60	73 307,78	18 581,80	1,29
Běžná (celková) likvidita	3,67	4,47	6,56	4,90	1,44	1,34
Pohotová likvidita	2,70	3,51	5,61	3,94	1,46	1,44
Peněžní (okamžitá likvidita)	0,68	1,90	3,94	2,18	1,63	2,41
ČPK (tis. Kč)	78 602,00	81 337,82	137 460,94	99 133,59	29 429,47	1,32

Zdroj: MF ČR 2014A,B; vlastní zpracování

Lze pozorovat rostoucí trend celkových oběžných aktiv, finančního majetku, finančních prostředků ve fondech. Naopak je vidět klesající trend zásob a krátkodobých závazků. Všechny typy likvidity v letech 2010 – 2012 dosahují hodnot, které se v průměru nejvíce blíží ideálním hodnotám, ale mají stoupající trend. V průměru u všech tří likvidit převažuje hodnota oběžných aktiv 3,67 krát nad krátkodobými závazky. Hodnota průměrného tempa růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy je nad hodnotu 1. Hodnota rozdílového ukazatele (pracovního kapitálu) je rovněž vysoká a má stoupající trend. Průměrné tempo růstu pracovního kapitálu je 1,32.

Správa NP České Švýcarsko

Tab. 4.18: Ukazatele ekonomické aktivity Správy NP České Švýcarsko za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	$\bar{\kappa}$
Tržby celkové (tis. Kč)	30 747,06	39 886,47	29 579,95	33 404,49	-583,56	0,98
Tržby bez DM (tis. Kč)	30 747,06	39 822,07	29 577,90	33 382,34	-584,58	0,96
Celková aktiva (tis. Kč)	531 974,09	502 186,65	462 494,64	498 885,13	-34 739,73	0,93
Zásoby (tis. Kč)	1 900,14	1 648,42	1 774,00	1 774,19	-63,07	0,97
Náklady celkem (tis. Kč)	79 838,90	82 205,60	100 632,95	87 559,15	10 397,03	1,12
OCZ (tis. Kč)	16,90	22,44	17,28	18,82	0,19	1,01
OCA (tis. Kč)	0,06	0,08	0,06	0,07	0,00	1,00

Zdroj: MF ČR 2014C,D; vlastní zpracování

Lze pozorovat klesající trend tržeb, celkových aktiv a zásob. Naopak je vidět rostoucí trend nákladů. Hodnota obratu celkových aktiv je velmi nízká se stabilním vývojem. Ukazatel obratu celkových zásob má mírně vzrůstající tendenci. Hodnota průměrného tempa růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy je 1.

Tab. 4.19: Ukazatele zadluženosti Správy NP České Švýcarsko za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	$\bar{\kappa}$
Vlastní kapitál (tis. Kč)	444 899,30	411 563,89	452 280,04	436 247,74	3 690,37	1,01
Aktiva celkem (tis. Kč)	531 974,09	502 186,65	462 494,64	498 885,13	-34 739,73	0,93
Stálá aktiva (tis. Kč)	485 810,56	450 342,32	449 769,00	461 973,96	-18 020,78	0,96
Celkové dluhy (tis. Kč)	87 074,34	90 622,76	10 214,60	62 637,23	-38 429,87	0,34
Celková zadluženost (%)	16,37	18,05	2,21	12,21	-7,08	0,37
Podkapitalizování	0,92	0,91	1,01	0,95	0,04	1,05
Finanční páka	1,20	1,22	1,02	1,15	-0,09	0,92

Zdroj: MF ČR 2014C,D; vlastní zpracování

Lze pozorovat rostoucí trend vlastního kapitálu. Naopak je vidět klesající trend stálých aktiv a celkových dluhů. Hodnota celkové zadluženosti je vysoká s klesajícím trendem z důvodu ústupu od vykazování v rozvaze zvláštního výdajového účtu rozpočtového hospodaření v rozvaze. Vysoká zadluženost je hlavně v letech 2010 a 2011. V roce 2012 už správa nevykazuje v rozvaze zvláštní výdajový účet. Hodnota podkapitalizování je v průměru mírně pod hodnotu 1, což spadá do ideálního poměru < 1 s mírně stoupajícím trendem. Hodnota finanční páky má klesající trend. Z důvodu ústupu od vykazování zvláštního výdajového účtu rozpočtového hospodaření v rozvaze.

Průměrné tempo růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy je do hodnoty 1 nebo mírně nad hodnotu 1.

Tab. 4.20: Ukazatele likvidity a ČPK Správy NP České Švýcarsko za roky 2010 – 2012

Název položky	2010	2011	2012	\bar{y}	$\bar{\Delta}$	$\bar{\kappa}$
Oběžná aktiva (tis. Kč)	46 163,54	51 844,32	12 725,64	36 911,17	-16 718,95	0,53
Zásoby (tis. Kč)	1 900,14	1 648,42	1 774,00	1 774,19	-63,07	0,97
Finanční majetek (tis. Kč)	2 199,54	1 794,69	3 465,11	2 486,45	632,79	1,26
Krátkodobé závazky (tis. Kč)	3 094,34	2 393,71	10 214,60	5 234,22	3 560,13	1,82
Fondy účetní jednotky (tis. Kč)	97,07	82,01	1,27	60,12	-47,90	0,11
Běžná (celková) likvidita	14,92	21,66	1,25	12,61	-6,84	0,29
Pohotová likvidita	14,30	20,97	1,07	12,11	-6,62	0,27
Peněžní (okamžitá likvidita)	0,71	0,75	0,34	0,60	-0,19	0,69
ČPK (tis. Kč)	43 069,20	49 450,61	2 511,04	31 676,95	-20 279,08	0,24

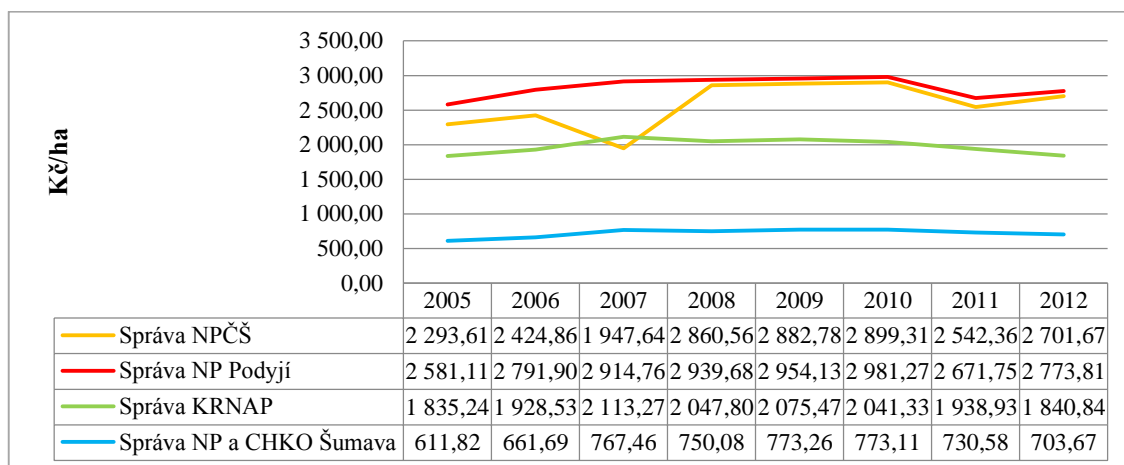
Zdroj: MF ČR 2014C,D; vlastní zpracování

Lze pozorovat rostoucí trend krátkodobých závazků a mírně i finančního majetku. Naopak je vidět klesající trend celkových oběžných aktiv, mírně i zásob a finančních prostředků ve fondech. Hodnoty likvidity dosahují vysokých hodnot, ale mají klesající trend. V roce 2012 likvidita dosahuje hodnot pro kapitálovou společnost, dokonce běžná likvidita klesá pod doporučený standard 2,5. V průměru u všech tří likvidit za roky 2010 – 2012 převažuje hodnota oběžných aktiv 8,44 krát nad krátkodobými závazky. Hodnota průměrného tempa růstu sledovaných ukazatelů finanční analýzy je do hodnoty 1. Hodnota rozdílového ukazatele (pracovního kapitálu) je rovněž vysoká, ale má klesající trend (hlavně z důvodu hodnoty v roce 2012). Průměrné tempo růstu pracovního kapitálu je 0,24.

4.4 Vývoj významných ekonomických ukazatelů správ NP ČR v letech 2005 – 2012

Důležitost ukazatele likvidity z předchozích dvou podkapitol lze demonstrovat na níže uvedených grafech (viz obr. 4.4 – 4.7), které znázorňují nejdůležitější ekonomické ukazatele národních parků z výkazu zisku a ztráty za roky 2005 – 2012 přepočtené na hektar rozlohy NP vyjádřené v Kč. Jedná se o osobní náklady a náklady na služby, které představují nejdůležitější nákladové položky všech zkoumaných parků. Z kategorie výnosů jsou to tržby z prodeje vlastních výrobků a výnosy z transferů poskytnuté Ministerstvem životního prostředí České republiky na činnost národních parků. Z hodnot výnosů z transferů vyplývá, že bez příspěvku na činnost, který národní

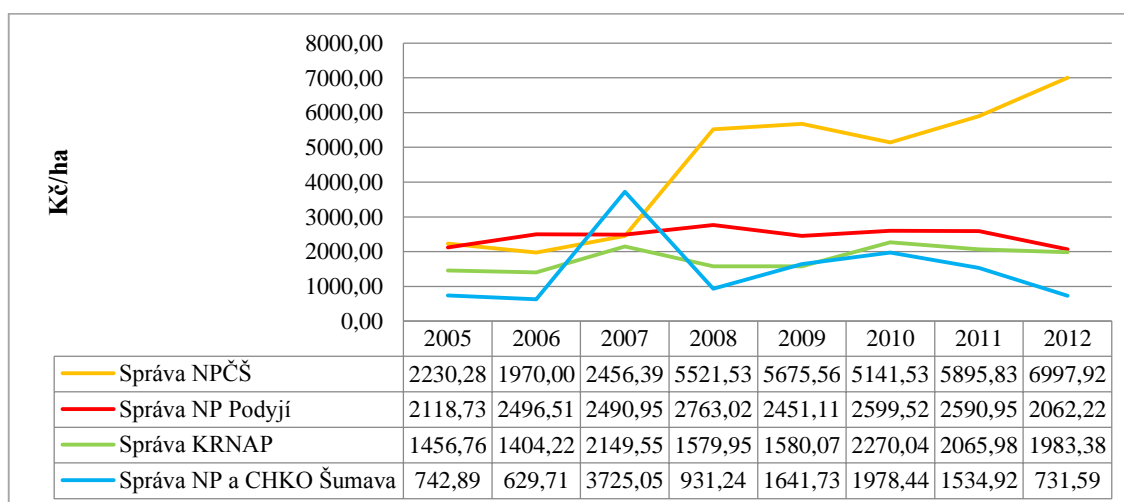
parky každoročně dostávají od státu, by přestaly být likvidními a zároveň solventními organizacemi.

Obr. 4.4: Vývoj osobních nákladů v Kč na hektar rozlohy NP za roky 2005 – 2012

Zdroj: MF ČR 2014E,F; vlastní zpracování

Položka osobní náklady zahrnuje mzdové náklady, náklady na sociální a zdravotní pojištění, tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní osobní náklady. Vývoj hodnot položek osobních nákladů přepočtených na hektar chráněného území lze považovat za stabilní u všech sledovaných subjektů. Mírné rozdíly lze vidět jen u Správy NPČŠ. Největší podíl osobních nákladů na hektar má Správa NP Podyjí (viz obr. 4.4).

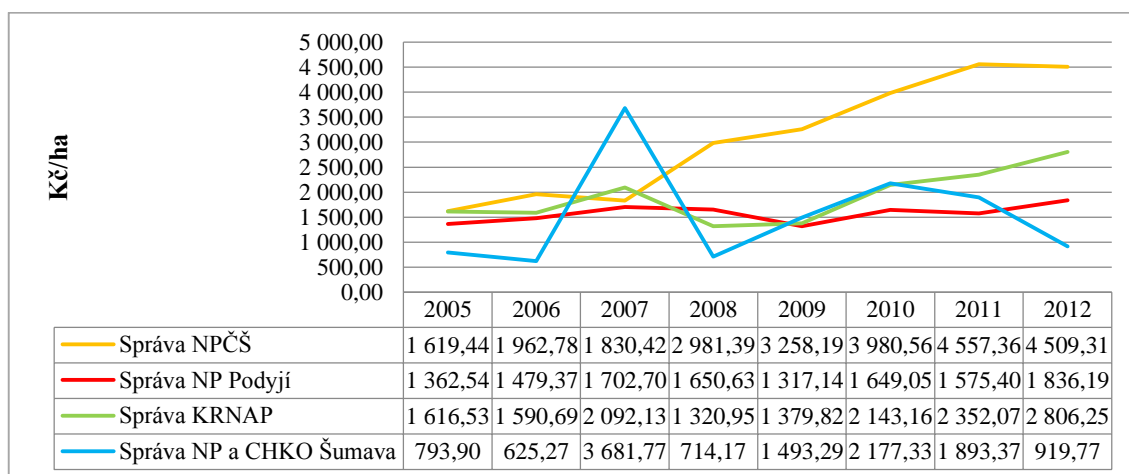

Obr. 4.5: Vývoj nákladů na služby v Kč na hektar rozlohy NP za roky 2005 – 2012

Zdroj: MF ČR 2014E,F; vlastní zpracování

Největší náklady na služby, jedná se především o služby spojené s lesní výrobou, se stoupajícím trendem lze pozorovat u Správy NP České Švýcarsko. Ostatní správy

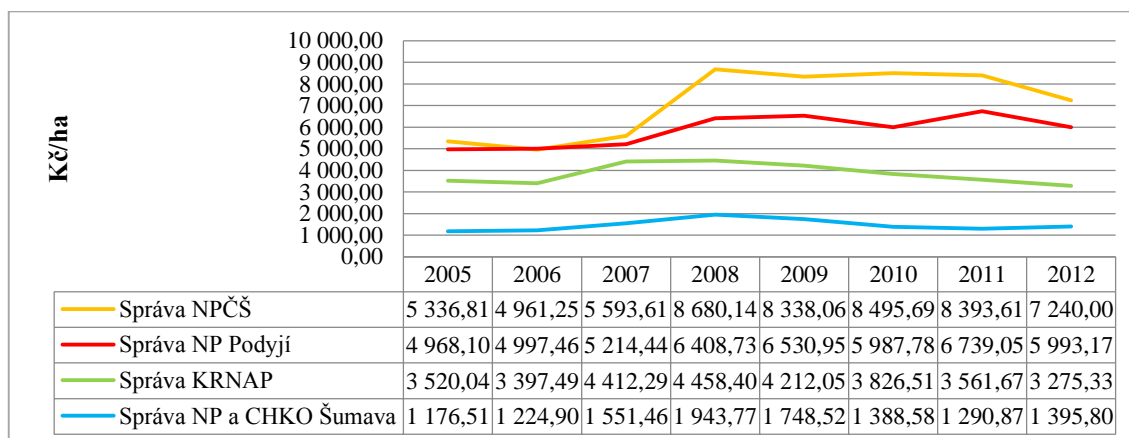
národních parků mají jednotlivé roky v nákladech v celku vyrovnané až na rok 2007 u Správy NP a CHKO Šumava, kde vlivem kalamity způsobené orkámem Kyrill došlo k nahodilým těžbám a vyšším nákladům na služby (viz obr. 4.5).

Obr. 4.6: Vývoj výnosů z prodeje vlastních výrobků v Kč na hektar rozlohy NP za roky 2005 – 2012

Zdroj: MF ČR 2014E,F; vlastní zpracování

Největší podíl na výnosech za vlastní výrobky mají tržby související s prodejem dříví. Položku výnosů za vlastní výrobky se stoupajícím trendem je vidět u Správy NP České Švýcarsko. Ostatní správy mají výnosy vyrovnané až na rok 2007 u Správy NP a CHKO Šumava, kde vlivem kalamity došlo k vyššímu podílu nahodilých těžeb a k prodeji dřevní hmoty (viz obr. 4.6).

Obr. 4.7: Vývoj výnosů z transferů (příspěvku na činnost) v Kč na hektar rozlohy NP za roky 2005 – 2012

Zdroj: MF ČR 2014E,F; vlastní zpracování

Největší výnosy z transferů neboli příspěvky od zřizovatele za sledované období na hektar se stoupajícím trendem vykazovala Správa NP České Švýcarsko. U ostatních správ národních parků lze sledovat v jednotlivých letech rovněž nárůst finančních prostředků čerpaných prostřednictvím svého zřizovatele (viz obr. 4.7).

Aplikací základního (bazického) indexu (viz příloha 2) byla zjištěna níže uvedená tvrzení.

Největší rozdíly (tzn. navýšení nebo snížení ukazatele v procentech) u osobních nákladů v porovnání roku 2005 s ostatními roky (2006 – 2012) lze pozorovat u Správy NPČŠ v průměru 16,17 %. U ostatních správ NP nejsou v průměru tak výrazné (Správa NP Podyjí – 5,00 %, Správa KRNAP – 6,17 %, Správa NP a CHKO Šumava – 14,33 %).

Největší rozdíly u nákladů na služby v porovnání roku 2005 s ostatními roky (2006 – 2012) lze vidět u Správy NP a CHKO Šumava v průměru 151,33 %. U ostatních správ NP jsou v průměru: Správa NP Podyjí – 7,33 %, Správa KRNAP – 37,00 %, Správa NPČŠ – 148,83 %.

Největší rozdíly u výnosů za vlastní výrobky v porovnání roku 2005 s ostatními roky (2006 – 2012) lze pozorovat u Správy NP a CHKO Šumava v průměru 149,33 %. U ostatních správ NP jsou v průměru: Správa NP Podyjí – 14,17 %, Správa KRNAP – 36,50 %, Správa NPČŠ – 98,83 %

Největší rozdíly u příspěvku na činnost v porovnání roku 2005 s ostatními roky (2006 – 2012) má Správa NPČŠ v průměru 53,00 %. U ostatních správ NP jsou výsledky v průměru: Správa NP Podyjí – 22,83 %, Správa KRNAP – 16,83 %, Správa NP a CHKO Šumava – 28,17 %.

Nejvyrovnanější trend významných ekonomických ukazatelů správ NP v porovnání roku 2005 s ostatními roky (2006 – 2012) za zkoumané období má Správa NP Podyjí (kromě příspěvku na činnost, kde nejmenší změnu vykazuje Správa KRNAP – 16,83 %).

Aplikací řetězového indexu (viz příloha 3) byla zjištěna níže uvedená tvrzení.

Největší rozdíly (tzn. navýšení nebo snížení ukazatele v procentech) u osobních nákladů mezi jednotlivými roky za období 2005 – 2012 lze pozorovat u Správy NPČŠ v průměru 28,33 %. U ostatních správ NP nejsou v průměru tak výrazné (Správa NP Podyjí – 5,67 %, Správa KRNAP – 4,67 %, Správa NP a CHKO Šumava – 7,00 %).

Největší rozdíly u nákladů na služby mezi jednotlivými roky za období 2005 – 2012 lze vidět u Správy NP a CHKO Šumava v průměru 225,50 %. U ostatních správ NP jsou

v průměru: Správa NP Podyjí – 15,67 %, Správa KRNAP – 44,00 %, Správa NPČŠ – 49,83 %.

Největší rozdíly u výnosů za vlastní výrobky mezi jednotlivými roky za období 2005 – 2012 má Správa NP a CHKO Šumava v průměru 238,33 %. U ostatních správ NP jsou v průměru: Správa NP Podyjí – 22,67 %, Správa KRNAP – 41,50 %, Správa NPČŠ – 49,83 %

Největší rozdíly u příspěvku na činnost mezi jednotlivými roky za období 2005 – 2012 lze pozorovat u Správy NPČŠ v průměru 23,83 %. U ostatních správ NP jsou výsledky v průměru Správa NP Podyjí – 16,33 %, Správa KRNAP – 12,50 %, Správa NP a CHKO Šumava – 16,67 %.

Nejvyrovnanější trend významných ekonomických ukazatelů správ NP v jednotlivých letech za zkoumané období 2005 – 2012 má Správa NP Podyjí.

U výše zmíněných ekonomických ukazatelů správ NP bylo použito modelování časových řad s využitím lineárního trendu (viz příloha 4, 5). Pro jednotlivé ekonomické ukazatele vypočítán korelační koeficient a byl proveden test významnosti korelačního koeficientu (viz tab. 4.21, 4.22, 4.23, 4.24).

Výpočet testu významnosti korelačního koeficientu u osobních nákladů správ NP uvádí tab. 4.21.

Tab. 4.21: Test významnosti korelačního koeficientu u osobních nákladů správ NP

Správy NP	korelační koeficient (R)	testové kritérium (t_R)	kritická hodnota ($t_{\alpha, n-2}$)
			2,4469
Správa NPČŠ	0,5474	1,6024	
Správa NP Podyjí	0,1923	0,4800	
Správa KRNAP	- 0,0265	- 0,0649	
Správa NP a CHKO Šumava	0,5088	1,4476	

Zdroj: vlastní zpracování

Pomocí testu významnosti korelačního koeficientu nebyla prokázána statisticky významná závislost ani u jedné ze správ NP. Nelze předpovědět klesající či vzrůstající trend osobních nákladů v dalších letech (viz příloha 4).

Výpočet testu významnosti korelačního koeficientu u nákladů na služby správ NP uvádí tab. 4.22.

Tab. 4.22: Test významnosti korelačního koeficientu u nákladů na služby správ NP

Správy NP	korelační koeficient (R)	testové kritérium (t_R)	kritická hodnota ($t_{\alpha, n-2}$)
			2,4469
Správa NPCŠ	0,9130	5,4819	
Správa NP Podyjí	0,0110	0,0269	
Správa KRNAP	0,6277	1,9749	
Správa NP a CHKO Šumava	- 0,0023	- 0,0057	

Zdroj: vlastní zpracování

Pomocí testu významnosti korelačního koeficientu byla prokázána statisticky významná závislost pouze u Správy NPCŠ. Lze z praktického hlediska předpokládat, že u Správy NP České Švýcarsko bude pravděpodobně v následujících letech pokračovat trend zvyšování nákladů na služby (viz příloha 4). U ostatních správ národních parků nebyla statisticky významná závislost prokázána. Nelze předpovědět klesající či vzrůstající trend nákladů na služby v dalších letech (viz příloha 4).

Výpočet testu významnosti korelačního koeficientu u výnosů z prodeje vlastních výrobků správ NP uvádí tab. 4.23.

Tab. 4.23: Test významnosti korelačního koeficientu u výnosů z prodeje vlastních výrobků správ NP

Správy NP	korelační koeficient (R)	testové kritérium (t_R)	kritická hodnota ($t_{\alpha, n-2}$)
			2,4469
Správa NPCŠ	0,9732	10,3621	
Správa NP Podyjí	0,5475	1,6026	
Správa KRNAP	0,6907	2,3393	
Správa NP a CHKO Šumava	0,0977	0,2405	

Zdroj: vlastní zpracování

Pomocí testu významnosti korelačního koeficientu byla prokázána statisticky významná závislost pouze u Správy NPCŠ. Lze z praktického hlediska předpokládat, že u Správy NP České Švýcarsko bude pravděpodobně v následujících letech pokračovat trend zvyšování výnosů z prodeje vlastních výrobků (viz příloha 5). U ostatních správ národních parků nebyla významná závislost prokázána. Nelze předpovědět klesající či vzrůstající trend výnosů z prodeje vlastních výrobků v dalších letech (viz příloha 5).

Výpočet testu významnosti korelačního koeficientu u výnosů z transferů správ NP uvádí tab. 4.24.

Tab. 4.24: Test významnosti korelačního koeficientu u výnosů z transferů (příspěvku na činnost) správ NP

Správy NP	korelační koeficient (R)	testové kritérium (t_R)	kritická hodnota ($t_{\alpha, n-2}$)
			2,4469
Správa NPČŠ	0,7141	2,4988	
Správa NP Podyjí	0,7542	2,8136	
Správa KRNAP	- 0,1799	- 0,4479	
Správa NP a CHKO Šumava	0,1290	0,3186	

Zdroj: vlastní zpracování

Pomocí testu významnosti korelačního koeficientu byla prokázána statisticky významná závislost u Správy NPČŠ a Správy NP Podyjí. Lze z praktického hlediska předpokládat, že u Správ NP České Švýcarsko a NP Podyjí bude pravděpodobně v následujících letech pokračovat trend zvyšování příspěvku na činnost (viz příloha 5). U správ ostatních národních parků nebyla významná závislost prokázána. Nelze předpovědět klesající či vzrůstající trend příspěvků na činnost v dalších letech (viz příloha 5).

4.5 Výsledky výpočtu skóre lokálního multiplikátoru

Tato kapitola se zabývá výpočtem skóre LM u Správy NP Podyjí za rok 2012. Je rozdělena do čtyř podkapitol. První podkapitola se zabývá charakteristikou zaměstnanců a dodavatelů Správy v roce 2012. Druhá podkapitola popisuje vyhodnocení dotazníkového šetření. Třetí podkapitola analyzuje výpočet skóre LM2. Čtvrtá podkapitola je zaměřena na výpočet skóre LM3.

4.5.1 Charakteristika zaměstnanců a dodavatelů Správy NP Podyjí

Charakteristika zaměstnanců

Analýzu celkových osobních nákladů na zaměstnance Správy za rok 2012 uvádí tab. 4.25. Osobní náklady zahrnují mzdové náklady, zákonné sociální pojištění, jiné sociální pojištění a zákonné sociální náklady.

Tab. 4.25: Přehled osobních nákladů na zaměstnance Správy NP Podyjí v roce 2012

Položky	Částky v tis. Kč
Mzdové náklady	12 703,10
Zákonné sociální pojištění	4 282,99
Jiné sociální pojištění	51,32
Zákonné sociální náklady	437,31
Celkové osobní náklady	17 474,72
Roční náklady na zaměstnance	397,15
Měsíční náklady na zaměstnance	33,10
Průměrná roční mzda 1 zaměstnance	288,71
Průměrná měsíční mzda 1 zaměstnance	24,06

Zdroj: MF ČR 2014A; vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že osobní náklady Správy NP Podyjí představují obrovské množství finančních prostředků. Z celkových nákladů Správy zastupují osobní náklady druhé místo hned po nákladech za služby. Průměrná měsíční mzda zaměstnance Správy v roce 2012 byla 24 060 Kč. Tato hodnota se blíží průměrné mzdě v ČR za čtyři čtvrtletí, kterou v roce 2012 ČSÚ stanovil na 25 109 Kč.

Charakteristiku rozdělení zaměstnanců Správy na lokální (s trvalým pobytem v okrese Znojmo) a nelokální (trvalý pobyt mimo okres Znojmo), včetně rozdělení nákladů na zaměstnance za rok 2012 uvádí tab. 4.26.

Tab. 4.26: Charakteristika zaměstnanců a rozdělení nákladů na zaměstnance Správy NP Podyjí v roce 2012

Položky	
Počet zaměstnanců celkem	44
Počet zaměstnanců s trvalým pobytem v okrese Znojmo	41
Počet zaměstnanců s trvalým pobytem mimo okres Znojmo	3
Podíl zaměstnanců s trvalým pobytem v okrese Znojmo (%)	93
Podíl zaměstnanců s trvalým pobytem mimo okres Znojmo (%)	7
Celkové mzdové náklady Správy NP Podyjí (tis. Kč)	12 703,10
Mzdové náklady na zaměstnance s trvalým pobytem v okrese Znojmo (tis. Kč)	11 813,88
Mzdové náklady na zaměstnance s trvalým pobytem mimo okres Znojmo (tis. Kč)	889,22
Celkové náklady Správy NP Podyjí na zákonné sociální pojištění (tis. Kč)	4 282,99
Náklady na zákonné sociální pojištění u zaměstnanců s trvalým pobytem v okrese Znojmo (tis. Kč)	3 983,18
Náklady na zákonné sociální pojištění u zaměstnanců s trvalým pobytem mimo okres Znojmo (tis. Kč)	299,81

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že Správa NP Podyjí zaměstnává lokální zaměstnance. V okrese Znojmo je dostatek kvalifikované pracovní síly pro výkon povolání v NP. Správa 93 % mzdových nákladů vynaloží na místní (lokální) zaměstnance, pouze 7 % mzdových nákladů jde na zaměstnance s trvalým pobytem mimo okres Znojmo. Z toho vyplývá, že tento subjekt, který byl zřízen za účelem správy velkoplošné zvláště chráněného území, podporuje zaměstnanost v místním regionu, ve kterém působí.

Charakteristika dodavatelů

Správa NP Podyjí poskytla pro vylišení celkového seznamu dodavatelů za rok 2012 sestavu, ve které byli uvedeni dodavatelé s příslušným IČ a částkou v korunách. Po rozboru této sestavy pomocí portálu ministerstva financí ARES a informačního portálu českého soudnictví JUSTICE byla zjištěna charakteristika dodavatelů místních (lokálních) a mimo okres Znojmo (nelokálních). Přehled dodavatelů a výdajů Správy na dodavatele v tis. Kč i v procentech za rok 2012 je uveden v tab. 4.27.

Tab. 4.27: Charakteristika dodavatelů Správy NP Podyjí v roce 2012

Položky	Celkem	Lokální	Nelokální	Lokální (%)	Nelokální (%)
Počet dodavatelů	306	166	140	54,25	45,75
Celkové výdaje Správy NP Podyjí (tis. Kč)	20 224,96	11 896,18	8 328,78	58,82	41,18

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že z celkového počtu 306 dodavatelů bylo 166 lokálních a 140 nelokálních. Správa NP Podyjí využila služby z 54,25 % u lokálních dodavatelů a utratila za služby dodavatelů v okrese Znojmo 58,82 % finančních prostředků (11 896,19 tis. Kč).

Dodavatelé byli dále rozděleni do tří skupin.

1. Významní dodavatelé

Jednalo se o nejdůležitější skupinu dodavatelů z ohledu výpočtu skóre LM3, u kterých Správa utratila 100 000 Kč a více. Rozmezí výdajů bylo stanoveno na 100 000 Kč až maximální výdaj na dodavatele, který činil 1 324 345 Kč. Přehled významných dodavatelů Správy NP Podyjí za rok 2012 uvádí tab. 4.28.

Tab. 4.28: Přehled významných dodavatelů Správy NP Podyjí

Položky	Celkem	Lokální	Nelokální	Lokální (%)	Nelokální (%)
Počet dodavatelů	63	43	20	68,25	31,75
Celkové výdaje Správy NP Podyjí (tis. Kč)	16 674,21	9 799,96	6 874,24	58,77	41,23

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 63 významných dodavatelů bylo 43 lokálních a 20 nelokálních. Správa NP Podyjí využila služby z 68,25 % u významných lokálních dodavatelů a utratila za služby u významných lokálních dodavatelů v okrese Znojmo 58,77 % finančních prostředků (9 799,96 tis. Kč). Ze 43 lokálních dodavatelů 35 dodavatelů poskytlo Správě služby související s péčí o les a nelesní pozemky a ochranou přírody. U osmi dodavatelů se jednalo o služby, které s těmito činnostmi přímo nesouvisely. Ze 43 dodavatelů byly čtyři právnické osoby (dvě společnosti s ručením omezeným a dvě akciové společnosti) a 39 dodavatelů byly FO podnikající dle živnostenského nebo jiného oprávnění. Bližší charakteristiku významných lokálních dodavatelů uvádí příloha 13. V příloze je uvedeno sídlo dodavatele (pouze město či obec bez adresy), právní forma, chronologicky uspořádané částky výdajů Správy NP Podyjí na jednotlivé významné lokální dodavatele, u PO předmět podnikání a u FO je uvedena klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE). Všichni významní lokální dodavatelé Správy měli sídlo v blízkosti katastrální rozlohy NP Podyjí. Ze 43 dodavatelů bylo 38 dodavatelů do 10 km a 5 dodavatelů do 20 km vzdálených od katastrálního území NP Podyjí. Jejich lokalizace byla jižně, jihozápadně a západně od města Znojma směrem k NP Podyjí. Skupina významných lokálních dodavatelů byla oslovena dotazníkovým šetřením.

Nelokálních dodavatelů bylo dvanáct z Prahy, pět z Brna, jeden z Bohdanče (kraj Středočeský, okres Kutná Hora), jeden z Drnholce (kraj Jihomoravský, okres Břeclav) a jeden z Rakouska. 60 % významných nelokálních dodavatelů tedy bylo z Prahy. Zároveň u tří dodavatelů z Prahy utratila Správa největší finanční částky za služby ze všech dodavatelů v roce 2012. První dodavatel – 1 324 345 Kč, druhý dodavatel – 644 676 Kč a třetí dodavatel 630 374 Kč. Jednalo o služby, které nesouvisely s péčí o les a nelesní pozemky a ani s ochranou přírody. Tyto služby, které přímo souvisí se zmíněnými činnostmi, vykonávaly v roce 2012 tři nelokální

firmy (Kloboucká lesní, s. r. o., LESS & FOREST, s. r. o., Český svaz ochránců přírody, právní forma – spolek).

2. Středně významní dodavatelé

Jednalo se o dodavatele, u kterých Správa utratila 10 000 – 100 000 Kč. Přehled středně významných dodavatelů Správy NP Podyjí za rok 2012 uvádí tab. 4.29.

Tab. 4.29: Přehled středně významných dodavatelů

Položky	Celkem	Lokální	Nelokální	Lokální (%)	Nelokální (%)
Počet dodavatelů	90	51	39	56,67	43,33
Celkové výdaje Správy NP Podyjí (tis. Kč)	3 029,20	1 807,20	1 222,00	59,66	40,34

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 90 středně významných dodavatelů bylo 51 lokálních a 39 nelokálních. Správa NP Podyjí využila služby z 56,67 % u středně významných lokálních dodavatelů a utratila za služby u středně významných lokálních dodavatelů v okrese Znojmo 59,66% finančních prostředků (1 807,20 tis. Kč). U nelokálních středně významných dodavatelů bylo více jak 50 % dodavatelů z Prahy.

3. Méně významní dodavatelé

Jednalo se o dodavatele, u kterých Správa utratila 1 000 – 10 000 Kč. Přehled méně významných dodavatelů Správy NP Podyjí za rok 2012 uvádí tab. 4.30.

Tab. 4.30: Přehled méně významných dodavatelů

Položky	Celkem	Lokální	Nelokální	Lokální (%)	Nelokální (%)
Počet dodavatelů	153	72	81	47,06	52,94
Celkové výdaje Správy NP Podyjí (tis. Kč)	521,55	289,02	232,54	55,41	44,59

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 153 méně významných dodavatelů bylo 72 lokálních a 81 nelokálních. Správa NP Podyjí využila služby ze 47,06 % u méně významných lokálních dodavatelů a utratila za služby u méně významných lokálních dodavatelů v okrese Znojmo 55,41 % finančních prostředků (289,20 tis. Kč). U nelokálních méně významných dodavatelů bylo více jak 50 % dodavatelů z Prahy.

Závěrem této podkapitoly můžeme konstatovat, že z celkového počtu dodavatelů Správy NP Podyjí za rok 2012 bylo více jak 50 % lokálních dodavatelů. Jen v rámci skupiny méně významných dodavatelů bylo 52,94 % nelokálních dodavatelů. Celkové výdaje Správy NP Podyjí směřující k lokálním dodavatelům přesáhly hodnoty 50 % u všech tří výše zmíněných skupin.

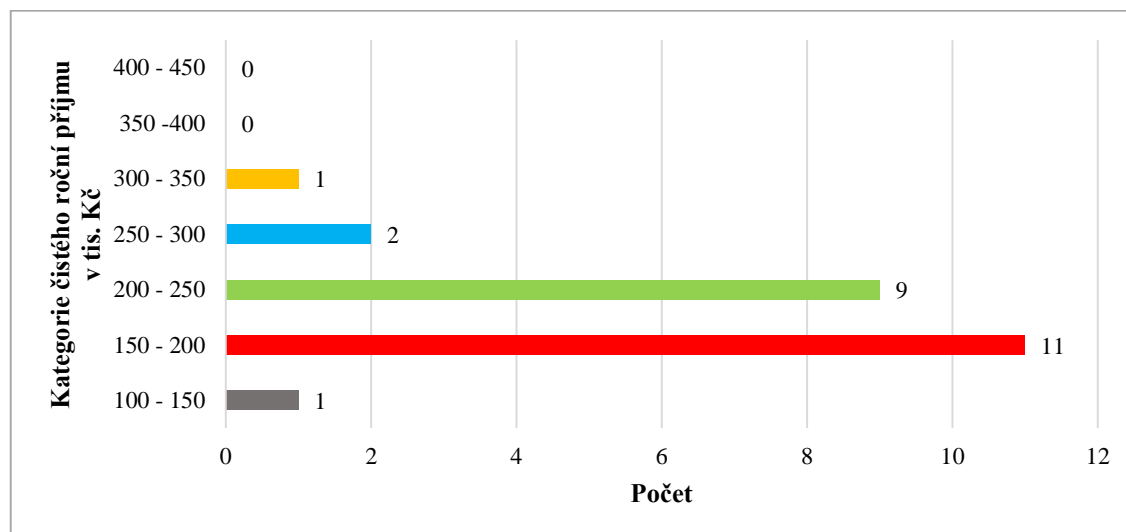
4.5.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření proběhlo z důvodu získání dat k výpočtu skóre LM3. Vyplněním dotazníku byli osloveni zaměstnanci Správy NP Podyjí s trvalým pobytem v okrese Znojmo a významní lokální dodavatelé se sídlem v okrese Znojmo.

Z celkového počtu 41 místních (lokálních) zaměstnanců Správy odevzdalo vyplněný dotazník 24 zaměstnanců (59 % z celkového počtu lokálních zaměstnanců). Ostatní zaměstnanci z různých důvodů dotazník nevyplnili (17 zaměstnanců). Z celkového počtu 43 lokálních významných dodavatelů (u kterých Správa utratila 100 000 Kč a více korun za rok 2012) odpovědělo na dotazníkový průzkum 26 dodavatelů (60 % z celkového počtu významných lokálních dodavatelů). Z toho byly tři právnické osoby a 23 fyzických osob. Ostatní dodavatelé z různých důvodů nebyli ochotni dotazník vyplnit (1 PO a 16 FO).

1. Výsledky dotazníkového šetření u zaměstnanců

Obrázek 4.8 uvádí přehled vyplněných kategorií čistého ročního příjmu zaměstnanců Správy NP Podyjí za rok 2012

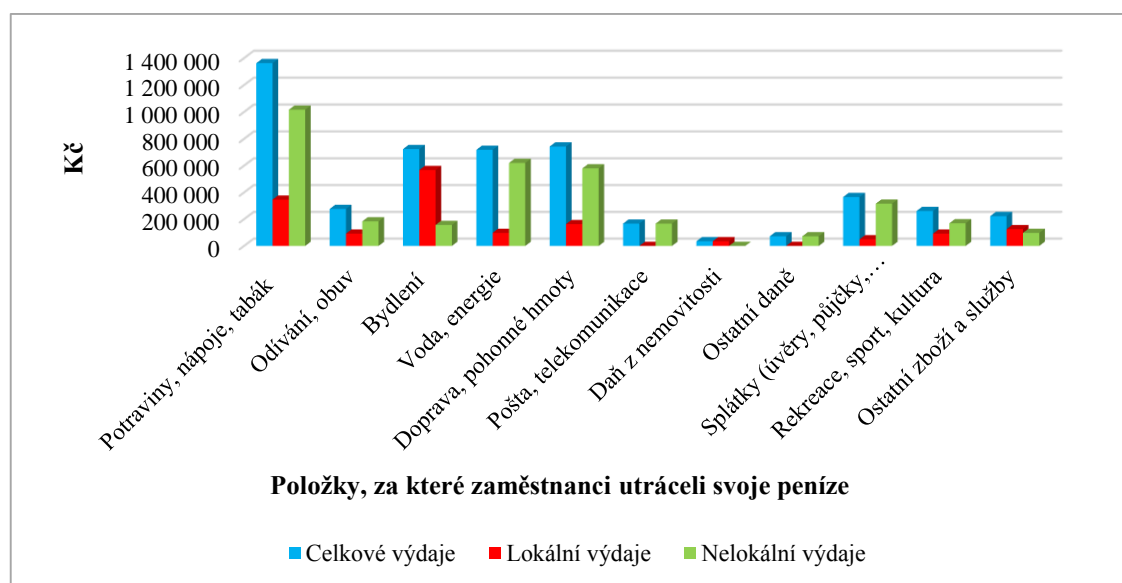

Obr. 4.8: Přehled vyplněných kategorií čistého ročního příjmu zaměstnanců Správy NP Podyjí v tis. Kč za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Nejpočetnější vyplněnou kategorií byla 150 – 200 tis. Kč (11 zaměstnanců). Následovaly kategorie 200 – 250 tis. Kč (9 zaměstnanců), 250 – 300 tis. Kč (2 zaměstnanci), kategorie 100 – 150 a 300 – 350 tis. Kč po jednom zaměstnanci a kategorie 350 – 400 a 400 – 450 tis. Kč vyplněny nebyly.

Celkem 24 zaměstnanců, kteří vyplnili dotazník, utratilo za rok 2012 4 950 000 Kč (lokálně 1 569 350 Kč a 3 380 650 Kč). Lokálně bylo utraceno 31,70 % a nelokálně 68,30 %. Na obr. 4.9 je uvedeno v korunách, za jaké položky utráceli (lokálně a nelokálně) svoje peníze zaměstnanci Správy v roce 2012, kteří vyplnili dotazník.

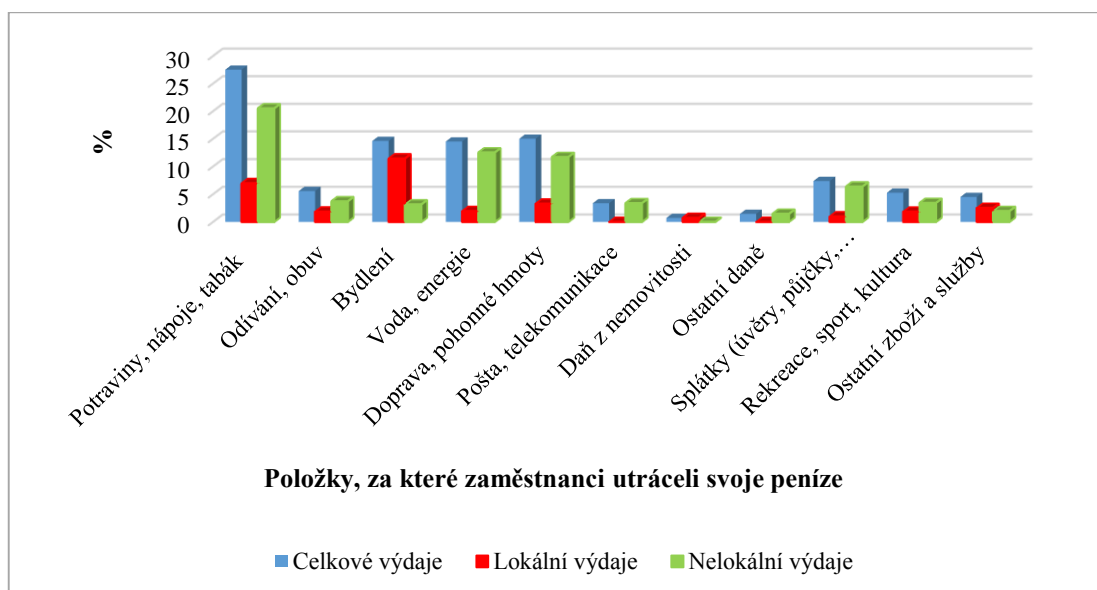

Obr. 4.9: Rozložení výdajů zaměstnanců Správy NP Podyjí v korunách za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Největší položku ve výdajích zaměstnanců představovaly potraviny, nápoje a tabák (1 569 350 Kč). Následovala doprava, pohonné hmoty (743 250 Kč), bydlení (723 750 Kč), voda, energie (718 625 Kč), splátky (365 650 Kč), odívání obuv (276 375 Kč), rekreace, sport, kultura (261 400 Kč), ostatní služby a zboží (223 000 Kč) a pošta, telekomunikace (167 100 Kč). Nejnížší položku tvořila daň z nemovitosti (35 600 Kč) a ostatní daně (72 500 Kč). Největší položku lokálního výdaje tvořilo bydlení (567 250 Kč) a potraviny, nápoje, tabák (346 275 Kč). V každé kategorii výdajů převažovaly nelokální výdaje, kromě výdajů na bydlení.

Obrázek 4.10 znázorňuje rozložení celkových výdajů zaměstnanců v procentech.

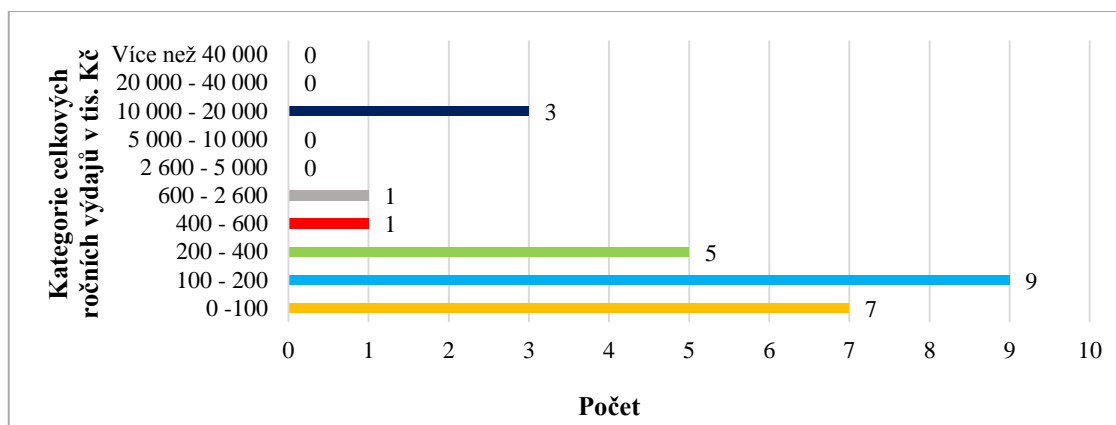

Obr. 4.10: Rozložení výdajů zaměstnanců Správy NP Podyjí v procentech za rok 2012
Zdroj: vlastní zpracování

Bydlení, voda, energie tvořily 29,14 % celkových výdajů zaměstnanců. Potraviny, nápoje, tabák 27,53 %, doprava, pohonné hmoty 15,02 %. Všechny tyto položky tvořily dohromady cca 72 % celkových výdajů zaměstnanců v roce 2012. Výdaje na jídlo, bydlení a dopravu představují velký podíl finančních prostředků v rozpočtu domácností.

2. Výsledky dotazníkového šetření u významných dodavatelů

Obrázek 4.11 uvádí přehled vyplněných kategorií celkových ročních výdajů významných dodavatelů Správy NP Podyjí se sídlem v okrese Znojmo za rok 2012.

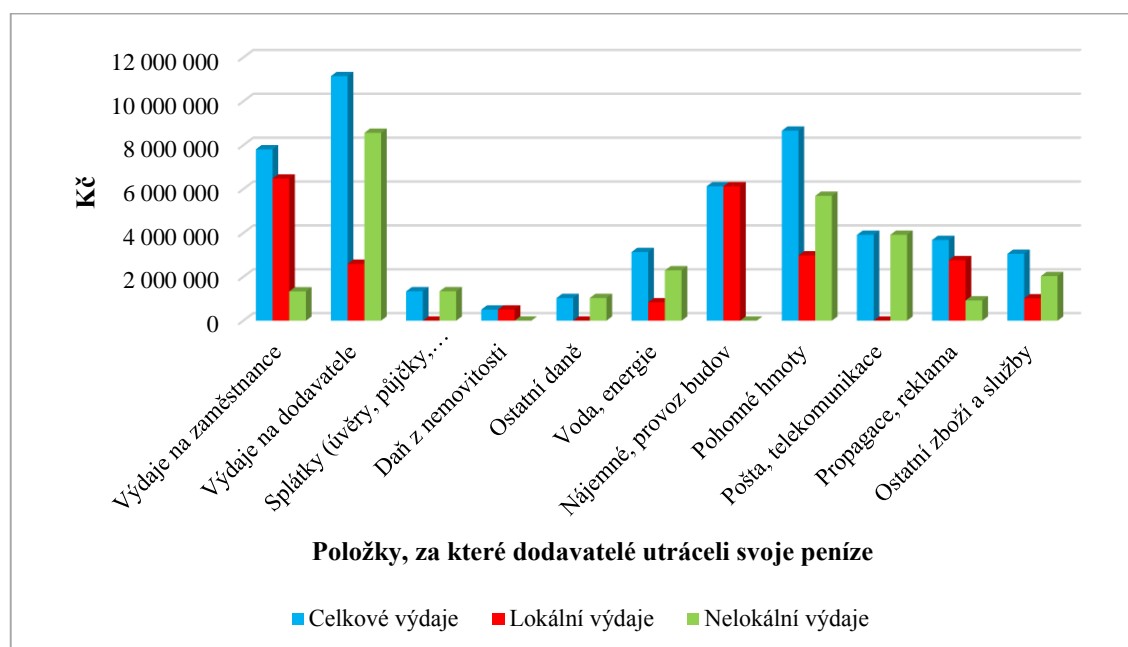

Obr. 4.11: Přehled vyplněných kategorií celkových ročních výdajů významných lokálních dodavatelů Správy NP Podyjí v tis. Kč za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Nejpočetnější vyplněnou kategorií byla 100 – 200 tis. Kč (9 dodavatelů – FO, činnosti v LH). Následovaly kategorie 0 – 100 tis. Kč (7 dodavatelů – FO, činnosti v LH), 200 – 400 tis. Kč (5 dodavatelů – FO, činnosti v LH), kategorie 400 – 600 a 600 – 2600 tis. Kč (po jednom dodavateli – FO, činnosti mimo LH), kategorie 5000 – 10 000 tis. Kč (2 dodavatelé – PO, činnosti mimo LH a jeden – PO, činnosti v LH). Ostatní kategorie vyplněny nebyly.

Celkem 26 dodavatelů, kteří odpověděli na dotazníkové šetření, utratilo v roce 2012 50 400 000 Kč (lokálně 23 283 000 Kč a nelokálně 27 117 000 Kč). Lokálně bylo utraceno 46,20 % a nelokálně 53,80 %. Na obr. 4.12 je uvedeno v korunách, za jaké položky utráceli svoje peníze (lokálně a nelokálně) významní dodavatelé Správy, kteří vyplnili dotazník.

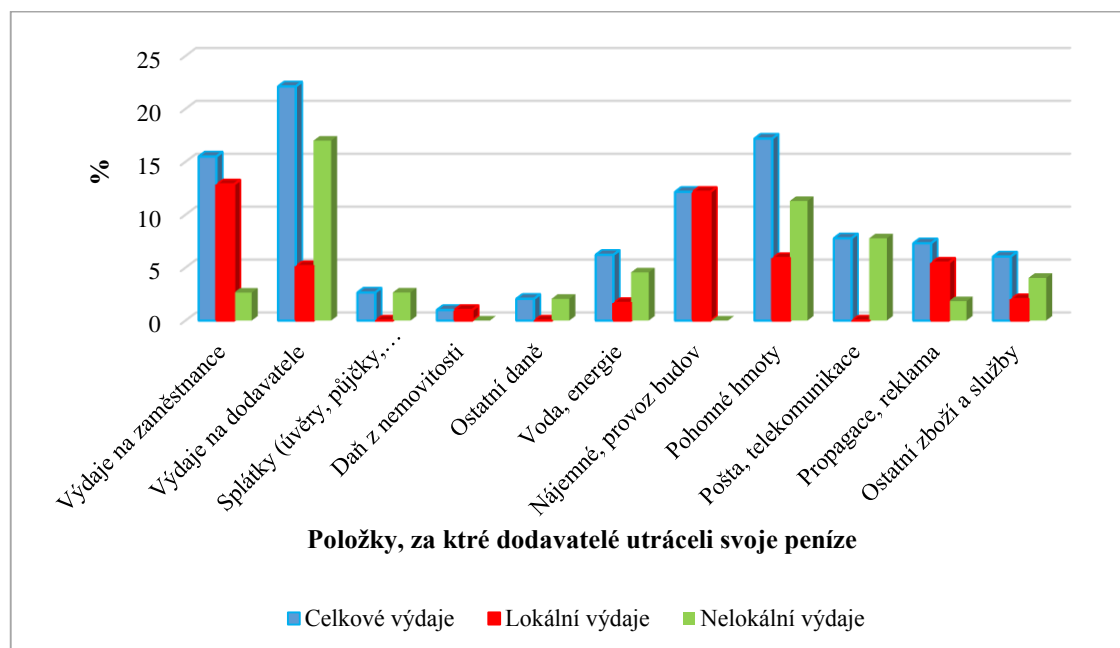
Obr. 4.12: Rozložení výdajů významných dodavatelů Správy NP Podyjí v korunách za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Největší položku ve výdajích významných dodavatelů představovaly výdaje na dodavatele (11 500 000 Kč). Následovaly pohonné hmoty (8 663 500 Kč), výdaje na zaměstnance (7 813 000 Kč), nájemné, provoz budov (6 127 500 Kč), pošta, telekomunikace (3 914 000 Kč), propagace, reklama (3 678 500 Kč), voda, energie (3 129 000 Kč), ostatní služby a zboží (3 049 500 Kč). Nejnižší položku tvořila daň z nemovitosti (503 500 Kč), ostatní daně (1 033 500 Kč) a splátky (1 338 000 Kč).

Největší položku lokálního výdaje tvořilo nájemné, provoz budov (6 127 500 Kč) a výdaje na zaměstnance (6 480 000 Kč). V každé kategorii výdajů převažovaly nelokální výdaje, kromě výdajů na zaměstnance, daň z nemovitosti, nájemné, provoz budov a propagaci, reklamu. Ve výsledcích jsou zahrnuty výdaje PO a FO.

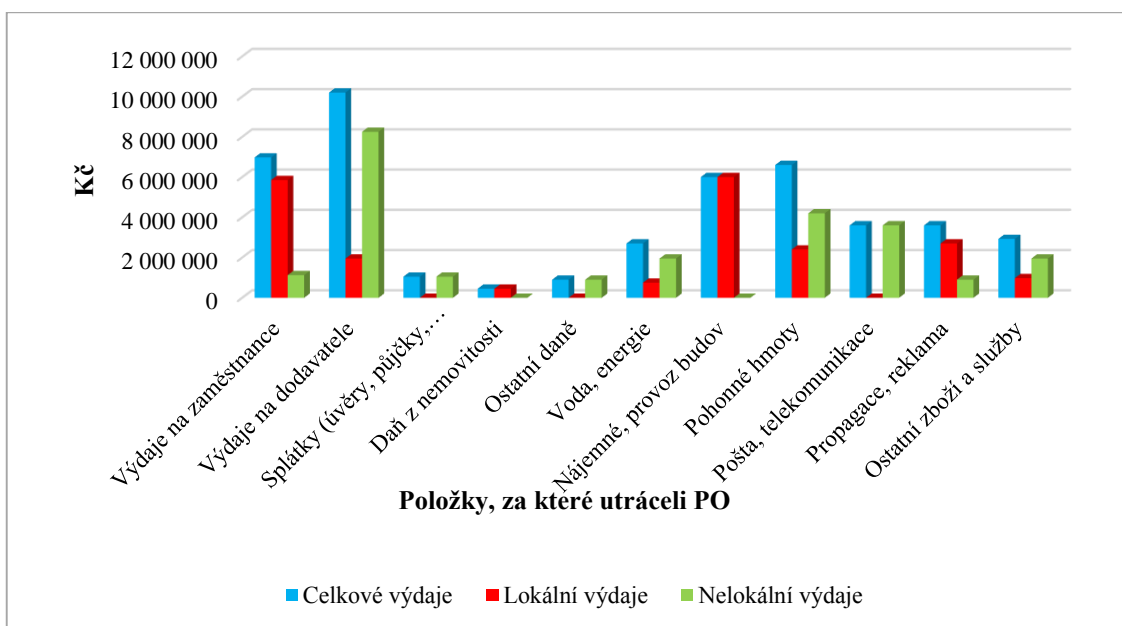
Obrázek 4.13 znázorňuje rozložení celkových výdajů významných dodavatelů v procentech.

Obr. 4.13: Rozložení výdajů významných dodavatelů Správy NP Podují v procentech za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

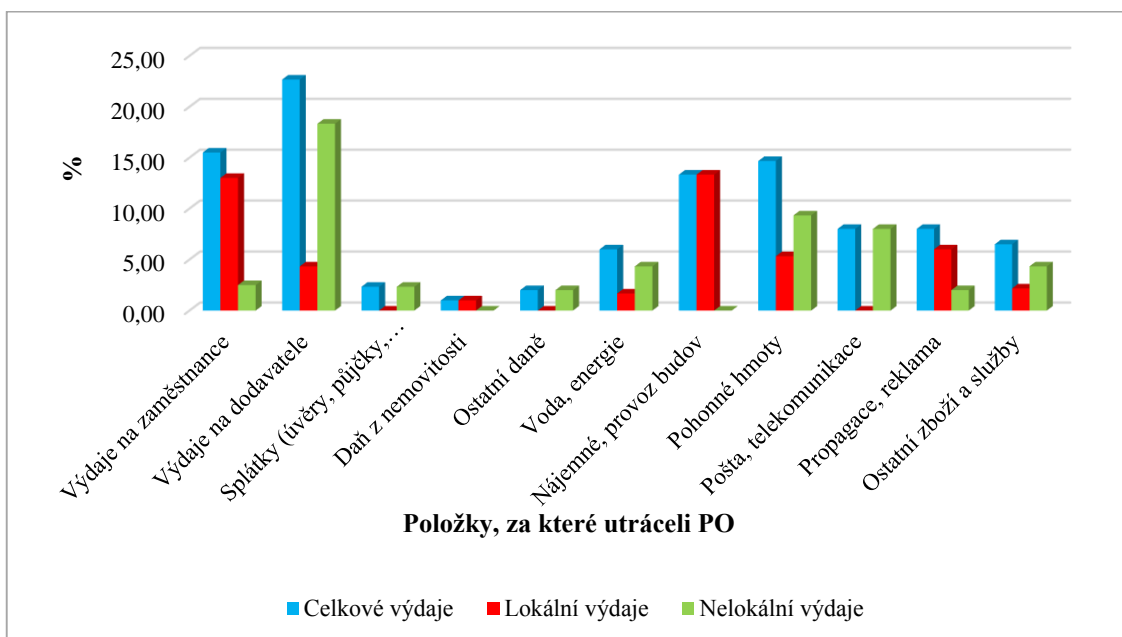
Největší položku ve výdajích významných dodavatelů představovaly výdaje na dodavatele (22,12 %). Následovaly pohonné hmoty (17,19 %), výdaje na zaměstnance (15,50 %), nájemné provoz budov (12,16 %), pošta, telekomunikace (7,77 %), propagace, reklama (7,30 %), voda, energie (6,21 %), ostatní služby a zboží (6,05 %). Nejnižší položku tvořila daň z nemovitosti (1 %), ostatní daně (2,05 %) a splátky (2,65 %). Největší položku lokálního výdaje tvořilo nájemné, provoz budov (12,16 %) a výdaje na zaměstnance (12,86 %). Na obr. 4.14 je uvedeno v korunách, na jaké položky vydávaly své peníze PO.

Obr. 4.14: Rozložení výdajů právnických osob v korunách za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Na obr. 4.15 je uvedeno v procentech, za jaké položky PO utrácely.

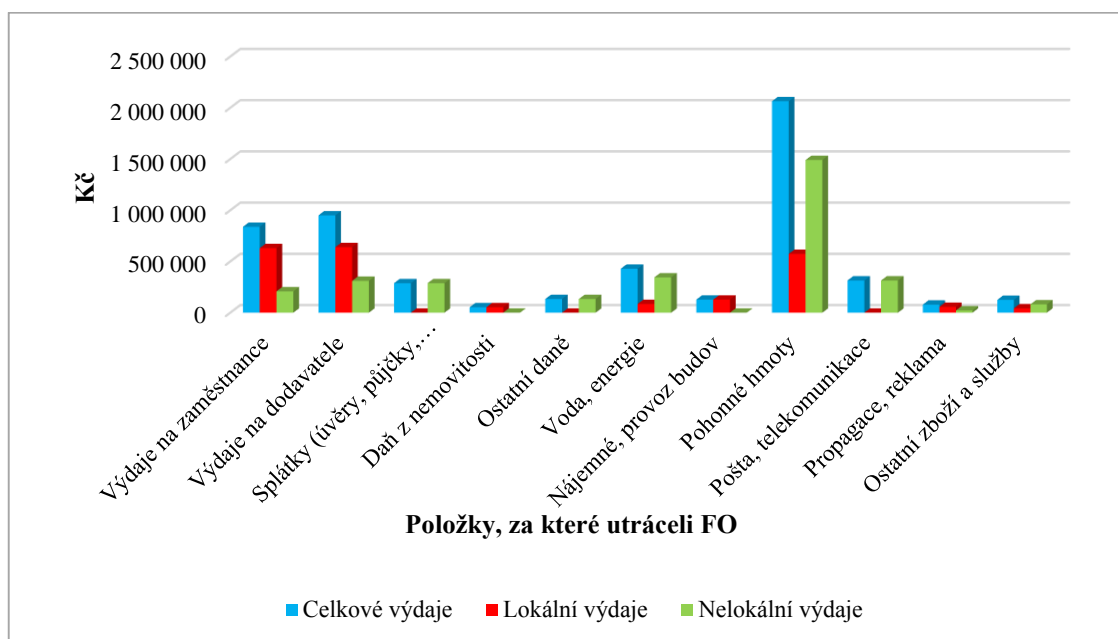
Obr. 4.15: Rozložení výdajů právnických osob v procentech za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Tři právnické osoby utratily dohromady 45 000 000 Kč (z toho 46,83 % lokálně a 53,17 % nelokálně). Největší položku výdajů tvořily výdaje na dodavatele

(10 200 000 Kč, 22,67 % celkových výdajů) a zaměstnance (6 975 000 Kč, 15,50 % celkových výdajů, z toho bylo 13 % lokálních výdajů).

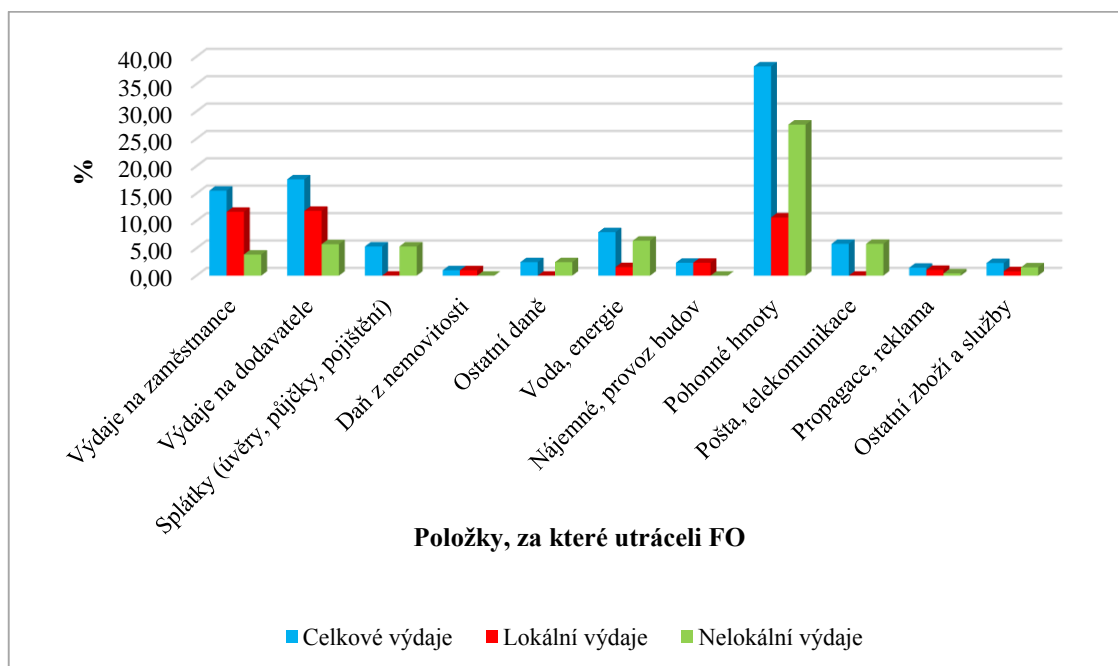
Na obr. 4.16 je uvedeno v korunách, za jaké položky utrácely své peníze FO.

Obr. 4.16: Rozložení výdajů fyzických osob v korunách za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Na obr. 4.17 je uvedeno v procentech, na jaké položky vydávaly své peníze FO.

Obr. 4.17: Rozložení výdajů fyzických osob v procentech za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

23 fyzických osob utratilo 5 400 000 Kč (z toho 40,89 % lokálně a 59,11 % nelokálně). Největší položku výdajů tvořily výdaje na pohonné hmoty (2 063 500 Kč, 38,21 % celkových výdajů).

4.5.3 Výpočet skóre lokálního multiplikátoru 2

Výpočet skóre LM2 byl proveden dvěma metodami dle metodického postupu (finanční částky jsou ve výpočtu uvedeny v tis. Kč).

1. kolo

Přehled celkových příjmů Správy NP Podyjí za rok 2012, které byly zahrnuty do 1. kola a využity v první i druhé metodě výpočtu, uvádí tab. 4.31. Celkový příjem Správy NP Podyjí za rok 2012 byl 50 504,90 tis. Kč.

Tab. 4.31: Přehled celkových příjmů Správy NP Podyjí za rok 2012

Položky	Částky v tis. Kč
Příjmy z prodeje služeb	22,61
Příjmy z prodeje vlastních výrobků	11 568,48
Příjmy z pronájmu	998,01
Příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	40,83
Příjmy z prodeje materiálu	22,95
Příjmy z transferů	37 756,51
Ostatní příjmy z činnosti	95,51
Celkový příjem Správy NP Podyjí	50 504,90

Zdroj: SEIWIN3/4; vlastní zpracování

2. kolo

V první metodě výpočtu skóre LM2 byly do 2. kola zahrnuty výdaje pouze významných lokálních dodavatelů Správy se sídlem v okrese Znojmo za rok 2012 (9 799,96 tis. Kč). U druhé metody 2. Kolo obsahovalo celkové lokální výdaje na dodavatele Správy NP Podyjí za rok 2012 (11 896,18 tis. Kč). Celkové mzdové výdaje Správy NP Podyjí na lokální zaměstnance s trvalým pobytem v okrese Znojmo za rok 2012 byly dosazeny do 2. kola u obou metod (11 813,88 tis. Kč).

1. První metoda výpočtu (klasická metoda)

(4.1)

$$\frac{(50\,504,90) + (9\,799,96 + 11\,813,88)}{50\,504,90} = 1,43$$

Hodnota vypočteného skóre LM2 vyjadřuje průměrnou hodnotu (průměrná hodnota se pohybuje v rozmezí 1,30 – 1,60). Znamená to, že z každých deseti korun, které Správa získá jako svůj příjem, vytvoří 14,30 korun pro místní ekonomiku v okrese Znojmo. Každá koruna výdajů Správy vytvoří 1,43 korun pro místní ekonomiku. Anebo že každá koruna výdaje vytvoří 0,43 dodatečné koruny příjmu pro místní ekonomiku ($1,43 - 1 = 0,43$).

Interpretace hodnoty skóre LM2:

1. Každá koruna přijatá Správou NP Podyjí (celkem 50 504,90 tis. Kč v roce 2012) vytvořila pro obyvatele v okrese Znojmo dodatečných 0,43 Kč. Celkem bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy vytvořeno dodatečných 21 717,11 tis. Kč.

2. Každá koruna vydaná Správou NP Podyjí (celkem 20 224,96 tis. Kč v roce 2012) vytvořila pro obyvatele v okrese Znojmo dodatečných 0,43 Kč. Celkem bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy vytvořeno dodatečných 8 696,73 tis. Kč.

Jelikož hodnota LM2 nabývá hodnot od 1 do 2, lze konstatovat, že i když Správa vynaložila 93 % mzdových výdajů na lokální zaměstnance a 58,77 % výdajů na lokální významné dodavatele, tak stále 41,23 % výdajů na významné dodavatele jde mimo okres Znojmo. Tyto nelokální výdaje snižují hodnotu skóre LM2.

2. Druhá metoda výpočtu (modifikovaná metoda)

(4.2)

$$\frac{(50\,504,90) + (11\,896,18 + 11\,813,88)}{50\,504,90} = 1,47$$

Hodnota vypočteného skóre LM2 vyjadřuje opět průměrnou hodnotu a jelikož byly uvažovány do výpočtu skóre LM2 v rámci 2. kola celkové lokální výdaje na dodavatele Správy NP Podyjí za rok 2012, dosahuje výsledné skóre LM2 vyšší hodnotu.

Hodnota vypočteného skóre LM2 vyjadřuje průměrnou hodnotu (1,30 – 1,60). Znamená to, že z každých deseti korun, které Správa získá jako svůj příjem, vytvoří 14,70 korun pro místní ekonomiku v okrese Znojmo. Každá koruna výdajů Správy vytvoří 1,47 korun pro místní ekonomiku. Anebo že každá koruna výdaje vytvoří 0,47 dodatečné koruny příjmu pro místní ekonomiku ($1,47 - 1 = 0,47$).

Interpretace hodnoty skóre LM2:

1. Každá koruna přijatá Správou NP Podyjí (celkem 50 504,90 tis. Kč v roce 2012) vytvořila pro obyvatele v okrese Znojmo dodatečných 0,47 Kč. Celkem bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy vytvořeno dodatečných 23 737,30 tis. Kč.

2. Každá koruna vydaná Správou NP Podyjí (celkem 20 224,96 tis. Kč v roce 2012) vytvořila pro obyvatele v okrese Znojmo dodatečných 0,47 Kč. Celkem bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy vytvořeno dodatečných 9 505,73 tis. Kč.

4.5.4 Výpočet skóre lokálního multiplikátoru 3

Výpočet skóre LM3 byl proveden dvěma metodami dle metodického postupu (finanční částky jsou ve výpočtu uvedeny v tis. Kč).

1. kolo

Celkové příjmy Správy za rok 2012, které byly zahrnuty do 1. kola výpočtu a využity v první i druhé metodě jsou shodné s příjmy, které byly aplikovány u výpočtu LM2. Přehled celkových příjmů uvádí tabulka č. 4.31 výše. Celkový příjem Správy za rok 2012 byl 50 504,90 tis. Kč.

2. kolo

U první metody (klasická metoda) výpočtu skóre LM3 byly do 2. kola zahrnuty výdaje pouze významných lokálních dodavatelů Správy se sídlem v okrese Znojmo za rok 2012 (9 799,96 tis. Kč). U druhé metody (modifikovaná metoda) 2. kolo obsahovalo celkové lokální výdaje na dodavatele Správy NP Podyjí za rok 2012 (11 896,18 tis. Kč). Celkové mzdové výdaje Správy NP Podyjí na lokální zaměstnance s trvalým pobytem v okrese Znojmo za rok 2012 byly dosazeny do 2. kola u obou metod (11 813,88 tis. Kč).

3. kolo

U první metody byly do 3. kola zahrnuty výdaje významných dodavatelů se sídlem v okrese Znojmo za rok 2012, kteří odpovíděli na dotazníkové šetření (celková hodnota jejich výdajů utracena v okrese Znojmo byla 23 283,00 tis. Kč) a zaměstnanců Správy s trvalým pobytem v okrese Znojmo za rok 2012, kteří odpovíděli na dotazníkové šetření (celková hodnota jejich výdajů utracena v okrese Znojmo byla 1 569,35 tis. Kč).

1. První metoda výpočtu (klasická metoda)

(4.3)

$$\frac{(50\,504,90) + (9\,799,96 + 11\,813,88) + (23\,283,00 + 1\,569,35)}{50\,504,90} = 1,92$$

Hodnota vypočteného skóre LM3 vyjadřuje vysokou hodnotu lokálního multiplikátoru. Tento fakt vypovídá o silné lokální ekonomice. Znamená to, že z každých deseti korun, které Správa získá jako svůj příjem, vytvoří 19,20 korun pro místní ekonomiku

v okrese Znojmo. Každá koruna výdajů Správy vytvoří 1,92 korun pro místní ekonomiku. Anebo že každá koruna výdaje vytvoří 0,92 dodatečné koruny příjmu pro místní ekonomiku ($1,92 - 1 = 0,92$).

Interpretace hodnoty skóre LM3:

1. Každá koruna přijatá Správou NP Podyjí (celkem 50 504,90 tis. Kč v roce 2012) vytvořila pro obyvatele v okrese Znojmo dodatečných 0,92 Kč. Celkem bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy vytvořeno dodatečných 46 464,51 tis. Kč.

2. Každá koruna vydaná Správou NP Podyjí (celkem 20 224,96 tis. Kč v roce 2012) vytvořila pro obyvatele v okrese Znojmo dodatečných 0,92 Kč. Celkem bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy vytvořeno dodatečných 18 606,96 tis. Kč.

Správa vynaložila 93 % mzdových výdajů na lokální zaměstnance a 58,77 % výdajů na lokální významné dodavatele. Zaměstnanci utratili 31,70 % (1 569,35 tis. Kč) z celkových příjmů (4 950,00 tis. Kč) v okrese Znojmo. Dodavatelé utratili 46,20 % (23 283,00 tis. Kč) z celkových výdajů (50 400,00 tis. Kč) v okrese Znojmo. Z uvedeného vyplývá, že zaměstnanci a dodavatelé utratili o 3238,51 tis. Kč více finančních prostředků (celkem 24 852,35 tis. Kč) v okrese Znojmo než Správa NP Podyjí, jejíž lokální výdaje na zaměstnance a významné dodavatele činily 21 613,84 tis. Kč. Je to způsobeno hlavně tím, že mezi významné dodavatele Správy NP Podyjí v roce 2012 patřily právnické osoby z okresu Znojmo, které měly vysoké lokální výdaje.

2. Druhá metoda výpočtu (modifikovaná metoda)

(4.4)

$$\frac{(50\,504,90) + (11\,896,18 + 11\,813,88) + (23\,283,00 + 1\,569,35)}{50\,504,90} = 1,96$$

Hodnota vypočteného skóre LM3 vyjadřuje vysokou hodnotu a jelikož byly uvažovány do výpočtu skóre LM3 v rámci 2. kola celkové lokální výdaje na dodavatele Správy NP Podyjí za rok 2012, dosahuje výsledné skóre LM3 vyšší hodnotu než u klasické metody. Hodnota vypočteného skóre LM3 vyjadřuje vysokou hodnotu lokálního multiplikátoru. Tento fakt vypovídá o silné lokální ekonomice. Znamená to, že z každých deseti korun, které Správa získá jako svůj příjem, vytvoří 19,60 korun pro místní ekonomiku v okrese Znojmo. Každá koruna výdajů Správy vytvoří 1,96 korun pro místní ekonomiku. Anebo že každá koruna výdaje vytvoří 0,96 dodatečné koruny příjmu pro místní ekonomiku ($1,96 - 1 = 0,96$).

Interpretace hodnoty skóre LM3:

1. Každá koruna přijatá Správou NP Podyjí (celkem 50 504,90 tis. Kč v roce 2012) vytvořila pro obyvatele v okrese Znojmo dodatečných 0,96 Kč. Celkem bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy vytvořeno dodatečných 48 484,70 tis. Kč.

2. Každá koruna vydaná Správou NP Podyjí (celkem 20 224,96 tis. Kč v roce 2012) vytvořila pro obyvatele v okrese Znojmo dodatečných 0,96 Kč. Celkem bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy vytvořeno dodatečných 19 415,96 tis. Kč.

5 Diskuse

Tato kapitola se zabývá syntézou zjištěných výsledků z předchozí kapitoly. Na základě dedukce a komparace se snaží vyhodnotit stanovené primární a sekundární cíle práce a potvrdit či vyvrátit pracovní hypotézy. Primárním cílem disertační práce je ověření aplikace použití – lokálního multiplikátor (LM2, LM3) jako mikroekonomického ukazatele, tzn. výpočet jeho skóre za rok 2012 u Správy NP Podyjí. Zjistit jak intenzivně se Správa NP Podyjí podílela na lokální ekonomice v okrese Znojmo. První podkapitola se věnuje řešení primárního cíle a ve zbývajících podkapitolách je diskutováno nad sekundárními cíli.

Na základě literární rešerše bylo zjištěno, že problematikou lokálního multiplikátoru v oblasti ochrany přírody či lesního hospodářství se dosud nikdo nezabýval. Předkládaná disertační práce je první prací tohoto druhu, ve které byla metodika aplikovaná. Lze na ni navázat při dalším výzkumu a následně analyzovat další subjekty působící v oblasti ochrany přírody nebo v lesním hospodářství ČR.

5.1 Zhodnocení podílu Správy NP Podyjí na lokální ekonomice v okrese Znojmo v roce 2012

Z důvodu, že se danou problematikou v oblasti ochrany přírody a lesního hospodářství nikdo nezabýval, není možné porovnávat výsledky s domácími či zahraničními literárními zdroji.

Správa NP v roce 2012 zaměstnávala 41 lokálních zaměstnanců a 3 zaměstnance mimo okres Znojmo. Správa NP 93% mzdových nákladů v roce 2012 vynaložila na místní (lokální) zaměstnance, pouze 7 % mzdových nákladů šlo na zaměstnance s trvalým pobytem mimo okres Znojmo. Z toho vyplývá, že tento subjekt, který byl zřízen za účelem správy velkoplošné zvláště chráněného území, podporuje zaměstnanost v místním regionu, ve kterém působí. Zároveň to znamená, že v okrese Znojmo je dostatek kvalifikované pracovní síly pro výkon povolání v NP (viz tab. 4.26).

Z celkového počtu dodavatelů (celkem 306) Správy NP Podyjí v roce 2012 bylo 166 lokálních a 140 nelokálních. Správa využila služby z 54,25 % u lokálních dodavatelů a utratila za služby dodavatelů v okrese Znojmo 58,82 % finančních prostředků (11 896,19 tis. Kč). Toto tvrzení uvádí tab. 4.27. Z celkového počtu 63 významných dodavatelů bylo 43 lokálních a 20 nelokálních. Správa NP Podyjí využila služby z 68,25 % u významných lokálních dodavatelů a utratila za služby

u významných lokálních dodavatelů v okrese Znojmo 58,77 % finančních prostředků (9 799,96 tis. Kč). Toto tvrzení uvádí tab. 4.28. Všichni významní lokální dodavatelé Správy měli sídlo v blízkosti katastrální rozlohy NP Podyjí. Ze 43 dodavatelů bylo 38 dodavatelů

do 10 km a 5 dodavatelů do 20 km vzdálených od katastrálního území NP Podyjí. Nelokálních dodavatelů bylo dvanáct z Prahy, pět z Brna, jeden z Bohdanče (kraj Středočeský, okres Kutná Hora), jeden z Drnholce (kraj Jihomoravský, okres Břeclav) a jeden z Rakouska. Z uvedeného vyplývá, že 60 % významných nelokálních dodavatelů bylo z Prahy. Z celkového počtu 90 středně významných dodavatelů bylo 51 lokálních a 39 nelokálních. Správa NP Podyjí využila služby z 56,67 % u středně významných lokálních dodavatelů a utratila za služby u středně významných lokálních dodavatelů v okrese Znojmo 59,66 % finančních prostředků (1 807,20 tis. Kč). U nelokálních středně významných dodavatelů bylo více jak 50 % dodavatelů z Prahy (viz tab. 4.29). Z celkového počtu 153 méně významných dodavatelů bylo 72 lokálních a 81 nelokálních. To znamená, že Správa NP Podyjí využila služby ze 47,06 % u méně významných lokálních dodavatelů a utratila za služby u méně významných lokálních dodavatelů v okrese Znojmo 55,41 % finančních prostředků (289,20 tis. Kč). U nelokálních méně významných dodavatelů bylo více jak 50 % dodavatelů z Prahy (viz tab. 4.30). Lze vyvodit, že z celkového počtu dodavatelů Správy NP Podyjí za rok 2012 bylo více jak 50 % lokálních dodavatelů. Jen v rámci skupiny méně významných dodavatelů bylo 52,94 % nelokálních dodavatelů. Celkové výdaje Správy NP Podyjí na lokální dodavatele přesáhly hodnoty 50 % u všech tří výše zmíněných skupin.

Celkem 24 zaměstnanců, kteří vyplnili dotazník, utratilo za rok 2012 4 950 000 Kč (lokálně 1 569 350 Kč a 3 380 650 Kč). Lokálně bylo utraceno 31,70 % a nelokálně 68,30 %. Toto tvrzení uvádí obr. 4.9. Bydlení, voda, energie tvořily 29,14 % celkových výdajů zaměstnanců. Potraviny, nápoje, tabák 27,53 %, doprava, pohonné hmoty 15,02 %. Všechny tyto položky tvořily dohromady cca 72 % celkových výdajů zaměstnanců v roce 2012. Výdaje na jídlo, bydlení a dopravu představují velký podíl finančních prostředků v rozpočtu domácností (viz obr. 4.10). ČSÚ (2014B) uvádí za 1. čtvrtletí 2014, že průměrné měsíční výdaje na osobu na bydlení, vodu a energie jsou 23,4 %, potraviny, nápoje, tabák 22,8 %, na dopravu 10,2 % celkových měsíčních výdajů. V porovnání ČSÚ uvádí v průměru nižší hodnoty u bydlení, vody, energie o 5,74 %, u potravin, nápojů, tabáku o 4,73 % a u dopravy o 4,82 %.

Celkem 26 dodavatelů, kteří odpověděli na dotazníkové šetření, utratilo v roce 2012 50 400 000 Kč (lokálně 23 283 000 Kč a nelokálně 27 117 000 Kč). Lokálně bylo utraceno 46,20 % a nelokálně 53,80 %. Největší položku ve výdajích významných dodavatelů představovaly výdaje na dodavatele (11 150 000 Kč, 22,12 %). Následovaly pohonné hmoty (8 663 500 Kč, 17,19 %), výdaje na zaměstnance (7 813 000 Kč, 15,50 %), nájemné provoz budov (6 127 500 Kč, 12,16 %), pošta, telekomunikace (3 914 000 Kč, 7,77 %), propagace, reklama (3 678 500 Kč, 7,30 %), voda, energie (3 129 000 Kč, 6,21 %), ostatní služby a zboží (3 049 500 Kč, 6,05 %). Nejnižší položku tvořila daň z nemovitosti (503 500 Kč, 1 %), ostatní daně (1 033 500 Kč, 2,05 %) a splátky (1 338 000 Kč, 2,65 %). Největší položku lokálního výdaje tvořilo nájemné, provoz budov (6 127 500 Kč, 12,16 %) a výdaje na zaměstnance (6 480 000 Kč, 12,86 %). Toto tvrzení uvádí obr. 4.12 a č. 4.13. V každé kategorii výdajů převažovaly nelokální výdaje, kromě výdajů na zaměstnance, daň z nemovitosti, nájemné, provoz budov a propagaci, reklamu.

Výpočtem skóre LM2 klasickou metodou (do výpočtu 2. kola zahrnutí pouze významní lokální dodavatelé) bylo zjištěno, že bylo v okrese Znojmo v roce 2012 zásluhou Správy vytvořeno pro obyvatele dodatečných 30 413,84 tis. Kč. Hodnota vypočteného skóre LM2 byla 1,43 (průměrná hodnota skóre). Jelikož hodnota LM2 nabývá hodnot od 1 do 2, lze konstatovat, že i když Správa vynaložila 93 % mzdových výdajů na lokální zaměstnance a 58,77 % výdajů na lokální významné dodavatele, tak stále 41,23 % výdajů na významné dodavatele jde mimo okres Znojmo. Tyto nelokální výdaje snižují hodnotu skóre LM2 (viz kapitola 4.5.3). Výpočtem skóre LM2 modifikovanou metodou (do výpočtu 2. kola zahrnutí všichni lokální dodavatelé) bylo zjištěno, že bylo v okrese Znojmo v roce 2012 zásluhou Správy vytvořeno pro obyvatele dodatečných 33 243,03 tis. Kč. Hodnota vypočteného skóre LM2 byla 1,47 (průměrná hodnota skóre). Doporučením pro zvýšení hodnoty skóre LM2 je využívat více služeb lokálních dodavatelů hlavně v souvislosti s činnostmi, které se netýkají přímo ochrany přírody a lesního hospodářství. Ve spojitosti s veřejnými zakázkami hraje důležitou roli i cena, i když subjekt jako je Správa NP Podyjí by právě měl podporovat regionální ekonomiku a rozvoj celého regionu. Z uvedeného vyplývá, že výpočet LM2 je využitelný v praxi, proto ho lze aplikovat na další subjekty ochrany přírody nebo LH. Ke stanovení skóre LM2 stačí dostupná exaktní data z účetnictví zkoumané organizace.

Výpočtem skóre LM3 klasickou metodou (do výpočtu 2. kola zahrnutí pouze významní lokální dodavatelé) bylo zjištěno, že bylo v okrese Znojmo v roce 2012 zásluhou Správy

NP Podyjí vytvořeno pro obyvatele dodatečných 65 071,47 tis. Kč. Hodnota vypočteného skóre LM3 (1,92) vyjadřuje vysokou hodnotu lokálního multiplikátoru. Tento fakt vypovídá o silné lokální ekonomice. Znamená to, že z každých deseti korun, které Správa získá jako svůj příjem, vytvoří 19,20 korun pro místní ekonomiku v okrese Znojmo. Každá koruna výdajů Správy vytvoří 1,92 korun pro místní ekonomiku. Anebo že každá koruna výdaje vytvoří 0,92 dodatečné koruny příjmu pro místní ekonomiku ($1,92 - 1 = 0,92$). KUTÁČEK (2007A) uvádí, že hodnota skóre nad 1,80 vypovídá o silné lokální ekonomice a zároveň tvrdí, že i když hodnota skóre LM3 nabývá hodnot od 1 do 3, tak realistická nejvyšší hodnota vypočteného skóre se pohybuje do 2,20. Pokud by v rámci dotazníkového šetření odpověděli všichni dotazovaní respondenti (tzn. lokální zaměstnanci a všichni významní lokální dodavatelé Správy), lze předpokládat velmi vysokou hodnotu skóre LM3, která by přesahovala hodnotu 2. Výpočtem skóre LM3 modifikovanou metodou (do výpočtu 2. kola zahrnutí všichni lokální dodavatelé) bylo zjištěno, že bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy vytvořeno pro obyvatele dodatečných 67 900,66 tis. Kč. Hodnota vypočteného skóre LM3 byla 1,96 (vysoká hodnota skóre LM3). Závěrem lze říci, že Správa v roce 2012 významně podpořila lokální ekonomiku v okrese Znojmo, zejména zásluhou dodavatelů Správy, kteří svoje peníze utráceli v okrese Znojmo. Lze konstatovat, že výpočet LM3 je využitelný v praxi, proto ho lze aplikovat na další subjekty LH nebo ochrany přírody, ale zároveň je důležité zmínit, že správnost vypočteného LM3 skóre je závislá na dotazníkovém šetření (tzn. na počtu vyplněných dotazníků).

5.2 Ekonomická situace Správy NP Podyjí v letech 2010 – 2012

Hodnocení vycházelo z vertikální a horizontální finanční analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty, poměrových ukazatelů finanční analýzy a ČPK za referenční období 2010 – 2012.

Z vertikální analýzy rozvahy za sledované období bylo zjištěno, že došlo k mírnému poklesu procentního podílu finanční hodnoty dlouhodobého majetku v průměru o 2,55 % na celkové hodnotě aktiv. Největší procentní podíl v dlouhodobém majetku měl hmotný majetek (v průměru 91,93 %). Naopak došlo k mírnému nárůstu procentního podílu oběžného majetku na celkové hodnotě aktiv v průměru o 2,55 %. Největší procentní podíl v oběžných aktivech zastupoval finanční majetek (v průměru 6,16 %). Podíl vlastního kapitálu na celkovém kapitálu byl ponížen v průměru o 0,14 %.

Největší procentní podíl ve vlastním kapitálu mělo jmění ÚJ (v průměru 91,99 %) a zároveň došlo k nárůstu procentního podílu cizích zdrojů v průměru o 0,14 % na celkové hodnotě kapitálu. Největší procentní podíl v cizích zdrojích měly krátkodobé závazky (v průměru 0,84 %). Uvedená fakta vychází z tab. 4.1, 4.2. HLAVÁČKOVÁ a KALOUSEK (2011) uvádí, že v letech 2005 – 2009 u Správy NP Podyjí měl největší procentní podíl v dlouhodobém majetku hmotný majetek (v průměru 94,81 %), v oběžných aktivech finanční majetek (v průměru 2,37 %), ve vlastním kapitálu jmění ÚJ (v průměru 95,38 %) a v cizích zdrojích krátkodobé závazky (v průměru 1,33 %). Během posledních tří let tedy došlo ke snížení procentního podílu hmotného majetku v průměru o 2,88 %, k navýšení procentního podílu finančního majetku v průměru o 3,79 %, ke snížení procentního podílu jmění ÚJ v průměru o 3,39 % a ke snížení procentního podílu krátkodobých závazků v průměru o 0,52 % oproti rokům 2005 – 2009.

Z vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty bylo zjištěno, že největší procentní podíl v nákladech na činnost měly ostatní služby (v průměru 29,55 %) a mzdové náklady (v průměru 25,31 %). Největší procentní podíl ve výnosech z činnosti zastupují výnosy z transferů (v průměru 73,88 %) a výnosy z prodeje vlastních výrobků (v průměru 20,06 %). Uvedená fakta vychází z tab. 4.3, 4.4.

Z horizontální analýzy rozvahy vyplývá, že došlo k nárůstu finanční hodnoty celkových aktiv v průměru o 4,33 %, hodnota dlouhodobého majetku narostla o 1,53 % (u nehmotného majetku došlo k poklesu o 87,53 %) a celková hodnota oběžných aktiv narostla v průměru o 39,15 % (zásoby o 107,77 % a pohledávky o 39,76 %). Došlo k nárůstu finanční hodnoty celkových pasiv v průměru o 4,33 %. Finanční hodnota vlastního kapitálu narostla v průměru o 4,18 % (výsledek hospodaření o 671,69 %). Finanční hodnota celkových cizích zdrojů narostla v průměru o 20,89 % (krátkodobé závazky o 19,45 %). Údaje vychází z tab. 4.5, 4.6. HLAVÁČKOVÁ a KALOUSEK (2011) uvádí, že v letech 2005 – 2009 došlo u Správy NP Podyjí k nárůstu finanční hodnoty celkových aktiv v průměru o 17,53 %, hodnota dlouhodobého majetku narostla v průměru o 16,18 % a celková hodnota oběžných aktiv narostla v průměru o 46,59 %. Finanční hodnota vlastního kapitálu narostla v průměru o 17,6 %. Finanční hodnota celkových cizích zdrojů narostla v průměru o 12,83 %. Z komparace výsledků horizontální analýzy Správy NP Podyjí za roky 2010 – 2012 s výsledky analýz z předchozích let (2005 – 2009), které uvádí HLAVÁČKOVÁ a KALOUSEK (2011),

lze vyvodit rostoucí trend celkových aktiv (majetku) i pasiv (kapitálu) za osmileté období.

Z horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty bylo zjištěno, že došlo k poklesu celkové finanční hodnoty nákladů v průměru o 5,42 % (ostatní služby o 20,74 %, mzdové náklady o 7,8 %, ale naopak například narostla hodnota nákladů na opravy a udržování o 181,68 %, nákladů na reprezentaci o 191,58 %). Došlo k nárůstu finanční hodnoty celkových výnosů v průměru o 0,45 % (narostla hodnota výnosů z prodeje vlastních výrobků o 12,10 % a výnosů z transferů o 1,48 %). Uvedené hodnoty vychází z tab. 4.7, 4.8.

V letech 2010 – 2012 největší položku nákladů zahrnují ostatní služby a mzdové náklady (viz obr. 4.1). Stejně poznatky za sledované období 2002 – 2006 uvádí KUPČÁKOVÁ (2010), za období 2005 – 2009 HLAVÁČKOVÁ a KALOUSEK (2011) a za období 2004 – 2010 REJMANOVÁ (2012). Jednoznačně největší podíl na výnosech za sledované období mají výnosy z transferů. Jejich podíl je v průměru 73,88 % na celkových výnosech za sledované období. Výnosy z prodeje vlastních výrobků jsou tvořeny z prodeje dřevní hmoty, zvěřiny a semen. V průměru výnosy z prodeje dřevní hmoty tvoří 97 % všech výnosů za vlastních výrobků. Údaje zobrazuje obr. 4.2. Stejně poznatky za sledované období 2005 – 2009 uvádí HLAVÁČKOVÁ a KALOUSEK (2011). Nárůst příspěvku na činnost od zřizovatele v roce 2008 byl dokonce o cca 38 % oproti roku 2007. Vyrovnaný trend příspěvku na činnost od zřizovatele v letech 2003 – 2006 uvádí KUPČÁKOVÁ (2010). Za sledované období 2010 – 2012 má výsledek hospodaření stoupající trend. Uvedená fakta vychází z obr. 4.3. HLAVÁČKOVÁ a KALOUSEK (2011) zjistili stejné výsledky, kromě roku 2009, kdy došlo k výraznému snížení výsledku hospodaření. Lze konstatovat, že zvyšující se trend nákladů, výnosů i příspěvku na činnost Správy NP Podyjí za období 10 let uvádí všichni výše zmínění autoři.

Hodnota obratu celkových aktiv je velmi nízká se stabilním vývojem. Ukazatel obratu celkových zásob má klesající tendenci (viz tab. 4.9). HLAVÁČKOVÁ a KALOUSEK (2011) zjistili stejné poznatky v sledovaném období 2005 – 2009 u Správy NP Podyjí. Hodnoty likvidity Správy NP Podyjí dosahují vysokých hodnot a mají mírně stoupající trend. Je to dáno převahou oběžných aktiv nad krátkodobými závazky. Hodnota běžné likvidity je v průměru za tři roky 8,90, pohotové 8,16 a okamžitě (peněžní) 6,79 (viz tab. 4.11). HLAVÁČKOVÁ a KALOUSEK (2011) uvádí průměrné hodnoty likvidity za zkoumané období 2005 – 2009 u Správy NP Podyjí: běžná (celková) 7,26, pohotová 6,64 a okamžitá (peněžní) 4,89. Ukazatele likvidity mají stoupající trend. Hodnota

rozdílového ukazatele (pracovního kapitálu) je rovněž vysoká (dáno nízkou hodnotou krátkodobých závazků a vysokým podílem oběžných aktiv) a má stoupající trend (viz tab. 4.11). HLAVÁČKOVÁ a KALOUSEK (2011) uvádí rovněž stoupající trend pracovního kapitálu za období 2005 – 2009.

5.3 Komparace výsledků poměrových ukazatelů finanční analýzy a ČPK správ národních parků ČR za roky 2010 – 2012

Na úvod diskuse v této kapitole je důležité zmínit několik faktů k hospodaření správ národních parků ve vztahu k právní formě zřízení těchto organizací. Správa NP a CHKO Šumava, Správa KRNAP a Správa NP Podyjí jsou samostatně hospodařící jednotky, zdrojem financování je příspěvek od zřizovatele a výnosy, zlepšený hospodářský výsledek mohou převádět dle stanovených procent do jednotlivých fondů (rezervní fond, fond reprodukce majetku, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb). Správa NP České Švýcarsko nemá právní subjektivitu, zdrojem financování je státní rozpočet, veškeré výnosy jsou výnosy státního rozpočtu, tvoří dva fondy (rezervní fond, fond kulturních a sociálních potřeb). Vlivem legislativních změn vznikla vyhláška č. 410/2009 Sb. (vydána ve Sbírce zákonů ze dne 25. listopadu 2009), která nahrazuje vyhlášku č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů. S účinností od 1. 1. 2010 došlo ke změně názvů některých položek ve výkazu zisku a ztrát a změnilo se některá čísla účtů. Zavedla se povinnost sestavovat do účetní závěrky přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Cílem změněného legislativního rámce je přiblížení těchto státních neziskových organizací podnikatelskému prostředí. Specifické podmínky hospodaření státních neziskových organizací v oblasti životního prostředí v České republice se projevují omezenými možnostmi v porovnání výsledků se zahraničními výzkumy.

Ukazatele aktivity

Hodnota obratu celkových aktiv u všech sledovaných národních parků je nízká se stabilním vývojem v průměru od 0,03 do 0,10 (viz tab. 4.9, 4.12, 4.15, 4.18). Obrat celkových zásob má v průměru největší Správa NP České Švýcarsko 18,82, ostatní Správy se v průměru pohybují od 4,68 (Správa NP Podyjí) do 11,76 Správa NP

a CHKO Šumava (viz tab. 4.9, 4.12, 4.15, 4.18). HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK (2011) uvádí za období 2005 – 2009 u všech čtyř zkoumaných národních parků obrat celkových aktiv v průměru od 0,03 (Správa NP Podyjí) do 0,12 (Správa NP a CHKO Šumava). Obrat celkových zásob v průměru od 16,48 (Správa NP a CHKO Šumava) do 44,04 (Správa NP České Švýcarsko). Dochází ke snižování obratu celkových zásob.

Ukazatele likvidity

Ukazatele platební schopnosti jsou nejdůležitějším ukazatelem pro všechny zkoumané národní parky. Ukazatele běžné celkové likvidity se pohybují v průměru v rozmezí od 4,90 (Správa NP a CHKO Šumava) do 12,61 Správa NP České Švýcarsko (viz tab. 4.11, 4.14, 4.17, 4.20). Pohotová likvidita se pohybuje v průměru od 3,94 (Správa NP a CHKO Šumava) do 12,11 Správa NP České Švýcarsko (viz tab. III, VI, IX, XII). Okamžitá (peněžní) likvidita se pohybuje v průměru od 0,60 (Správa NP České Švýcarsko) do 8,11 Správa KRNAP (viz tab. 4.11, 4.14, 4.17, 4.20). HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK (2011) zjistili za období 2005 – 2009 průměrné hodnoty u běžné likvidity od 3,87 (Správa NP České Švýcarsko) do 9,38 (Správa KRNAP), u pohotové likvidity od 3,12 (Správa NP České Švýcarsko) do 8,59 (Správa KRNAP) a u peněžní likvidity od 1,10 (Správa NP České Švýcarsko) do 6,97 (Správa KRNAP).

KISLINGEROVÁ ET AL. (2010) uvádí doporučené průměrné hodnoty likvidity: běžná (celková) likvidita 1,6 – 2,5, při konzervativní strategii více jak 2,5, při agresivní strategii nižší než 1,6, ale ne pod 1,0. Pohotová likvidita 0,7 – 1,0, konzervativní strategie 1,1 – 1,5, agresivní strategie 0,4 – 0,7. Doporučená hodnota pro peněžní likviditu je 0,2.

Doporučenému průměru hodnot likvidity se z dlouhodobého hlediska (tzn. 8 let) nejvíce blíží Správa NP České Švýcarsko z důvodu typu právní formy a Správa NP a CHKO Šumava z důvodu rozsáhlé hospodářské činnosti. Důležitý poznatek je ten, že v průměru u všech sledovaných národních parků za roky 2010 – 2012 převažuje hodnota oběžných aktiv nad hodnotou krátkodobých závazků 7,30 krát. Nejnižší přebytek oběžných aktiv nad hodnotou krátkodobých závazků vykazuje Správa NP a CHKO Šumava. Hodnota přebytku je v průměru 3,67 krát.

Ukazatele zadluženosti

Hodnoty celkové zadluženosti jsou nízké. Nízká zadluženost je dána vysokým podílem vlastního kapitálu. Hodnoty podkapitalizování jsou mírně nad 1, což značí opět převahu vlastního kapitálu. Subjekty jsou mírně podkapitalizované. Hodnoty ukazatele finanční

páky jsou nízké. Je to dáno tím, že správy nevyužívají cizí zdroje z důvodu typu právní formy organizace. Tyto poznatky platí pro Správu NP Podyjí, Správu KRNAP a Správu NP a CHKO Šumava (viz tab. 4.10, 4.13, 4.16).

U Správy NP České Švýcarsko je hodnota celkové zadluženosti vysoká s klesajícím trendem z důvodu ústupu od vykazování v rozvaze zvláštního výdajového účtu rozpočtového hospodaření. Vysoká zadluženost je hlavně v letech 2010 a 2011. V roce 2012 už Správa nevykazuje v rozvaze zvláštní výdajový účet. Hodnota podkapitalizování je v průměru mírně pod hodnotu 1, což spadá do ideálního poměru < 1 s mírně stoupajícím trendem. Hodnota finanční páky má klesající trend. Z důvodu ústupu od vykazování v rozvaze zvláštního výdajového účtu rozpočtového hospodaření (viz tab. 4.19).

Čistý pracovní kapitál

Hodnoty čistého pracovního kapitálu se v průměru pohybovaly od 25 933 tis. Kč (Správa NP Podyjí) do 227 336 tis. Kč Správa KRNAP (viz tab. 4.11, 4.14, 4.17, 4.20).

HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK (2011) uvádí za období 2005 – 2009 hodnoty čistého pracovního kapitálu v průměru od 5 440 tis. Kč (Správa NP České Švýcarsko) do 110 305 tis. Kč (Správa KRNAP).

Lze sledovat výrazně stoupající trend hodnoty pracovního kapitálu u Správy NP Podyjí, Správy KRNAP a Správy NP a CHKO Šumava a naopak dochází ke snižování hodnoty celkových nákladů. Je otázkou, jestli státní příspěvkové organizace potřebují tak vysoké hodnoty pracovního kapitálu. Samozřejmě výpočet pracovního kapitálu, jako nejdůležitějšího rozdílového ukazatele, nachází hlavně uplatnění u výrobních podniků. U zmíněných správ NP lze také pozorovat zvyšující se trend celkových aktiv (stálých i oběžných) a vlastního kapitálu. Opačný trend je u Správy NP České Švýcarsko, kde se snižuje hodnota čistého pracovního kapitálu, a zvyšují se celkové náklady (rovněž lze pozorovat klesající trend celkových aktiv – stálých i oběžných).

5.4 Hodnocení významných ekonomických ukazatelů správ národních parků ČR za roky 2005 – 2012

Z dostupných zahraničních a tuzemských literárních zdrojů bylo zjištěno, že se sledováním vývoje ekonomicky významných veličin (náklady na služby, osobní náklady, výnosy z prodeje vlastních výrobků a příspěvky na činnost) v přepočtu na hektar rozlohy NP pomocí lineárního trendu s výpočty korelačního koeficientu,

testováním významnosti korelačního koeficientu a aplikací individuálních jednoduchých indexů u zmíněných ukazatelů, nikdo nezabýval.

Níže napsaná tvrzení v odstavci, vychází z kapitoly 4.4 a z příloh 2 a 3. Nejvyrovnanější trend významných ekonomických ukazatelů správ NP v porovnání roku 2005 s ostatními roky (2006 – 2012) za zkoumané období má Správa NP Podyjí (kromě příspěvku na činnost, kde nejmenší změnu vykazuje Správa KRNAP). Největší rozdíly (tzn. navýšení nebo snížení ukazatele v procentech) lze pozorovat v průměru u Správy NP České Švýcarsko (osobní náklady, příspěvek na činnost) a Správy NP a CHKO Šumava (náklady na služby, výnosy z prodeje vlastních výrobků). Nejvyrovnanější trend významných ekonomických ukazatelů správ NP mezi jednotlivými roky za zkoumané období 2005 – 2012 má Správa NP Podyjí. Největší rozdíly (tzn. navýšení nebo snížení ukazatele v procentech) lze znovu sledovat v průměru u Správy NP České Švýcarsko (osobní náklady, příspěvek na činnost) a Správy NP a CHKO Šumava (náklady na služby, výnosy z prodeje vlastních výrobků).

Největší podíl osobních nákladů na hektar rozlohy NP má Správa NP Podyjí, v průměru za 8 let 2 826,05 Kč (viz obr. 4.4). Test významnosti korelačního koeficientu u osobních nákladů neprokázal statisticky významnou závislost ani u jedné ze správ NP. Nelze tedy předpovědět klesající či vzrůstající trend osobních nákladů v dalších letech (viz tab. 4.21 a příloha 4).

Největší náklady na služby na hektar rozlohy NP, jedná se především o služby spojené s lesní výrobou, lze pozorovat u Správy NP České Švýcarsko, v průměru za 8 let 4 486,13 Kč (viz obr. 4.5). Pomocí testu významnosti korelačního koeficientu byla prokázána statisticky významná závislost pouze u Správy NPČS. U Správy NP České Švýcarsko bude v následujících letech pravděpodobně pokračovat trend zvyšování nákladů na služby (viz tab. 4.22 a příloha 4). U ostatních správ NP nelze předpovědět klesající či vzrůstající trend nákladů na služby v dalších letech (viz tab. 4.22 a příloha 4).

Největší výnosy z prodeje vlastních výrobků na hektar rozlohy NP, jedná se především o výnosy z prodeje dřevní hmoty, vykazuje Správa NP České Švýcarsko, v průměru za 8 let 3 087,43 Kč (viz obr. 4.6). Pomocí testu významnosti korelačního koeficientu byla prokázána statisticky významná závislost pouze u Správy NPČŠ. U Správy NP České Švýcarsko bude pravděpodobně v následujících letech pokračovat trend zvyšování výnosů z prodeje vlastních výrobků (viz tab. 4.23 a příloha 5). U ostatních správ národních parků nebyla významná závislost prokázána. Nelze předpovědět

klesající či vzrůstající trend výnosů z prodeje vlastních výrobků v dalších letech (viz tab. 4.23 a příloha 5).

Největší výnosy z transferů (příspěvky na činnost) na hektar rozlohy NP má Správa NP České Švýcarsko, v průměru za 8 let 7 129,90 Kč (viz obr. 4.7). Pomocí testu významnosti korelačního koeficientu byla prokázána statisticky významná závislost u Správ NPČŠ a NP Podyjí. Lze vyvodit, že u Správ NP České Švýcarsko a NP Podyjí bude v následujících letech pravděpodobně pokračovat trend zvyšování příspěvku na činnost (viz tab. 4.24 a příloha 5). U ostatních správ národních parků nebyla významná závislost prokázána. Nelze předpovědět klesající či vzrůstající trend příspěvků na činnost v dalších letech (viz tab. 4.24 a příloha 5).

6 Závěr

Za primární cíl disertační práce byl stanoven výpočet skóre LM2, LM3 u Správy NP Podyjí za rok 2012, pomocí kterého můžeme kvantifikovat, kolik Správa přispěla lokální ekonomice v okrese Znojmo. V návaznosti na primární cíl byly formulovány dílčí primární cíle disertační práce. K ověření hlavního primárního cíle i k následným dílčím primárním cílům bylo stanoveno osm pracovních hypotéz. Při jejich ověřování byly dosaženy výsledky, které jsou zhodnoceny v této kapitole. Pro řešení disertační práce byly určeny i sekundární cíle, které tato kapitola rovněž hodnotí.

Primární cíl

Výpočtem skóre LM2 klasickou metodou (do výpočtu zahrnutí pouze významní lokální dodavatelé) bylo zjištěno, že bylo v okrese Znojmo prostřednictvím Správy vytvořeno pro obyvatele dodatečných 30 413,84 tis. Kč. Hodnota vypočteného skóre LM2 byla 1,43 (průměrná hodnota skóre). Výpočtem skóre LM2 modifikovanou metodou (do výpočtu zahrnutí všichni lokální dodavatelé) bylo zjištěno, že bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy vytvořeno pro obyvatele dodatečných 33 243,03 tis. Kč. Hodnota vypočteného skóre LM2 byla 1,47 (průměrná hodnota skóre).

Výpočtem skóre LM3 klasickou metodou (do výpočtu zahrnutí pouze významní lokální dodavatelé) bylo zjištěno, že bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy NP Podyjí vytvořeno pro obyvatele dodatečných 65 071,47 tis. Kč. Hodnota vypočteného skóre LM3 (1,92) vyjadřuje vysokou hodnotu lokálního multiplikátoru (silná lokální ekonomika). Výpočtem skóre LM3 modifikovanou metodou (do výpočtu zahrnutí všichni lokální dodavatelé) bylo zjištěno, že bylo v okrese Znojmo zásluhou Správy NP Podyjí vytvořeno pro obyvatele dodatečných 67 900,66 tis. Kč. Hodnota vypočteného skóre LM3 byla 1,96 (vysoká hodnota skóre).

Ve výše uvedených souvislostech lze závěrečné výroky k hypotézám H1 a H2 formulovat následovně:

H1 Výsledek výpočtu skóre lokálního multiplikátoru 2 (LM2) u Správy NP Podyjí za rok 2012 se bude pohybovat v rozmezí průměrné hodnoty skóre 1,3 – 1,6 – hypotéza potvrzena klasickou i modifikovanou metodou.

H2 Výsledek výpočtu skóre lokálního multiplikátoru 3 (LM3) u Správy NP Podyjí za rok 2012 se bude pohybovat v rozmezí vyšší hodnoty skóre 1,5 – 1,9 – hypotéza nebyla potvrzena výpočtem klasickou ani modifikovanou metodou.

Ad 1. a 2. dílčí primární cíl

Bylo zjištěno, že z celkového počtu 44 zaměstnanců Správy NP Podyjí v roce 2012 mělo 41 trvalý pobyt v okrese Znojmo (lokální – místní zaměstnanci). Zároveň můžeme konstatovat, že v okrese Znojmo je dostatek kvalifikované síly pro výkon povolání v NP.

H3 Z celkového počtu zaměstnanců Správy NP Podyjí za rok 2012 bude více jak 50 % zaměstnanců s trvalým pobytem v okrese Znojmo – hypotéza potvrzena.

Ad 3. dílčí primární cíl

Z celkového počtu 306 dodavatelů bylo 166 lokálních (54,25 %) a 140 nelokálních (45,75%). Celkové výdaje Správy NP Podyjí v roce 2012 byly 22 224,96 tis. Kč, z toho 11 896,19 tis. Kč lokální (58,82 %) a 8 328,78 tis. Kč nelokální (41,18 %). To znamená, že Správa NP Podyjí využila služby z 54,25 % u lokálních dodavatelů a utratila za služby dodavatelů v okrese Znojmo 58,82 % finančních prostředků (11 896,19 tis. Kč).

H4 Z celkového počtu dodavatelů Správy NP Podyjí za rok 2012 bude 40 – 60 % se sídlem společnosti v okrese Znojmo – hypotéza potvrzena.

H5 Lze předpokládat, že 50 – 70 % z celkových výdajů Správy NP Podyjí za rok 2012 bylo utraceno v okrese Znojmo – hypotéza potvrzena.

Ad 4. dílčí primární cíl

Celkem 24 zaměstnanců, kteří vyplnili dotazník, za rok 2012 utratilo 4 950 000 Kč (lokálně 1 569 350 Kč a nelokálně 3 380 650 Kč). Lokálně bylo utraceno 31,70 % a nelokálně 68,30 %. Největší položku ve výdajích zaměstnanců představovaly potraviny, nápoje a tabák (1 569 350 Kč). Následovala doprava, pohonné hmoty (743 250 Kč), bydlení (723 750 Kč), voda, energie (718 625 Kč). Bydlení, voda, energie a potraviny, nápoje, tabák tvořily 56,67 % celkových výdajů zaměstnanců.

Celkem 26 dodavatelů, kteří odpověděli na dotazníkové šetření, utratilo v roce 2012 50 400 000 Kč (lokálně 23 283 000 Kč a nelokálně 27 117 000 Kč). Lokálně bylo utraceno 46,20 % a nelokálně 53,80 %. Největší položku ve výdajích významných dodavatelů představovaly výdaje na dodavatele (11 150 000 Kč, 22,12 %). Následovaly pohonné hmoty (8 663 500 Kč, 17,19 %), výdaje na zaměstnance (7 813 000 Kč, 15,50 %).

H6 Lze předpokládat, že největší položku výdajů v rodinném rozpočtu zaměstnanců Správy NP Podyjí tvoří výdaje na potraviny, nápoje, tabák a bydlení, vodu, energie – hypotéza potvrzena.

H7 Lze předpokládat, že více jak 50 % výdajů zaměstnanců bude utraceno nelokálně z důvodu, že obchodní řetězce a společnosti poskytující dané služby jsou se sídlem mimo okres Znojmo – hypotéza potvrzena.

H8 Lze předpokládat, že největší položku výdajů v rozpočtu dodavatelů Správy NP Podyjí tvoří výdaje na zaměstnance (mzdové náklady, zákonné pojištění) a dodavatele (náklady na služby) – hypotéza potvrzena z 50 %, druhou nejvýznamnější skupinou výdajů místo výdajů na zaměstnance byly výdaje na pohonné hmoty (z důvodu převahy fyzických osob mezi dodavateli).

Ad 1. sekundární cíl

V letech 2010 – 2012 měl největší procentní podíl v dlouhodobém majetku hmotný majetek (v průměru 91,93 %). Největší procentní podíl v oběžných aktivech zastupoval finanční majetek (v průměru 6,16 %). Největší procentní podíl ve vlastním kapitálu mělo jmění ÚJ (v průměru 91,99 %). Největší procentní podíl v cizích zdrojích měly krátkodobé závazky (v průměru 0,84 %).

Největší procentní podíl v nákladech na činnost měly ostatní služby (v průměru 29,55 %) a mzdové náklady (v průměru 25,31 %). Největší procentní podíl ve výnosech z činnosti zastupují výnosy z transferů (v průměru 73,88 %) a výnosy z prodeje vlastních výrobků (v průměru 20,06 %). Za sledované období má výsledek hospodaření stoupající trend (výsledek hospodaření narostl v průměru o 671,69 %).

Ad 2. sekundární cíl

Hodnota obratu celkových aktiv u všech sledovaných národních parků je nízká se stabilním vývojem v průměru od 0,03 do 0,10. Obrat celkových zásob má v průměru největší Správa NP České Švýcarsko 18,82, ostatní správy se v průměru pohybují od 4,68 (Správa NP Podyjí) do 11,76 Správa NP a CHKO Šumava.

Ukazatele platební schopnosti jsou nejdůležitějším ukazatelem pro všechny zkoumané národní parky. Ukazatele běžné celkové likvidity se pohybují v průměru v rozmezí od 4,90 (Správa NP a CHKO Šumava) do 12,61 Správa NP České Švýcarsko. Pohotová likvidita se pohybuje v průměru od 3,94 (Správa NP a CHKO Šumava) do 12,11 Správa NP Švýcarsko. Okamžitá (peněžní) likvidita se pohybuje v průměru od 0,60 (Správa NP České Švýcarsko) do 8,11 Správa KRNAP. Doporučenému průměru hodnot likvidity se z dlouhodobého hlediska (tzn. 8 let) nejvíce blíží Správa NP České Švýcarsko z důvodu typu právní formy a Správa NP a CHKO Šumava z důvodu rozsáhlé hospodářské činnosti.

Hodnoty celkové zadluženosti, podkapitalizování a finanční páky jsou nízké u Správy NP Podyjí, Správy KRNAP i Správy NP a CHKO Šumava. U Správy NP České Švýcarsko je hodnota celkové zadluženosti vysoká s klesajícím trendem z důvodu ústupu od vykazování v rozvaze zvláštního výdajového účtu rozpočtového hospodaření. Hodnota podkapitalizování je v průměru mírně pod hodnotu 1, což spadá do ideálního poměru < 1 s mírně stoupajícím trendem. Hodnota finanční páky má klesající trend.

Hodnoty čistého pracovního kapitálu se v průměru pohybovaly od 25 933 tis. Kč (Správa NP Podyjí) do 227 336 tis. Kč (Správa KRNAP).

Lze sledovat výrazně stoupající trend hodnoty pracovní kapitálu u Správy NP Podyjí, Správy KRNAP a Správy NP a CHKO Šumava a naopak dochází ke snižování hodnoty celkových nákladů. U zmíněných správ NP lze také pozorovat zvyšující se trend celkových aktiv (stálých i oběžných) a vlastního kapitálu. Opačný trend je u Správy NP České Švýcarsko, kde se snižuje hodnota čistého pracovního kapitálu, a zvyšují se celkové náklady (rovněž lze pozorovat klesající trend celkových aktiv – stálých i oběžných).

Ad 3. sekundární cíl

Nejvyrovnanější trend významných ekonomických ukazatelů správ NP v porovnání roku 2005 s ostatními roky (2006 – 2012) za zkoumané období i v porovnání mezi jednotlivými roky má Správa NP Podyjí. Největší rozdíly (tzn. navýšení nebo snížení ukazatele v procentech) lze pozorovat v průměru u Správ NPČŠ a NP a CHKO Šumava. Nelze předpovědět klesající či zvyšující se trend osobních nákladů správ NP v dalších letech.

U Správy NP České Švýcarsko bude pravděpodobně v následujících letech pokračovat trend zvyšování nákladů na služby. U ostatních správ národních parků nebyla významná závislost prokázána. U ostatních správ NP nelze předpovědět klesající či vzrůstající trend nákladů na služby v dalších letech.

U Správy NP České Švýcarsko bude pravděpodobně v následujících letech pokračovat trend zvyšování výnosů z prodeje vlastních výrobků. U ostatních správ národních parků nebyla významná závislost prokázána. Klesající či vzrůstající trend výnosů z prodeje vlastních výrobků správ NP v dalších letech nelze předpovědět.

U Správ NP České Švýcarsko a NP Podyjí bude pravděpodobně v následujících letech pokračovat trend zvyšování příspěvku na činnost. U ostatních správ národních parků nebyla významná závislost prokázána. U ostatních správ NP nemůžeme předpovědět klesající či vzrůstající trend příspěvků na činnost v dalších letech.

Všechna výše uvedená tvrzení o vývoji významných ekonomických ukazatelů do budoucna, jsou založena na teoretické bázi výpočtů. Vlivem neovlivnitelných změn (např. politická situace státu, socio–ekonomické vnímání chráněných území, strategie EU) může dojít v následujících letech k nepředpokládanému vývoji zmíněných ekonomických ukazatelů.

Summary

The main (primary) objective of the dissertation was to verify the local multiplier's (LM2, LM3) applicability as a microeconomic indicator, i.e. calculation of its score for the year 2012 for the NP Podyjí Administration.

Partial primary objectives included:

1. finding out whether the Administration employs staff from Znojmo district or from other districts,
2. finding out whether there is enough qualified labour force in Znojmo district,
3. finding out whether the majority of the Administration's suppliers is from or outside Znojmo district (this included the expenditure analysis),
4. analysis of distribution of expenses of the Administration's employees residing in Znojmo district and analysis of local suppliers, both for 2012.

Secondary objectives:

1. financial analysis of the NP Podyjí Administration's economic activities during 2010 – 2012.
2. financial analysis of other national park administrations in the Czech Republic during the same period,
3. time series-based monitoring of development of fundamental economic indicators from profit and loss accounts of Czech national parks over the reference period 2005 – 2012.

The methodical procedures were based on financial analysis (vertical, horizontal, difference, and ratio analyses) and basic elemental characteristics of time series. The author performed modelling of time series (linear trend calculation, determination of correlation coefficient, testing of significance of the correlation coefficient, and application of individual simple indexes) and used the formula for calculating LM2 and LM3.

Primary objective

By calculating the classical LM2 score (the calculation includes only major local suppliers), it was found out that thanks to the NP Podyjí Administration, there were additional 30,413.84 thousand CZK generated in Znojmo district. By calculating the modified LM2 score (the calculation includes all local suppliers), it was found out that thanks to the NP Podyjí Administration, there were additional 33,243.03 thousand CZK generated in Znojmo district. By calculating the classical LM3 score (the calculation

includes only major local suppliers), it was found out that thanks to the NP Podyjí Administration, there were additional 67,071.47 thousand CZK generated in Znojmo district. By calculating the modified LM3 score (the calculation includes all local suppliers), it was found out that thanks to the NP Podyjí Administration, there were additional 67,900.66 thousand CZK generated in Znojmo district.

Partial primary objectives:

1., 2. It was found that in 2012 41 out of a total of 44 employees of the NP Podyjí Administration had their permanent residences in Znojmo district (local employees). It can be also concluded that there is a sufficient qualified labour force in Znojmo district.

3. 166 of 306 suppliers (54.25 %) were local suppliers and 140 (45.75 %) were non-local suppliers. Total expenditures of the NP Podyjí Administration reached 22,224.96 thousand CZK in 2012 (of which 11 896.19 thousand CZK (58.82 %) were local expenditures and 8,328.78 thousand CZK (41.18 %) were non-local expenditures. 54.25 % of the services purchased by the NP Podyjí Administration were provided by local suppliers, these services cost 11,896.19 thousand CZK (58,82 % of all spent funds).

4. 24 employees (who completed the questionnaire) spent 4,950,000 CZK in 2012 (1,569,350 CZK, i. e. 31.70 %, in Znojmo district and 3,380,650 CZK, i. e. 68.30 % outside Znojmo district). The largest expenditure items were food, beverages, tobacco, housing, water, and energies (56.67 % of total expenditures).

26 suppliers (who completed the questionnaire) spent 50,400,000 CZK in 2012 (23,283,000 CZK, i. e. 46.20 %, in Znojmo district and 27,117,000 CZK, i. e. 53.80 %, outside Znojmo district). The largest expenditure items were expenditures on contractors and fuel (39.31 % of total expenditures).

Secondary objectives:

1. In the years 2010 – 2012 (NP Podyjí Administration), the largest component of fixed assets was tangible assets (on average 91.93 %). The largest component of current assets was financial assets (on average 6.16 %). The largest component of equities was assets owned by the district government (on average 91.99 %). The largest component of liabilities was short-term liabilities (on average 0.84 %).

The largest components of operating costs were other services (on average 29.55 %) and labour costs (on average 25.31 %). The largest components of the operating income were transfers (on average 73.88 %) and revenues from sales of own products

(on average 20.06 %). During the analysed period, the profit had a rising trend (the profit grew on average by 671.69 %).

2. The total assets' turnover is low in all the surveyed national parks and develops steadily within the range from 0.03 to 0.10. The highest average inventory turnover has the NP Bohemian Switzerland Administration (18.82). The other administrations' turnovers range from 4.68 (NP Podyjí Administration) to 11.76 (Šumava Mountains NP and PLA Administration).

Liquidity indicators are the most important indicators in all surveyed national parks. The current overall liquidity indicators range from 4.90 (Šumava Mountains NP and PLA Administration) to 12.61 (NP Bohemian Switzerland Administration). The available liquidity ranges from 3.94 (Šumava Mountains NP and PLA Administration) to 12.11 (NP Bohemian Switzerland Administration). The immediate (cash) liquidity ranges from 0.60 (NP Bohemian Switzerland Administration) to 8.11 (Krkonosé Mountains NP Administration). Closest to the recommended average values of long-term (i.e. 8 years') liquidity is the NP Bohemian Switzerland Administration, because of its legal form, and the Šumava Mountains NP and PLA Administration, because of its widespread economic activities.

Total debt, capitalisation, and financial leverage indicators are low in the NP Podyjí Administration and in the Šumava Mountains NP and PLA Administration. In the NP Bohemian Switzerland Administration, the total debt is high and has a downward tendency. The reason is that the total debt gradually ceases to be a separate part of the balance sheet. The average capitalised value is slightly below 1, which complies with an ideal ratio of < 1 with a slightly rising tendency. The financial leverage has a downward trend.

The average values of net working capital ranged from 25,933 thousand CZK (Podyjí NP Administration) to 227,336 thousand CZK (Krkonosé Mountains NP Administration).

There was a strong upward tendency in values of working capital in the Podyjí NP Administration, Krkonosé Mountains NP Administration, and the Šumava Mountains NP and PLA Administration. On the other hand, there was a downward trend in their total costs. There was also an increasing trend in total assets (both fixed and current) and equity in the aforementioned NP administrations. These trends were opposite in the NP Bohemian Switzerland Administration – the net working capital was decreasing

and the overall costs were increasing (there was also a downward trend in both fixed and current assets).

3. The most consistent trend in major economic indicators had the Podyjí NP Administration. This applies to both the comparison of the year 2005 with other years (2006 – 2012) and the comparison of values for individual years. The largest average differences (i.e. the percentage increase or decrease of an indicator) were identified in the NP Bohemian Switzerland Administration and in the Šumava Mountains NP and PLA Administration.

It is not possible to predict the future trend of staff costs in the surveyed NP administrations.

The upward trend in NP Bohemian Switzerland Administration's service costs is likely to continue in the following years. As for the other national park administrations, no significant correlation was found. It is not possible to predict the trend in service costs in the other NP administrations.

The upward trend in revenues from sales of own products is likely to continue in the following years in the NP Bohemian Switzerland Administration. As for the other national park administrations, no significant correlation was found. It is not possible to predict the future trend in revenues from sales of own products in the other NP administrations.

The upward trend in transfers is likely to continue in the following years in the NP Bohemian Switzerland Administration and in the NP Podyjí Administration. As for the other national park administrations, no significant correlation was found. It is not possible to predict the trend in transfers in the other NP administrations.

All the above findings about the future development of major economic indicators are based on theoretical calculations. There are many uncontrollable factors (e.g. political situation of the country, socio-economic perception of protected areas, EU strategies) which may cause an unexpected development of these indicators in the following years.

Literatura

ANDERSON, T. L., LEAL, D., 2001. Free Market Environmentalism (revisited edition). 1. vyd. New York: Palgrave, viii. 241 s. ISBN 0-312235-03-8.

AOPK ČR, 2014 [online]. Ústřední seznam ochrany přírody. [cit. 20. 6. 2014]. Stav k 20. 6. 2014. Dostupné na World Wide Web: <<http://drusop.nature.cz>>.

ARABATIZIS, G., GRIGOROUDIS, E., 2010. Visitors' satisfaction perceptions and gap analysis: The case of Dadia-Lefkimi-Soufli National Park. *Forest Policy and Economics* 12 (3). 163-172. ISSN 1389-9341. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 12. 5. 2014].

ARLT, J., ARLTOVÁ, M., RUBLÍKOVÁ, E., 2002: Analýza ekonomických časových řad s příklady. Vyd. 2. Praha: Oeconomica, 146 s. ISBN 80-245-0777-3.

ARMSTRONG, H., TAYLOR, J., 2000. Regional economics and policy. 3rd ed. Oxford [England]: Blackwell, 437 s. ISBN 0-631-21657-X.

ARNBERGER, A., EDER, R., ALLEX, B., STERL, P. C., BURNS, R., 2012. Relationships between national-park affinity and attitudes towards protected area management of visitors to the Gesaeuse National Park, Austria. *Forest Policy and Economics* 19 (6). 48–55. ISSN 1389-9341. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 12. 2. 2014].

BADMAN, T., BOMHARD, B., 2008. World Heritage and Protected Areas, 2008 Edition. IUCN, Gland, Switzerland. 19 s.

BALÁK, I. A KOL., 2003. Národní parky a chráněné krajinné oblasti. 1 vyd. Praha: Olympia. 204 s. Navštivte. ISBN 80-7033-808-3.

BARAL, N., DHUNGANA, A., 2014. Diversifying finance mechanisms for protected areas capitalizing on untepped revenues. *Forest Polyci and Economics* 41 (4). 60-67. ISSN 1389-9341. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 10. 5. 2014].

BARAL, N., STERN, M. J., BHATTARAI, R., 2008. Contingent valuation of ecotourism in Annapurna Conservation Area, Nepal: implications for sustainable park finance and local development. *Ecological Economics* 66 (2–3). 218–227. ISSN 0921-8009. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 5. 5. 2014].

BATEMAN, I., TURNER, K., PEARCE, D., 1997. Environmental Economics – An Elementary Introduction. [6. Dr.]. New York, NY [u. a.]: Harvester Wheatsheaf, viii. 241 s. ISBN: 0-7450-1083-0.

BAUMAN, Z., 1999. Globalizace: důsledky pro člověka. Vyd. 1. Praha: Mlada fronta, 157 s. ISBN 8020408177.

BECK, U., 2007. Co je to globalizace?: Omyly a odpovědi. 1. vyd., Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 191 s. ISBN 978-80-7325-123-9.

BERKES, F., 2004. Rethinking community-based conservation. *Conservation Biology* 18 (3). 621–630. ISSN 1523-1739. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 20. 5. 2014].

BERNARD, F., GROOT, DE S. R., CAMPOS, J. J., 2009. Valuation of tropical forest services and mechanisms to finance their conservation and sustainable use: A case study of Tapantí National Park, Costa Rica. *Forest Policy and Economics* 11 (3). 174-183. ISSN 1389 – 9341. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 22. 4. 2014].

BISHOP, K., DUDLEY, N., PHILLIPS, A., STOLTON, S., 2004. Speaking a Common Language. Cardiff University, UK and IUCN. Gland, Switzerland and Cambridge, UK. 191 s. ISBN 1-902647-48-3.

BLICHARSKA, M., ANGELSTAM, P., ANTOSON, H., ELBAKIDZE, M., AXELSSON, R., 2011. Road, forestry and regional planners' work for biodiversity conservation and public participation: a case study in Poland's hotspots regions. *Journal of Environmental Planning and Management*, 54. 1373–1395. ISSN 1360-0559. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 7. 5. 2014].

BOUKAL, P., VÁVROVÁ, H., 2007. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 89, [20] s. ISBN 978-80-245-1293-8.

BRIGHAM, E. F., 2011. *Financial management: theory and practice*. 13th ed. Mason, OH: South-Western Cengage Learning, xxxi, 1152 s. ISBN 978-1-4390-7809-9.

BROMLEY, D. W., 2004. Reconsidering Environmental Policy: Prescriptive Consequentialism and Volitional Pragmatism. *Environmental and Resource Economics* 32 (1). 73–99. ISSN 0924-6460. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 8. 2. 2014].

BŘEZINA, D., ŠAFARÍK, D., HLAVÁČKOVÁ, P., 2013. LM3 – Local Multiplier in Environmental Economics. IN FIALOVÁ, J. KUBÍČKOVÁ, H. *Public Recreation and Landscape Protection - with man hand in hand*. 1. - 3. května. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, s. 77 – 81. ISBN 978-80-7375-746-5.

CAVANAGH, J., MANDER, J., 2004. Alternatives to economic globalization: a better world is possible. IN REJMANOVÁ. *Ekonomická lokalizace a aplikace lokálního multiplikátoru*. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 21.

CIMADOMO, J., BÉNASSY-QUÉRÉ, A., 2012. Changing patterns of fiscal policy multipliers in Germany, the UK and the US. *Journal of Macroeconomics* 34 (2). 845-873. ISSN 0164-0704. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 20. 11. 2013].

- COGAN, J. F., CWIK, T., TAYLOR, J. B., WIELAND, V., 2010. New Keynesian versus old Keynesian government spending multipliers. *Journal of Economic Dynamics & Control* 34 (11). 281-295. ISSN 0165-1889. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 20. 10. 2013].
- ČADIL, J., 2010. *Regionální ekonomie: teorie a aplikace*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 152 s. ISBN 978-80-7400-191-8.
- ČAMROVÁ, L. (ED.), 2007. *Ekonomie a životní prostředí: nepřátelé, či spojenci?*. 1. vyd. Praha: Alfa Publishing, 2007, 399 s. ISBN 978-80-86851-69-3.
- ČEŘOVSKÝ, J., 2007. Územní ochrana – vrchol pyramid. In časopis *Ochrana přírody*. Praha, AOPK. 62 (4)/2007. 30 – 32. ISSN 1210-258X.
- ČSÚ, 2014A [online]. Charakteristika okresu Znojmo. [cit. 23. 6. 2014]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_znojmo>.
- ČSÚ, 2014B [online]. Statistiky rodinných účtů – 1. čtvrtletí 2014. [cit. 30. 7. 2014]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/publ/160020-14-q1_2014>.
- ČSÚ, 2014C [online]. Časové řady vybraných ukazatelů - Znojmo. [cit. 23. 6. 2014]. Dostupné z:< http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/cr_vybranych_ukazatelu_znojmo >.
- DILLON, B., 2004. The use of the categories in national and international legislativ and policy. In Goriup, P. Parks, the international journal for protected area managers. IUCN. 14 (3). 15 – 22. ISSN 0960-233X.
- DOŠEK, M., 2006. Lokální multiplikátor jako indikátor lokalizace: případová studie subjektů ve vymezené oblasti Litoměřicka. Magisterská diplomová práce FSS MU, Brno. 81 s. Dostupné z: <http://is.muni.cz>. [cit. 12. 10. 2013].
- DOUTHWAITE, R., 1996. *Short Circuit: strengthening local economies for security in an unstable world*. Lilliput Press, Dublin: in association with The Lilliput Press, xiv, 386 s. Social work skills series. ISBN 18-700-9864-1.
- DRÁPELA, K., 2002: *Statistické metody II*. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Edičné středisko MZLU v Brně, 160 s. ISBN 80-7157-474-0.
- DUDLEY, N. (ED.), 2008A. Guidelines for Applying Protected Area Management Categories. IN HLAVÁČKOVÁ. *Ekonomika managementu zvláště chráněných území*. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 9.
- DUDLEY, N. (ED.), 2008B. Guidelines for Applying Protected Area Management Categories. IUCN Gland, Switzerland. x + 86 s. ISBN 978-2-8317-1086-0.
- DUDLEY, N., HIGGINS-ZOGIB, L., MANSOURIAN, S., 2009. The links between protected areas, faiths and sacred natural sites. *Conservation Biology* 23 (3). 568 – 577. ISSN 088-8892.

DUDLEY, N., PHILLIPS, A., 2006. Forests and Protected Areas: Guidance on the use of the IUCN protected area management categories. IN HLAVÁČKOVÁ. Ekonomika managementu zvláště chráněných území. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 5.

EHL, M., 2001. Globalizace pro a proti. 1. vyd. Praha: Academia, 185 s. ISBN 80-200-0897-7.

EZEBILO, E. E., MATTSSON, L., 2010. Socio-economic benefits of protected areas as perceived by local people around Cross River National Park, Nigeria. Forest Policy and Economics 12 (3). 189-193. ISSN 1389 – 9341. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 16. 4. 2014].

FANTA, J., KŘENOVÁ, Z. (ED.), 2009. Management lesů v českých národních parcích. Vimperk. Správa NP a CHKO Šumava. 190 s. ISBN

FUJIWARA, I., UEDA, K., 2013. The fiscal multiplier and spillover in a global liquidity trap. Journal of Economic Dynamics & Control 37 (2). 1264-1283. ISSN 0165-1889. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 5. 10. 2013].

GANDIWA, E., HEITKÖNIG, A. M. I., LOKHORST, M. A., PRINS, T. H. H., LEEUWIS C., 2013. Illegal hunting and law enforcement during a period of economic decline in Zimbabwe: A case study of northern Gonarezhou National Park and adjacent areas. Journal for Nature Conservation 21 (3). 133-142. ISSN 1618-1093. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 5. 4. 2014].

GEORGE, V., WILDING, P., 2002. Globalization and human welfare. 1st pub. Basingstoke: Palgrave, 231 s. ISBN 03-339-1567-4.

GREEN, M., PAINE, J., 1997. State of the World's Protected Areas at the end of the twentieth century. IN HLAVÁČKOVÁ. Ekonomika managementu zvláště chráněných území. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 5.

GIDDENS, A., 2000. Unikající svět. Praha: Sociologické nakladatelství, 135 s. ISBN 80-85850-91-5.

GROZIŃSKA–JURCZAK, M., CENT, J., 2011. Expansion of nature conservation areas: problems with Natura 2000 implementation in Poland? Environmental Management 47. 11–27. ISSN: 1432-1009. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 28. 4. 2014].

HÁJEK, O., NOVOSÁK, J., ZAHRADNÍK, P., BEDNÁŘ, P., 2012. Regionální disparity a financování regionální politiky. Politická ekonomie 60 (3). 330-348. ISSN 0032-3233.

HARDY, D. J., PATTERSON, M. G., 2012. Cross-cultural environmental research in New Zealand: Insights for ecological economics research practice. Ecological Economics 73 (1). 75-85. ISSN 0921-8009. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 5. 3. 2014].

HARRIS, J. M., 2006. Environmental and natural resource economics: a contemporary approach. 2nd ed. Boston: Houghton Mifflin, xvii, 503 s. ISBN 06-184-9633-5.

HAVLAN, P., 2004. Česká příspěvková organizace v kostce: (aneb její majetkoprávní podstata ve dvou aktuálních podobách). Justičná revue: časopis pro právní praxi, Bratislava: Ministerstvo spravodlivosti SR 56 (6-7). s. 803 – 811. ISSN 1335-6461.

HEIN, L., MILLER, D. C., GROOT, R. D., 2013. Payments for ecosystem services and the financing of global biodiversity conservation. Current Opinion in Environmental Sustainability 5. 87–93. ISSN 1877-3435. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 12. 4. 2014].

HENDRYCH, D. A KOL., 2009. Správní právo. Obecná část. 7. vyd. Praha. C. H. Beck. 838 s. ISBN 978-80-7400-049-2.

HINES, C., 2000. Localization: A Global Manifesto. Sterling, VA: Earthscan, xiv, 290 s. Social work skills series. ISBN 18-538-3612-5.

HINES, C., 2000. Localization: A Global Manifesto. IN REJMANOVÁ. Ekonomická lokalizace a aplikace lokálního multiplikátoru. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 20.

HLAVÁČKOVÁ, P., 2011A. Ekonomika managementu zvláště chráněných území. Disertační práce LDF Mendelovy univerzity, Brno. 220 s. Dostupné z: <http://is.mendelu.cz/zp/>. [cit. 12. 12. 2013].

HLAVÁČKOVÁ, P., 2011B. Ekonomika a financování chráněných území. IN FIALOVÁ, J. Public recreation and landscape protection - hand in hand?. Brno: MENDELU v Brně, s. 34 – 44. ISBN 978-80-7375-507-2.

HLAVÁČKOVÁ, P., KALOUSEK, F., 2011. Ekonomika správy národních parků v České republice: Economics of managing national parks in the Czech Republic. Vyd. 1. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce. 124 s. ISBN 978-80-7458-020-8.

HLAVÁČKOVÁ, P., ŠAFAŘÍK, D., 2011. Financing of Management of Large-scale Specially Protected Areas in the Czech Republic. Journal of Landscape Management 2 (1). 12 – 17. ISSN 1804-2821.

HOLDGATE, M., PHILLIPS, A., 1999. Protected Areas in Context. IN WALKEY, M., SWINGLAND I., RUSSELL, S. (EDS.). Integrated Protected Area Management. Kluwer Academic Publishers. Boston. USA. 1 – 24.

HOLEČKOVÁ, J., 2008. Finanční analýza firmy. Vyd. 1. Praha: ASPI, 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

HYÁNEK, V., PROUZOVÁ, Z., ŠKARABELOVÁ, S., 2007. Neziskové organizace ve veřejných službách: nepřítelé, či spojenci?. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 293 s. ISBN 978-802-1044-234.

CHAPE, S., SPALDING, M., JENKINS, M., 2008. The World's Protected Areas. Status, Value and Prospects in the 21 century. UNEP World Conservation Monitoring Centre. University of California Press, Berkeley, USA. xv + 359 s. ISBN 978-0-520-24660-7.

IUCN, (1994). Guidelines for protected area management categories. IUCN Gland, Switzerland and Cambridge, U. K., 261 s. + x.

JEHLIČKA, P., 2000. Stát, prostor, politika: vybrané otázky politické geografie. ED. TOMEŠ, J., DANĚK, P. Praha: Univerzita Karlova. Fakulta přírodovědecká, 274 s. Edice katedry sociální geografie a regionálního rozvoje, 4. ISBN 80-238-5566-2.

JENÍČEK, V., 2002. Globalizace světového hospodářství. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 152 s. ISBN 80-7179-787-1.

JEŽKOVÁ, M., 2008. Lokální multiplikátor 3: lokalizace jako prvek udržitelného rozvoje. Magisterská diplomová práce FSS MU, Brno. 67 s. Dostupné z: <http://is.muni.cz>. [cit. 18. 10. 2013].

JOHANISOVÁ, N., 2007. A comparison of Rural Social Enterprises in Britain and the Czech Republic. Disertační práce FSS MU, Brno. 275 s. Dostupné z: <http://is.muni.cz>. [cit. 12. 10. 2013].

JOHANISOVÁ, N., 2008. Kde peníze jsou služebníkem, nikoliv pánem: výpravy za ekonomikou přátelskou přírodě a člověku. Volary: Stehlík, 125 s. ISBN 978-80-86913-05-6.

JURAJDOVÁ, H., ŠELEŠOVSKÝ, J., 2004. Účetnictví, daně, audit a financování územních samosprávních celků a organizací neziskového sektoru. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 132 s. Varia. ISBN 80-210-3583-8.

JUSTICE, 2014 [online]. Veřejný rejstřík. [cit. 10. 7. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <<http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>>.

JUUTINEN, A., MITANI, Y., MÄNTYMAA, E., SHOJI, Y., SIIKAMÄKI, P., SVENTO, R., 2011. Combining ecological and recreational aspects in national park management: A choice experiment application. *Ecological Economics* 70 (6). 1231-1239. ISSN 0921-8009. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 7. 4. 2014].

KADEČKA, S., RIGEL, F., 2009 [online]. Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost (teoretická studie). Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 24. 6. 2014]. 19 s. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx>>.

KAŇA, P., 2004. Základy veřejné správy. Vyd. 1. Ostrava: Montanex, 302 s. Varia. ISBN 80-722-5139-2.

KEYNES, J. M., 1963. Obecná teorie zaměstnanosti, úroku a peněz. IN REJMANOVÁ. Ekonomická lokalizace a aplikace lokálního multiplikátoru. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 25.

KISLINGEROVÁ, E. ET AL., 2010. Manažerské finance: moderní metody a trendy. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, xxxviii, 811 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-7400-194-9.

KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J., 2005. Finanční analýza: krok za krokem. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 137 s. ISBN 80-7179-321-3.

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., ŠTEKER, K., 2013. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

KOLSTAD, CH. D., 2000. Environmental economics. New York: Oxford University Press, xi, 400 s. ISBN 01-951-1954-1.

KUBA, Š., 2010. Distribuce jako klíčový problém v ekonomické lokalizaci: Případová studie z Bílých Karpat. Bakalářská práce FSS MU, Brno. 62 s. Dostupné z: <http://is.muni.cz>. [cit. 11. 12. 2013].

KUBÍČKOVÁ, D., KOTĚŠOVCOVÁ, J., 2006. Finanční analýza. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 125 s. ISBN 80-86754-57-X.

KUDRNA, Z., 2012. Velká debata o multiplikátoru: možnosti pro fiskální stimul v České republice. 1. vyd. Praha: Pražský institut pro globální politiku - Glopolis, 18 s. ISBN 978-80-87753-06-4.

KUPČÁKOVÁ, M., 2010. Ekonomika a správa národních parků v ČR. Bakalářská práce LDF Mendelovy univerzity, Brno. 62 s. Dostupné z: <http://is.mendelu.cz/zp/>. [cit. 15. 11. 2013].

KUPČÁK, V., 2006. Ekonomika lesního hospodářství. 2. vyd. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně. Brno. 258 s. ISBN 80-7157-998-X.

KUPČÁK, V., DUDÍK, R., ŠMÍDA, Z., HLAVÁČKOVÁ, P., URBANOVÁ, M., 2007. Regionální lesnický program pro území Moravskoslezského kraje – část A: Analýza stávajícího stavu. MZLU v Brně, Brno. 369 s.

KUTÁČEK, S., 2007A. Penězům na stopě: měření vašeho dopadu na místní ekonomiku pomocí LM3. 1. vyd. Brno: Trast pro ekonomiku a společnost, 93 s. ISBN 978-802-5416-907.

KUTÁČEK, S., 2007B. Open space o lokálních ekonomikách a udržitelném rozvoji. Sborník ze semináře. 1. vyd. Brno: Trast pro ekonomiku a společnost, 34 s. ISBN 978-802-3996-203.

KUTÁČEK, S., 2007C. Penězům na stopě: měření vašeho dopadu na místní ekonomiku pomocí LM3. IN REJMANOVÁ. Ekonomická lokalizace a aplikace lokálního multiplikátoru. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 28-30, 32.

LOUŽEK, M., 2013. Globální problémy z pohledu environmentální ekonomie. Politická ekonomie 61 (3). 393-410. ISSN 0032-3233.

LUPP, G., KONOLD, W., BASTIAN, O., 2013. Landscape management and landscape changes towards more naturalness and wilderness: Effects on scenic qualities-The case of the Murtitz National Park in Germany. *Journal for Nature Conservation* 21 (1). 10-21. ISSN 1618-1093. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 8. 4. 2014].

MÁČE, M., 2012. Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech. 1. vyd. Praha: Grada, 632 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

MANKIW, N., SOJKA, M., 1999. Zásady ekonomie. 1. vyd. Praha: Grada, 763 s. ISBN 8071698911.

MF ČR, 2014A [online]. Výkaz zisku a ztráty příspěvkových organizací (Správy NP a CHKO Šumava, Správy KRNAP a Správy NP Podyjí). Údaje za období 2010-2012. [cit. 20. 1. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufispdf/uvodni.pl>>.

MF ČR, 2014B [online]. Rozvaha (bilance) příspěvkových organizací (Správy NP a CHKO Šumava, Správy KRNAP a Správy NP Podyjí). Údaje za období 2010-2012. [cit. 23. 1. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufispdf/uvodni.pl>>.

MF ČR, 2014C [online]. Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu (Správy NP České Švýcarsko). Údaje za období 2010-2012. [cit. 25. 1. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufispdf/uvodni.pl>>.

MF ČR, 2014D [online]. Rozvaha (bilance) organizačních složek státu (Správy NP České Švýcarsko). Údaje za období 2010-2012. [cit. 30. 1. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufispdf/uvodni.pl>>.

MF ČR, 2014E [online]. Výkaz zisku a ztráty příspěvkových organizací (Správy NP a CHKO Šumava, Správy KRNAP a Správy NP Podyjí). Údaje za období 2005-2009. [cit. 20. 2. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iarisorg/index.pl>>.

MF ČR, 2014F [online]. Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu (Správy NP České Švýcarsko). Údaje za období 2005-2009. [cit. 25. 2. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iarisorg/index.pl>>.

MF ČR, 2014G [online]. Ekonomické subjekty. [cit. 10. 7. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <http://wwwinfo.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz>.

MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V., 1999. Péče o chráněná území: II. Lesní společenstva. AOPK, ČR. Praha. 713 s. ISBN 80-86064-14-X.

MIKO, L., ŠTURSA, J. ET AL., 2010. Národní parky a chráněné krajinné oblasti v České republice. 2. vyd. Ministerstvo životního prostředí ČR. Praha. 71 s. ISBN 978-80-7212-543-2.

- MIKOLAJSKÁ, J., 2006. Metody finanční analýzy. Magisterská diplomová práce FES MU, Brno. 91 s. Dostupné z: <http://is.muni.cz>. [cit. 10. 1. 2014].
- MMR, 2014 [online]. Příprava období 2014 – 2020. [cit. 28. 7. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>>.
- MOCKOVČIAKOVÁ, A., PROKŮPKOVÁ, D., MORÁVEK, Z., 2012. Příspěvkové organizace 2012-2013: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 6. 2012. Vyd. 6. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 376 s. ISBN 978-80-7357-736-0.
- MPRR, 2014 [online]. Rozvoj venkova. [cit. 30. 6. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/regiony_red.html>.
- MRKVIČKA, J., KOLÁŘ, P., 2006. Finanční analýza. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
- MZE, 2013. Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2012. Ministerstvo zemědělství České republiky, Praha. 132 s. ISBN 978-80-7434-112-0.
- MŽP, 2014A [online]. Organizace zřizované MŽP. [cit. 24. 6. 2014]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.mzp.cz/cz/organizace_zrizovane_mzp>.
- MŽP, 2014B [online]. Státní politika životního prostředí. [cit. 25. 6. 2014]. Dostupné z: <http://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi>.
- MŽP, 2014C [online]. Financování ochrany životního prostředí. [cit. 25. 6. 2014]. Dostupné z: <http://www.mzp.cz/cz/financovani_ochrana_zivotniho_prostredi>.
- NIEDZIALKOWSKI, K., Blicharska, M., MIKUSIŃSKI, G., JEDRZEJEWSKA, B., 2014. Why is it difficult to enlarge a protected area? Ecosystem services perspective on the conflict around the extension of the Białowieża National Park in Poland. Land Use Policy 38 (5). 314–329. ISSN 0264-8377. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 5. 4. 2014].
- NOVOTNÁ, K., 2011. Ekonomická lokalizace v malých městech Jihomoravského kraje: Případová studie vybraných ekonomických subjektů. Magisterská diplomová práce FSS MU, Brno. 65 s. Dostupné z: <http://is.muni.cz>. [cit. 1. 10. 2013].
- NOVOTNÝ, J., VÁVROVÁ, H., 2004. Ekonomika a řízení neziskových organizací (zejména nevládních organizací). Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 156 s. ISBN 80-245-0792-7.
- NUNVÁŘOVÁ, S., 2006. Veřejná politika a územní správa a samospráva. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita. 112 s. Distanční studijní opora. ISBN 80-210-3958-2.
- NÝVLTOVÁ, R., MARINIČ, P., 2010. Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. Prosperita firmy. 204 s. ISBN 978-80-247-3158-2.

- OATES, W. E., 1992. *The Economics of the environment*. Brookfield, VT: E. Elgar, xv, 608 s. ISBN 18-589-8002-X.
- ONDRČKA, P., 2006. *Rozšíření základů makroekonomické teorie*. 2. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 337 s. ISBN 80-731-8449-4.
- PAAVOLA, J., 2006. Institutions and environmental governance: A reconceptualization. *Ecological Economics* 63 (1). 93–103. ISSN: 0921-8009. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 5. 4. 2013].
- PAAVOLA, J., ADGER, W. N., 2005. Institutional Ecological Economics. *Ecological Economics* 53 (3). 353–368. ISSN: 0921-8009. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 5. 4. 2013].
- PAČESOVÁ, H., 2011A. *Kapitoly z makroekonomie*. 1. vyd. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 121 s. ISBN 978-80-7265-193-1.
- PAČESOVÁ, H., 2011B. *Kapitoly z makroekonomie*. IN REJMANOVÁ. *Ekonomická lokalizace a aplikace lokálního multiplikátoru*. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 26.
- PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M., 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI. 3. Přepracované vydání. 712 s. ISBN 80-735-7052-1.
- PETŘÍK, T., 2009. *Ekonomické a finanční řízení firmy: manažerské účetnictví v praxi*. 2., výrazně rozšířené a aktualizované. vyd. Praha: Grada, 735 s. ISBN 978-80-247-3024-0.
- PHILLIPS, A., 2003. Turning ideas on their head: the new paradigm for protected areas. *George Wright Forum* 20. 8–32. ISSN 0732-4715. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 5. 4. 2014].
- PLESNÍK, J., 2010. Kategorie Mezinárodní unie na ochranu přírody pro chráněná území. Možnosti jejich turistického využití. IN ČASOPIS OCHRANA PŘÍRODY. Praha, AOPK ČR. Zvláštní číslo/2010. ISSN 1210-258X.
- PLESNÍK, J., HOŠEK, M., VAČKÁŘ D., 2009. IV. světový kongres ochrany přírody. In časopis *Ochrana přírody*. Praha, AOPK ČR. 1/2009. 29 – 31. ISSN 1210-258X.
- POLSTER, P., 2002. *Ekonomika využívání přírodních zdrojů*. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně. Brno. 72 s.
- POMAHÁČ, R., 2002. *Veřejná správa*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, xii, 278 s. Distanční studijní opora. ISBN 80-717-9748-0.
- REITEROVÁ, L., ŠKORPÍK, M. (ED.), 2012. *Plán péče o národní park Podyjí a jeho ochranné pásmo 2012 - 2020*. Znojmo. Správa NP Podyjí. 316 s.
- REJMANOVÁ, P., 2012. *Komparativní analýza správy národních parků České republiky*. Magisterská diplomová práce FES MU, Brno. 113 s. Dostupné z: <http://is.muni.cz>. [cit. 11. 4. 2014].

REJMANOVÁ, E., 2014. Ekonomická lokalizace a aplikace lokálního multiplikátoru. Bakalářská práce PEF Mendelovy univerzity, Brno. 64 s. Dostupné z: <http://is.mendelu.cz/zp/>. [cit. 27. 6. 2014].

REKTOŘÍK, J., PROUZOVÁ, Z., ŠKARABELOVÁ, S., 2007. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 187 s. ISBN 978-80-86929-25-5.

ROBINSON, Z. J. E., ALBERS, J. H., BUSBY, M. G., 2013. The impact of buffer zona size and management on illegal extraction, park protection, and enforcement. *Ecological Economics* 92 (8). 96-103. ISSN 0921-8009. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 24. 4. 2014].

ROLNÝ, I., LACINA, L., 2001. Globalizace-Etika-Ekonomika. IN REJMANOVÁ. Ekonomická lokalizace a aplikace lokálního multiplikátoru. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 24.

RŮČKOVÁ, P., 2010. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.

SACKS, J., 2002A. The money trail: measuring your impact on the local economy using LM3. London: New Economics Foundation, 118 s. ISBN 18-994-0760-X.

SACKS, J., 2002B. The money trail: measuring your impact on the local economy using LM3. IN DOŠEK. Lokální multiplikátor jako indikátor lokalizace: případová studie subjektů ve vymezené oblasti Litoměřicka. FSS MU, Brno. 41.

SACKS, J., 2002C. The money trail: measuring your impact on the local economy using LM3. IN REJMANOVÁ. Ekonomická lokalizace a aplikace lokálního multiplikátoru. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 28, 29.

SAMUELSON, P., NORDHAUS, W., 1995. *Ekonomie*. 2. vyd. Praha, NS SVOBODA: 1011 s. ISBN 80-205-0494-X.

SEDLÁČEK, J., 2011. Finanční analýza podniku. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

SEJÁK, J., DEJMAL, I. ET AL., 2003. Hodnocení a oceňování biotopů České republiky. Český ekologický ústav. Praha. 422 s. ISBN 80-85087-54-5.

SELBY, A., PETÄJISTÖ, L., HUHTALA, M., 2011. The realisation of tourism business opportunities adjacent to three national parks in southern Finland: entrepreneurs and local decision-makers matter. *Forest Policy and Economics* 13 (6). 446-455. ISSN 1389-9341. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 5. 4. 2014].

SEVERA, M. ET AL., 2008. Finanční zdroje na ochranu přírody a krajiny. IN HLAVÁČKOVÁ. *Ekonomika managementu zvláště chráněných území*. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 13.

SFŽP, 2014 [online]. Státní fond životního prostředí ČR. [cit. 27. 6. 2014]. Dostupné z: <<https://www.sfzp.cz/sekce/92/statni-fond-zivotniho-prostredi-cr/>>.

SIMON, J. ET AL., 2010. Strategie managementu lesních území se zvláštním statutem ochrany. Lesnická práce, s. r. o., nakladatelství a vydavatelství. Kostelec nad Černými lesy. 568 s. ISBN 978-80-87154-50-2.

SIMON, J. ET AL., 2010. Strategie managementu lesních území se zvláštním statutem ochrany. IN HLAVÁČKOVÁ, KALOUSEK. Ekonomika správy národních parků v České republice: Economics of managing national parks in the Czech Republic. Vyd. 1. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce. 9.

SIRŮČEK, P., HEZCKO, S., 2006. Globalizace - vybrané teoretické aspekty. IN REJMANOVÁ. Ekonomická lokalizace a aplikace lokálního multiplikátoru. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 22.

SLABÝ, R. (ED.), 2013. Závěry a doporučení Koordinační rady k realizaci Národního lesnického programu II. Brandýs nad Labem: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů. 40 s. ISBN 978-80-905423-0-3.

SOJKA, M., 1999. John Maynard Keynes a současná ekonomie. 1. vyd. Praha: Grada, 156 s. ISBN 80-716-9827-X.

SOUKUPOVÁ, J., 2011. Ekonomika životního prostředí. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 330 s. ISBN 978-802-1056-442.

SOUKUPOVÁ, J., PROUZOVÁ, Z., ŠKARABELOVÁ, S., 2011. Výdaje obcí na ochranu životního prostředí a jejich efektivnost: základy ekonomiky, teorie a řízení. Vyd. 1. Brno: Littera - Kovařík, 237 s. ISBN 978-808-5763-607.

SPRÁVA NP PODYJÍ, 2014 [online]. Mapy a GIS. [cit. 27. 6. 2014]. Dostupné z: <<http://www.nppodyji.cz/mapy>>.

STEJSKAL, J., KOVÁRNÍK, J., 2009. Regionální politika a její nástroje. Vyd. 1. Praha: Portál, 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2.

STOLTON, S., DUDLEY, N. (EDS.), 2010. Arguments for Protected Areas. Multiple Benefits for Conservation and Use. IN HLAVÁČKOVÁ. Ekonomika managementu zvláště chráněných území. Mendelova univerzita v Brně. Brno. 6.

STRECKOVÁ, Y., 1998. Veřejná ekonomie pro školu i praxi. Vyd. 1. Praha: Computer Press, xii, 214 s. ISBN 80-722-6112-6.

STUHLÍKOVÁ, H., HYPÁNOVÁ, V., 1998. Zdaňování rozpočtových organizací, příspěvkových organizací a obcí daní z příjmů právnických osob. Olomouc: ANAG. 125 s. ISBN 80646-60-9.

SUMAN, M., 2000. Going local: creating self-reliant communities in a global age. New York: Routledge, xiv, 318s. Social work skills series. ISBN 04-159-2768-4.

SVOBODOVÁ, J., 2008. Abeceda účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu 2008. Olomouc: ANAG. 504 s. ISBN 978-80-7263-457-6.

ŠAFARÍK, D., 2013. Současnost a perspektivy trhu energetických štěpek v České republice a možnosti dalšího odbytu do zemí Evropské unie. Disertační práce LDF Mendelovy univerzity, Brno. 122 s. Dostupné z: <http://is.mendelu.cz/zp/>. [cit. 30. 7. 2014].

ŠAFARÍK, D., HLAVÁČKOVÁ, P., 2014. Podniková ekonomika: pro obory Dřevařství, Stavby na bázi dřeva a Nábytek. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 153 s. ISBN 978-80-7375-949-0.

ŠAUER, P., 2008. Základy ekonomiky životního prostředí I: nepřátelé, či spojenci?. 1. vyd. Praha: Nakladatelství a vydavatelství litomyšlského semináře, 115 s. ISBN 978-80-86709-13-0.

ŠILHÁNKOVÁ, V., 2012. Metodika sledování udržitelného rozvoje na místní úrovni. Vyd. 1. Hradec Králové: Civitas per populi, 28 s. ISBN 978-80-904671-8-7.

ŠIŠÁK, L., PULKRAB, K., 2008. Hodnocení společenské sociálně-ekonomické významnosti funkcí lesa. 1. vyd. Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha. 128 s. ISBN 978-80-213-1872-4.

ŠIŠÁK, L., ŠACH, F., ŠVIHLA, V., ČERNOHOUS, V., 2006. Metodika sociálně-ekonomického hodnocení funkcí lesa. [Methodology of socio-economic valuation of forest services]. Lesnický průvodce 1/2006 – Metodiky pro praxi. Jiloviště-Strnady, VÚLHM. 40 s.

TOŠOVSKÁ, E., SIDOROV, E., RITSCHELOVÁ, I., FARSKÝ, M., 2010. Makroekonomické souvislosti ochrany životního prostředí. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, xxi, 201 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-308-0.

TSAI, CH., 2014. A time series analysis of the impact of recession on national park visitation in the United States. Information Fusion, 16, 46-58. ISSN 1872-6305. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 10. 4. 2014].

VATN, A., 2005. Rationality, institutions and environmental policy. Ecological Economic 55 (2). 203–217. ISSN 0921-8009. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 7. 2. 2014].

VATN, A., LEAL, D., ANDERSON, T. L., 2005. Institutions and the Environment. 1. vyd. Northampton: Edward Elgar Publishing. 481 s. ISBN 1-84376-100-9.

VÁVRŮ, E., 2007. Jídlo z blízka jako prvek ekonomické lokalizace. Magisterská diplomová práce FSS MU, Brno. 95 s. Dostupné z: <http://is.muni.cz>. [cit. 11. 11. 2013].

VENKATACHALAM, L., 2007. Enviromental economics and ecological economics: Where they can converge? *Ecological Economics* 61 (2-3). 550-558. ISSN 0921-8009. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 5. 3. 2014].

VEŘEJNÁ SPRÁVA, 2014 [online]. Města a obce online – MOOL. [cit. 2. 7. 2014]. Dostupné z: < <http://mesta.obce.cz/vyhledat2.asp?okres=3713>>.

VOŽENÍLEK, V., 2002. Národní parky a chráněné krajinné oblasti České republiky. 1. vyd. Olomouc. 156 s. ISBN 80-244-0468-0.

VYSKOT, I. ET AL., 2003. Kvantifikace a hodnocení funkcí lesů České republiky. Ministerstvo životního prostředí ČR, Praha. 210 s. ISBN 80-900242-1-1.

WELLS, M., MC SHANE, O. T., 2004. Integrating protected area management with local needs and aspirations. *AMBIO* 33. 513–519. ISSN 0044-7447. Academic Search Complete [Online]. Dostupné z: <http://web.sciencedirect.com>. [cit. 7. 4. 2014].

YOUNG, O. R., LEAL, D., ANDERSON, T. L., 2002. The Institutional Dimensions of Environmental Change – Fit, Interplay and Scale. 1. vyd. Cambridge: The MIT Press. 221s. ISBN: 0-262-74024-9.

ŽEHROVÁ, J., 2010. Finance. 5. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 215 s. ISBN 978-80-213-2124-3.

ŽÍTEK, V., 2004. Regionální ekonomie a politika: distanční studijní opora. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 156 s. ISBN 80-210-3478-5.

ŽÍTEK, V., KLÍMOVÁ, V., 2008. Regionální politika. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 106 s. ISBN 978-80-210-4761-7.

Legislativní předpisy

NAŘÍZENÍ VLÁDY ČR č. 164 ze dne 20. 3. 1991, kterým se zřizuje Národní park Podyjí.

SMĚRNICE RADY 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijícího ptactva.

SMĚRNICE RADY 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť a druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

USNESENÍ VLÁDY ČR č. 1221 ze dne 1. 10. 2008 o Národním lesnickém programu II.

USNESENÍ VLÁDY ČR č. 235 ze dne 17. března 2004 o SPŽP ČR na období 2004 – 2010.

VYHLÁŠKA č. 505/2002 SB., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

VYHLÁŠKA Č. 500/2002 SB., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

VYHLÁŠKA Č. 410/2009 SB., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, jež nahrazuje vyhlášku č. 505/2002 Sb.

VYHLÁŠKA Č. 395/1992 SB., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

VYHLÁŠKA Č. 60/2008 SB., o plánech péče, označování a evidenci chráněných území podle zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 114/1992 SB., ve znění zákona č. 218/2004 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 218/2004 SB., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 17/1992 SB., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 289/1995 SB., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 563/1991 SB., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 218/2000SB., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 219/2000SB., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 388/1991 SB., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 40/1956 SB., o státní ochraně přírody, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 250/2000 SB., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 128/2000 SB., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 129/2000 SB., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 1/1993 SB., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 2/1993 SB., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam zkratek

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny české republiky
ARES	Administrativní registr ekonomických subjektů
ARIS web	Prezentační systém údajů databáze IDB ARIS
CBD	Úmluva o biologické rozmanitosti
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CNPPA	Komise pro národní parky a chráněná území
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPM	Čistý peněžní majetek
ČPP	Čisté peněžní prostředky
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
EEA	Evropská agentura pro životní prostředí
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EHS	Evropské hospodářské společenství
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
ESA 95	Metodika evropského statistického úřadu
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EUROSTAT	Evropský statistický úřad
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FO	Fyzická osoba
FS	Fond soudržnosti
HNP	Hrubý národní produkt
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHÚ	Chráněné území
IUCN	Světový svaz ochrany přírody
JUSTICE	Oficiální informační server českého soudnictví
KA 12	Klíčová akce 12

KA 13	Klíčová akce 13
KRNAP	Krkonošský národní park
KZ	Krátkodobé závazky
LH	Lesní hospodářství
LM	Lokální multiplikátor
LM2	Lokální multiplikátor 2
LM3	Lokální multiplikátor 3
MAB	Program člověk a biosféra
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MPC	Mezní sklon ke spotřebě
MPm	Mezní sklon k dovozu
MPS	Mezní sklon k úsporám
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ	Maloplošné zvláště chráněné území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATURA 2000	Soustava chráněných území pod Evropskou unií
NEF	New Economics Foundation
NLP II	Národní lesnický program II
NP	Národní park
NPČŠ	Národní park České Švýcarsko
NP a CHKO Šumava	Národní park a chráněná krajinná oblast Šumava
NP Podyjí	Národní park Podyjí
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
NPŠ	Národní park Šumava
OA	Oběžná aktiva
OCA	Obrat celkových aktiv
OCZ	Obrat celkových zásob
OPR	Obce s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
OSS	Organizační složka státu
PO	Právnícká osoba
PP	Přírodní památka

PR	Přírodní rezervace
SEIWIN 3/4	Komplexní informační systém v LH
SFŽP ČR	Státní fond životního prostředí České republiky
SPO	Státní příspěvková organizace
SPŽP ČR	Státní politika životního prostředí České republiky
TES	Trast pro ekonomiku a společnost, o. s.
ÚFIS	Prezentační systém finančních a účetních informací státu
ÚJ	Účetní jednotka
UNDP	Program OSN pro rozvoj
UNEP	Program OSN pro životní prostředí
UNEP-WCMC	Světové monitorovací středisko ochrany přírody
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu
ÚSC	Územní samosprávný celek
ÚSOP	Ústřední seznam ochrany přírody
VH	Výsledek hospodaření
VÚKOZ	Výzkumný ústav pro krajinu a okrasné zahradnictví
VZCHÚ	Velkoplošné zvláště chráněné území
WB	Světová banka
WCPA	Světová komise pro chráněná území
WCS	Společnost na ochranu planě rostoucích rostlin a živočichů
WHC	Úmluva o světovém dědictví
WHO	Světová zdravotnická organizace
WWF	Světový fond na ochranu přírody
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ŽP	Životní prostředí

Seznam tabulek

Tab. 2.1: Přehled kategorií zvláště chráněných území v ČR.....	12
Tab. 2.2: Přehled lesnatosti zvláště chráněných území v roce 2012 v ČR.....	12
Tab. 2.3: Charakteristika národních parků v ČR.....	17
Tab. 2.4: Zonace a ochranná pásma v NP.....	17
Tab. 3.1: Výpočet horizontální analýzy absolutních ukazatelů.....	32
Tab. 3.2: Výpočet vertikální analýzy absolutních ukazatelů.....	33
Tab. 4.1: Vertikální finanční analýza rozvahy za roky 2010 – 2011.....	50
Tab. 4.2: Vertikální finanční analýza rozvahy za roky 2011 – 2012.....	51
Tab. 4.3: Vertikální finanční analýza výkazu zisku a ztráty za roky 2010 – 2011.....	52
Tab. 4.4: Vertikální finanční analýza výkazu zisku a ztráty za roky 2011 – 2012.....	53
Tab. 4.5: Horizontální finanční analýza rozvahy za roky 2010 – 2011.....	55
Tab. 4.6: Horizontální finanční analýza rozvahy za roky 2011 – 2012.....	56
Tab. 4.7: Horizontální finanční analýza výkazu zisku a ztráty za roky 2010 – 2011.....	57
Tab. 4.8: Horizontální finanční analýza výkazu zisku a ztráty za roky 2011 – 2012.....	58
Tab. 4.9: Ukazatele ekonomické aktivity Správy NP Podyjí za roky 2010 – 2012.....	62
Tab. 4.10: Ukazatele zadluženosti Správy NP Podyjí za roky 2010 – 2012.....	62
Tab. 4.11: Ukazatele likvidity a ČPK Správy NP Podyjí za roky 2010 – 2012.....	63
Tab. 4.12: Ukazatele ekonomické aktivity Správy KRNAP za roky 2010 – 2012.....	64
Tab. 4.13: Ukazatele zadluženosti Správy KRNAP za roky 2010 – 2012.....	64
Tab. 4.14: Ukazatele likvidity a ČPK Správy KRNAP za roky 2010 – 2012.....	65
Tab. 4.15: Ukazatele ekonomické aktivity Správy NP a CHKO za roky 2010 – 2012..	65
Tab. 4.16: Ukazatele zadluženosti Správy NP a CHKO Šumava za roky 2010 – 2012.	66
Tab. 4.17: Ukazatele likvidity a ČPK Správy NP a CHKO Šumava za roky 2010 – 2012	66
Tab. 4.18: Ukazatele ekonomické aktivity Správy NP České Švýcarsko za roky 2010 – 2012.....	67
Tab. 4.19: Ukazatele zadluženosti Správy NP České Švýcarsko za roky 2010 – 2012.	67
Tab. 4.20: Ukazatele likvidity a ČPK Správy NP České Švýcarsko za roky 2010 – 2012	68
Tab. 4.21: Test významnosti korelačního koeficientu u osobních nákladů správ NP	72
Tab. 4.22: Test významnosti korelačního koeficientu u nákladů na služby správ NP ...	73

Tab. 4.23: Test významnosti korelačního koeficientu u výnosů z prodeje vlastních výrobků správ NP	73
Tab. 4.24: Test významnosti korelačního koeficientu u výnosů z transferů (příspěvku na činnost) správ NP	74
Tab. 4.25: Přehled osobních nákladů na zaměstnance Správy NP Podyjí v roce 2012..	75
Tab. 4.26: Charakteristika zaměstnanců a rozdělení nákladů na zaměstnance Správy NP Podyjí v roce 2012	75
Tab. 4.27: Charakteristika dodavatelů Správy NP Podyjí v roce 2012	76
Tab. 4.28: Přehled významných dodavatelů Správy NP Podyjí	77
Tab. 4.29: Přehled středně významných dodavatelů	78
Tab. 4.30: Přehled méně významných dodavatelů	78
Tab. 4.31: Přehled celkových příjmů Správy NP Podyjí za rok 2012	86

Seznam obrázků

Obr. 2.1: Vztah orgánů státní správy k Ministerstvu životního prostředí ČR	15
Obr. 3.1: Vymezená lokalita pro výzkum.....	41
Obr. 4.1: Zastoupení významných nákladových položek v Kč i v procentech na hektar rozlohy NP Podyjí za roky 2010 – 2012.....	60
Obr. 4.2: Zastoupení významných výnosových položek v Kč i v procentech na hektar rozlohy NP Podyjí za roky 2010 – 2012.....	60
Obr. 4.3: Vývoj výsledku hospodaření po zdanění v Kč na hektar rozlohy NP Podyjí za roky 2010 – 2012.....	61
Obr. 4.4: Vývoj osobních nákladů v Kč na hektar rozlohy NP za roky 2005 – 2012	69
Obr. 4.5: Vývoj nákladů na služby v Kč na hektar rozlohy NP za roky 2005 – 2012....	69
Obr. 4.6: Vývoj výnosů z prodeje vlastních výrobků v Kč na hektar rozlohy NP za roky 2005 – 2012	70
Obr. 4.7: Vývoj výnosů z transferů (příspěvku na činnost) v Kč na hektar rozlohy NP za roky 2005 – 2012.....	70
Obr. 4.8: Přehled vyplněných kategorií čistého ročního příjmu zaměstnanců Správy NP Podyjí v tis. Kč za rok 2012.....	79
Obr. 4.9: Rozložení výdajů zaměstnanců Správy NP Podyjí v korunách za rok 2012... 80	
Obr. 4.10: Rozložení výdajů zaměstnanců Správy NP Podyjí v procentech za rok 2012	81
Obr. 4.11: Přehled vyplněných kategorií celkových ročních výdajů významných lokálních dodavatelů Správy NP Podyjí v tis. Kč za rok 2012.....	81
Obr. 4.12: Rozložení výdajů významných dodavatelů Správy NP Podyjí v korunách za rok 2012.....	82
Obr. 4.13: Rozložení výdajů významných dodavatelů Správy NP Podyjí v procentech za rok 2012.....	83
Obr. 4.14: Rozložení výdajů právnických osob v korunách za rok 2012	84
Obr. 4.15: Rozložení výdajů právnických osob v procentech za rok 2012	84
Obr. 4.16: Rozložení výdajů fyzických osob v korunách za rok 2012.....	85
Obr. 4.17: Rozložení výdajů fyzických osob v procentech za rok 2012	85

Seznam příloh

- Příloha 1: Přehled dotačních programů ochrany přírody (období 2007 - 2013)
- Příloha 2: Znárodnění detailní charakteristiky rozdílů u významných ekonomických ukazatelů správ NP pomocí bazického indexu roků 2006 – 2012 oproti roku 2005
- Příloha 3: Znárodnění detailní charakteristiky rozdílů u významných ekonomických ukazatelů správ NP pomocí řetězového indexu v jednotlivých letech za období 2005 – 2012
- Příloha 4: Přehled vývoje osobních nákladů a nákladů na služby v Kč přepočtených na hektar rozlohy NP prostřednictvím lineárního trendu v letech 2005 – 2012
- Příloha 5: Přehled vývoje výnosů za vlastní výrobky a výnosů z transferů (příspěvků na činnost) v Kč přepočtených na hektar rozlohy NP prostřednictvím lineárního trendu v letech 2005 – 2012
- Příloha 6: Vybrané charakteristiky okresu Znojmo za roky 2011 - 2013
- Příloha 7: Příklad dotazníku pro zaměstnance Správy NP Podyjí
- Příloha 8: Vysvětlivky pro vyplnění dotazníku pro zaměstnance
- Příloha 9: Dotazník pro dodavatele Správy NP Podyjí
- Příloha 10: Vysvětlivky pro vyplnění dotazníku pro dodavatele
- Příloha 11: Lokalizace Národního parku Podyjí
- Příloha 12: Organizační struktura Správy NP Podyjí v roce 2012
- Příloha 13: Přehled významných lokálních dodavatelů Správy NP Podyjí (2012)

Příloha 1: Přehled dotačních programů ochrany přírody (období 2007 - 2013)

Garance	Evropské zdroje	Národní zdroje
Ministerstvo životního prostředí	Operační program Životní prostředí	Program péče o krajinu
	Life+	Program Podpora obnovy přírodních funkcí krajiny
		Program revitalizace říčních systémů
		Program péče o urbanizované prostředí
		Podpora nestátním neziskovým organizacím
		Podprogram Správa nezcizitelného státního majetku ve zvláště chráněných územích
Ministerstvo zemědělství	Program rozvoje venkova	Podpurný dotační program MZe
	Operační program Rybářství	
Ministerstvo pro místní rozvoj	Operační program přeshraniční spolupráce	Program Podpora obnovy venkova
Ministerstvo financí	Finanční mechanismy EHP a Norska	Finanční pomoc Švýcarska
		Krajské dotační programy
Ministerstvo školy, mládeže a tělovýchovy	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost	
Ostatní programy	Regionální operační programy	OP Praha – konkurenceschopnost na období 2007 – 2013

Zdroj: SEVERA ET AL. 2008; upraveno, IN HLAVÁČKOVÁ 2011

Příloha 2: Znázornění detailní charakteristiky rozdílů u významných ekonomických ukazatelů správ NP pomocí bazického indexu roků 2006 – 2012 oproti roku 2005

Osobní náklady	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Správa NPCŠ (Kč/ha)	2 293,61	2 424,86	1 947,64	2 860,56	2 882,78	2 899,31	2 542,36	2 701,67
Správa NPCŠ (%)		106	85	125	126	126	111	118
Správa NP Podyjí (Kč/ha)	2 581,11	2 791,90	2 914,76	2 939,68	2 954,13	2 981,27	2 671,75	2 773,81
Správa NP Podyjí (%)		108	113	114	114	116	104	107
Správa KRNAP (Kč/ha)	1 835,24	1 928,53	2 113,27	2 047,80	2 075,47	2 041,33	1 938,93	1 840,84
Správa KRNAP (%)		105	115	112	113	111	106	100
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (Kč/ha)	611,82	661,69	767,46	750,08	773,26	773,11	730,58	703,67
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (%)		108	125	123	126	126	119	115

Zdroj: vlastní zpracování

Náklady na služby	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Správa NPCŠ (Kč/ha)	2 230,28	1 970,00	2 456,39	5 521,53	5 675,56	5 141,53	5 895,83	6 997,92
Správa NPCŠ (%)		88	110	248	254	231	264	314
Správa NP Podyjí (Kč/ha)	2 118,73	2 496,51	2 490,95	2 763,02	2 451,11	2 599,52	2 590,95	2 062,22
Správa NP Podyjí (%)		118	118	130	116	123	122	97
Správa KRNAP (Kč/ha)	1 456,76	1 404,22	2 149,55	1 579,95	1 580,07	2 270,04	2 065,98	1 983,38
Správa KRNAP (%)		96	148	108	108	156	142	136
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (Kč/ha)	742,89	629,71	3 725,05	931,24	1 641,73	1 978,44	1 534,92	731,59
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (%)		85	501	125	221	266	207	98

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 2: Znázornění detailní charakteristiky rozdílů u významných ekonomických ukazatelů správ NP pomocí bazického indexu roků 2006 – 2012 oproti roku 2005

Výnosy z prodeje vlastních výrobků	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Správa NPČŠ (Kč/ha)	1 619,44	1 962,78	1 830,42	2 981,39	3 258,19	3 980,56	4 557,36	4 509,31
Správa NPČŠ (%)		121	113	184	201	246	281	278
Správa NP Podyjí (Kč/ha)	1 362,54	1 479,37	1 702,70	1 650,63	1 317,14	1 649,05	1 575,40	1 836,19
Správa NP Podyjí (%)		109	125	121	97	121	116	135
Správa KRNAP (Kč/ha)	1 616,53	1 590,69	2 092,13	1 320,95	1 379,82	2 143,16	2 352,07	2 806,25
Správa KRNAP (%)		98	129	82	85	133	146	174
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (Kč/ha)	793,90	625,27	3 681,77	714,17	1 493,29	2 177,33	1 893,37	919,77
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (%)		79	464	90	188	274	238	116

Zdroj: vlastní zpracování

Výnosy z transferů	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Správa NPČŠ (Kč/ha)	5 336,81	4 961,25	5 593,61	8 680,14	8 338,06	8 495,69	8 393,61	7 240,00
Správa NPČŠ (%)		93	105	163	156	159	157	136
Správa NP Podyjí (Kč/ha)	4 968,10	4 997,46	5 214,44	6 408,73	6 530,95	5 987,78	6 739,05	5 993,17
Správa NP Podyjí (%)		101	105	129	131	121	136	121
Správa KRNAP (Kč/ha)	3 520,04	3 397,49	4 412,29	4 458,40	4 212,05	3 826,51	3 561,67	3 275,33
Správa KRNAP (%)		97	125	127	120	109	101	93
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (Kč/ha)	1 176,51	1 224,90	1 551,46	1 943,77	1 748,52	1 388,58	1 290,87	1 395,80
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (%)		104	132	165	149	118	110	119

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 3: Znázornění detailní charakteristiky rozdílů u významných ekonomických ukazatelů správ NP pomocí řetězového indexu v jednotlivých letech za období 2005 – 2012

Osobní náklady	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Správa NPCŠ (Kč/ha)	2 293,61	2 424,86	1 947,64	2 860,56	2 882,78	2 899,31	2 542,36	2 701,67
Správa NPCŠ (%)		106	80	147	101	101	88	106
Správa NP Podyjí (Kč/ha)	2 581,11	2 791,90	2 914,76	2 939,68	2 954,13	2 981,27	2 671,75	2 773,81
Správa NP Podyjí (%)		108	104	101	100	101	90	104
Správa KRNAP (Kč/ha)	1 835,24	1 928,53	2 113,27	2 047,80	2 075,47	2 041,33	1 938,93	1 840,84
Správa KRNAP (%)		105	110	97	101	98	95	95
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (Kč/ha)	611,82	661,69	767,46	750,08	773,26	773,11	730,58	703,67
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (%)		108	116	98	103	100	94	96

Zdroj: vlastní zpracování

Náklady na služby	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Správa NPCŠ (Kč/ha)	2 230,28	1 970,00	2 456,39	5 521,53	5 675,56	5 141,53	5 895,83	6 997,92
Správa NPCŠ (%)		88	125	225	103	91	115	119
Správa NP Podyjí (Kč/ha)	2 118,73	2 496,51	2 490,95	2 763,02	2 451,11	2 599,52	2 590,95	2 062,22
Správa NP Podyjí (%)		118	100	111	89	106	100	80
Správa KRNAP (Kč/ha)	1 456,76	1 404,22	2 149,55	1 579,95	1 580,07	2 270,04	2 065,98	1 983,38
Správa KRNAP (%)		96	153	74	100	144	91	96
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (Kč/ha)	742,89	629,71	3 725,05	931,24	1 641,73	1 978,44	1 534,92	731,59
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (%)		85	592	25	176	121	78	48

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 3: Znázornění detailní charakteristiky rozdílů u významných ekonomických ukazatelů správ NP pomocí řetězového indexu v jednotlivých letech za období 2005 – 2012

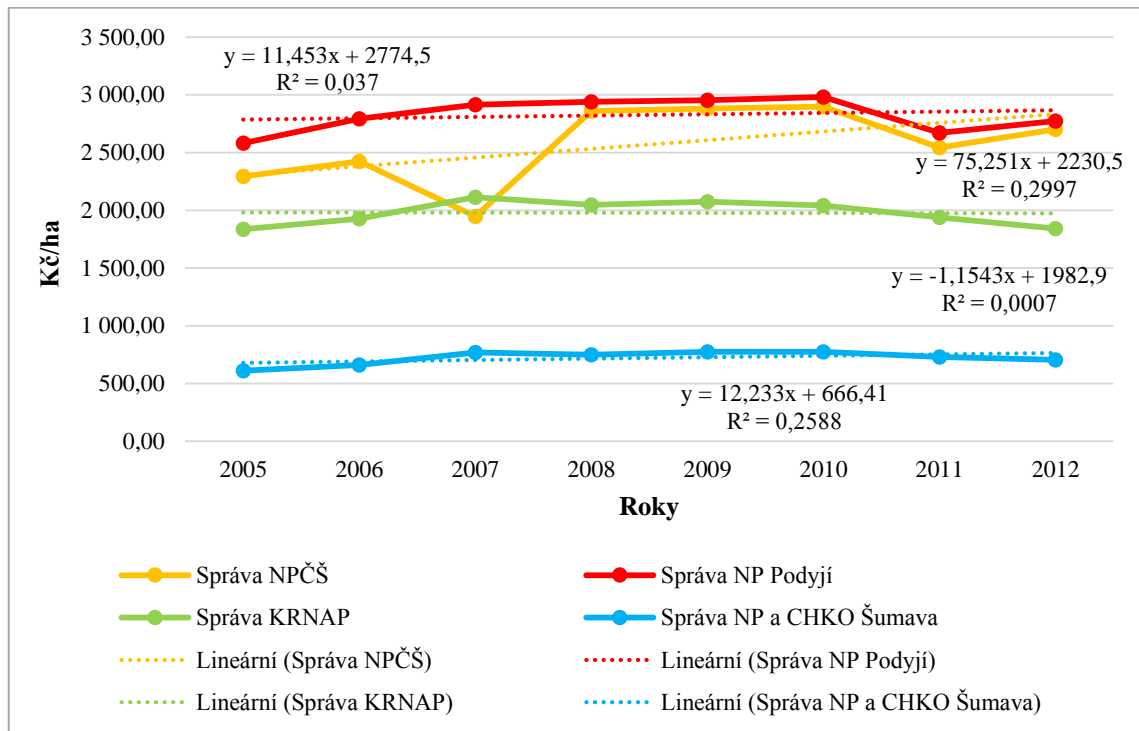
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Správa NPCŠ (Kč/ha)	1 619,44	1 962,78	1 830,42	2 981,39	3 258,19	3 980,56	4 557,36	4 509,31
Správa NPCŠ (%)		121	93	163	109	122	114	99
Správa NP Podyjí (Kč/ha)	1 362,54	1 479,37	1 702,70	1 650,63	1 317,14	1 649,05	1 575,40	1 836,19
Správa NP Podyjí (%)		109	115	97	80	125	96	117
Správa KRNAP (Kč/ha)	1 616,53	1 590,69	2 092,13	1 320,95	1 379,82	2 143,16	2 352,07	2 806,25
Správa KRNAP (%)		98	132	63	104	155	110	119
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (Kč/ha)	793,90	625,27	3 681,77	714,17	1 493,29	2 177,33	1 893,37	919,77
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (%)		79	589	19	209	146	87	49

Zdroj: vlastní zpracování

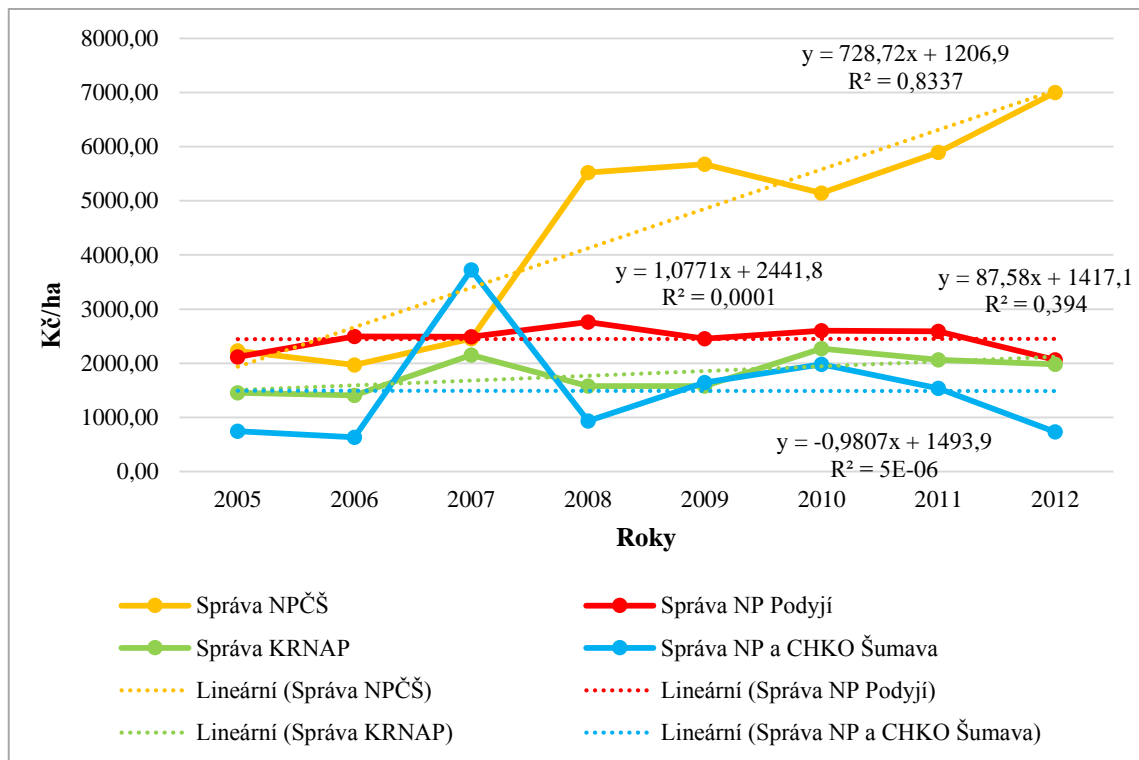
Výnosy z transferů	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Správa NPCŠ (Kč/ha)	5 336,81	4 961,25	5 593,61	8 680,14	8 338,06	8 495,69	8 393,61	7 240,00
Správa NPCŠ (%)		93	113	155	96	102	99	86
Správa NP Podyjí (Kč/ha)	4 968,10	4 997,46	5 214,44	6 408,73	6 530,95	5 987,78	6 739,05	5 993,17
Správa NP Podyjí (%)		101	104	123	102	92	113	89
Správa KRNAP (Kč/ha)	3 520,04	3 397,49	4 412,29	4 458,40	4 212,05	3 826,51	3 561,67	3 275,33
Správa KRNAP (%)		97	130	101	94	91	93	92
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (Kč/ha)	1 176,51	1 224,90	1 551,46	1 943,77	1 748,52	1 388,58	1 290,87	1 395,80
Správa NP Šumava a CHKO Šumava (%)		104	127	125	90	79	93	108

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 4: Přehled vývoje osobních nákladů a nákladů na služby v Kč přepočtených na hektar rozlohy NP prostřednictvím lineárního trendu v letech 2005 – 2012

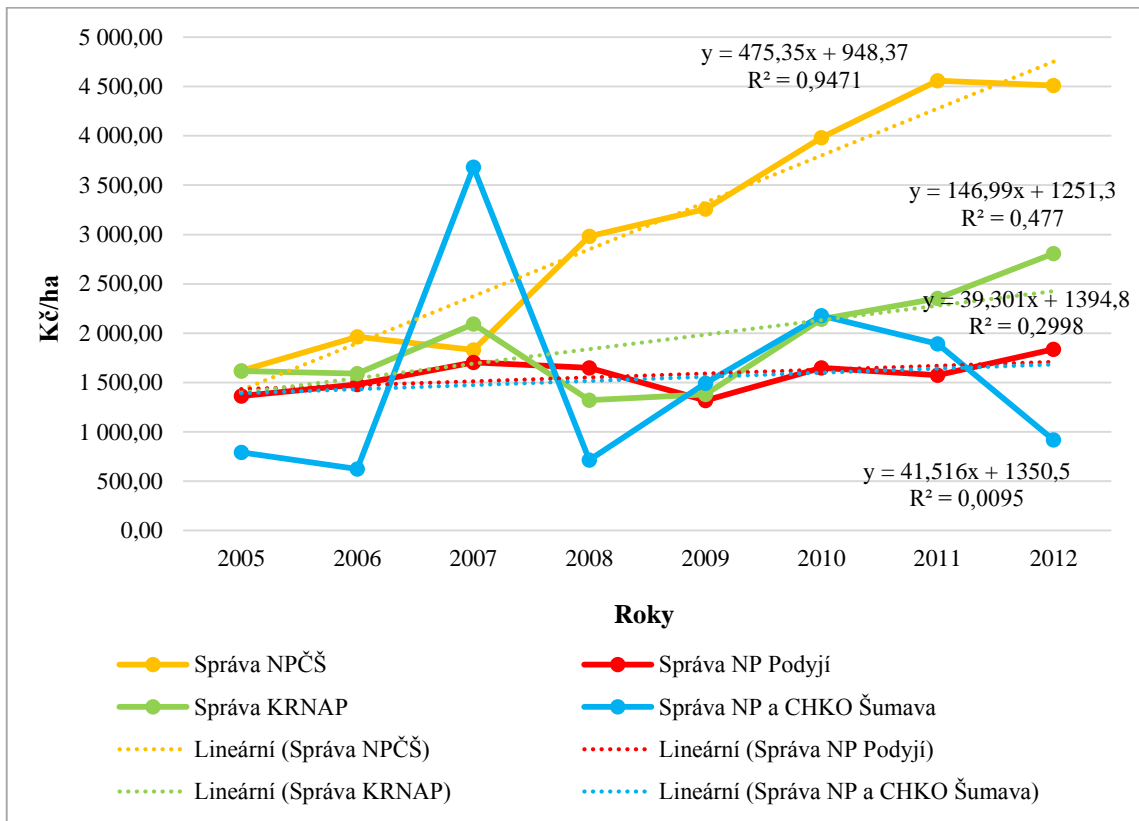

Zdroj: vlastní zpracování

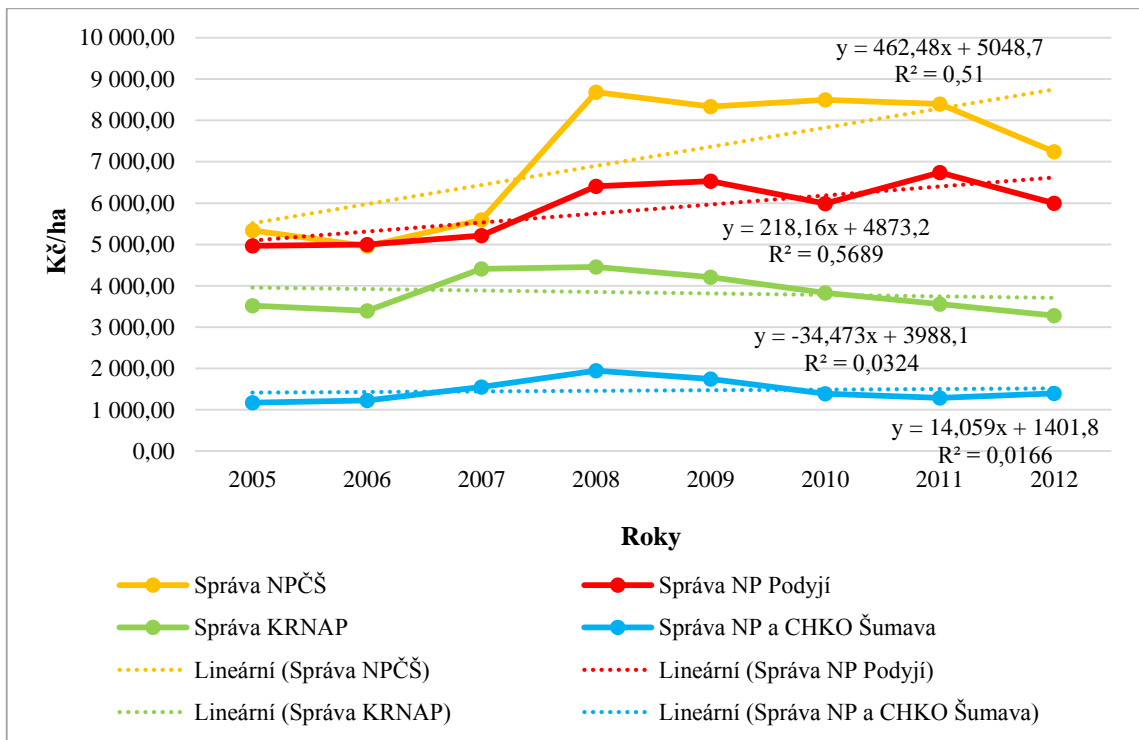

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 5: Přehled vývoje výnosů za vlastní výroby a výnosů z transferů (příspěvku na činnost) v Kč přepočtených na hektar rozlohy NP prostřednictvím lineárního trendu v letech 2005 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 6: Vybrané charakteristiky okresu Znojmo za roky 2011 – 2013

	Měř. J.	2011	2012	2013
Rozloha	km ²	1 590	1 590	1 590
Počet obcí		144	144	144
města		5	5	5
Počet částí obcí		170	170	170
Počet obyvatel ¹⁾	osoby	113 288	113 432	113 334
ženy		57 341	57 390	57 413
Obyvatelé ve věku				
0 – 14	%	14,8	14,8	14,8
15 – 64	%	71,1	69,3	68,6
65 a více	%	15,2	15,9	16,6
Průměrný věk obyvatel	roky	40,6	40,9	41,2
muži		39,2	39,4	39,7
ženy		42,1	42,4	42,6
Živě narození	osoby	1 117	1 083	1 079
Zemřelí	osoby	1 106	1 137	1 140
Přistěhovalí	osoby	1 085	1 188	1 096
Vystěhovalí	osoby	914	990	1 133
Sňatky		461	475	479
Rozvody		286	256	274
Na 1 000 obyvatel				
přirozený přírůstek	%	0,1	-0,5	-0,5
přírůstek stěhováním	%	1,5	1,7	-0,3
celkový přírůstek	%	1,6	1,3	-0,9
Uchazeči o zaměstnání	osoby	8 178	8 566	8 882
dosažitelní		8 157	8 563	8 874
ženy		3 999	4 278	3 363
se zdravotním postižením		856	826	829
Míra registrované nezaměstnanosti	%	14,05	15,03	-
Volná pracovní místa	místa	378	235	290
Uchazeči na 1 volné místo		21,6	36,5	30,6
Registrované subjekty		24 968	25 250	25 304
fyzické osoby		20 048	20 222	20 327
Zahájené byty		300	287	252
Dokončené byty		238	290	277
Děti v mateřských školách	osoby	3 913	4 048	4 120
Žáci základních škol	osoby	9 212	9 261	9 436
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	3,5	3,6	3,7
Průměrná pracovní neschopnost	%	3,150	3,051	3,345
Příjemci důchodů celkem	osoby	30 226	30 228	30 232
starobních		18 256	18 293	18 358
Průměrný měsíční důchod	Kč	9 684	9 845	9 982
starobní		9 779	9 961	10 119
Zjištěné trestné činy		2 354	2 447	2 328
Dopravní nehody		275	476	434
Požáry		170	184	146

Zdroj: ČSÚ 2014c; stav k 31. 12. 2013

Příloha 7: Příklad dotazníku pro zaměstnance Správy NP Podyjí

Dotazník pro zaměstnance Správy NP Podyjí s trvalým pobytem v okrese Znojmo

Děkuji Vám za čas, který věnujete vyplnění tohoto dotazníku. Zároveň Vás chci ujistit o tom, že s údaji bude zacházeno jako s důvěrnými, budou použity výhradně pro potřeby výzkumu a nebudou poskytnuty dalším osobám.

Zaměstnavatel: Správa Národního parku Podyjí, Na Vyhlídce 5, 669 02 Znojmo

Rozmezí dosaženého Vašeho čistého platu za rok 2012 v Kč (prosím zatrhněte křížkem)

Čistý plat za rok 2012	
100 – 150 tis. Kč	
150 – 200 tis. Kč	
200 – 250 tis. Kč	
250 – 300 tis. Kč	
300 – 350 tis. Kč	
350 – 400 tis. Kč	
400 – 450 tis. Kč	

Do níže uvedené tabulky prosím vyplňte, jak jsou přibližně rozloženy výdaje Vaší domácnosti. Celkové výdaje hrazené z Vašeho čistého platu, rozdělte do jednotlivých položek v procentech. Dále rozdělte každou položku na lokální a nelokální výdaj v procentech.

Vyplnit výdaje v % - lokální – v okres Znojmo, nelokální – mimo okres Znojmo

Položky výdajů	Lokální výdaje	Nelokální výdaje
Potraviny, nápoje, tabák		
Odívání, obuv		
Bydlení		
Voda, energie		
Doprava, pohonné hmoty		
Pošta, telekomunikace		
Daň z nemovitosti		
Ostatní daně		
Splátky (úvěry, půjčky, pojištění, spoření)		
Rekreace, sport, kultura		
Ostatní zboží a služby		

Výdaje celkem za rok 2012 (%)	100 %
Z toho utraceno v okrese Znojmo (%)	
Z toho utraceno jinde než v okrese Znojmo (%)	

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 8: Vysvětlivky pro vyplnění dotazníku pro zaměstnance

Potraviny a nealkoholické nápoje, alkoholické nápoje, tabák:

Nákupy spadající do této kategorie

- a) provedené v prodejnách obchodních řetězců (Billa, Albert, Kaufland...) - nelokální výdaje
- b) v prodejnách vlastněných místními majiteli (v okrese Znojmo) – lokální výdaje

Odívání a obuv

Shodné s předcházejícím bodem

- a) provedené v prodejnách obchodních řetězců - nelokální výdaje
- b) v prodejnách vlastněných místními majiteli (v okrese Znojmo) – lokální výdaje

Bydlení

U nájemného se za místní (lokální) považuje útrata placená místnímu majiteli nemovitosti. Splátky hypotéky se považuje za nemístní (nelokální), protože centrály bank a úvěrových společností nejsou v katastru regionu. Platby jdoucí do fondu oprav, členské příspěvky bytovému družstvu a další jsou považovány za místní (lokální).

Voda, energie

Tyto platby jsou brány většinou jako nemístní (nelokální), například Vodárenská akciová společnost, a.s., Jihomoravská plynárenská, a.s. a další, nejsou místními firmami (pozn. například topení dřevem, voda na vesnici atd. – lokální výdaje).

Doprava, pohonné hmoty

Co se týče paliv, tak většina peněz z čerpacích stanic odeče pryč – takže je považujeme za nelokální výdaje (místní provozovatel čerpací stanice – lokální výdaj), výdaje na dopravu lze považovat za místní (lokální) - Znojemská dopravní společnost - PSOTA, s.r.o., Bítešská dopravní společnost, spol. s.r.o. – nelokální výdaj.

Pošta, telekomunikace

Tyto výdaje lze považovat určitě za nemístní (nelokální).

Daně

Daň z nemovitosti – lokální výdaj, Ostatní daně – nelokální výdaj

Splátky – (úvěry, půjčky, pojištění, spoření)

- a) Splátky malým subjektům místním (v okrese Znojmo) – lokální výdaje
- b) Splátky velkým institucím (banky, spořitelny) – nelokální výdaje

Rekreace, sport a kultura

V této kategorii je to jednoduché

- a) lokální výdaj (v okrese Znojmo)
- b) nelokální výdaj (mimo okres Znojmo)

Ostatní služby a zboží

Například výdaje na studium na soukromé škole (střední/vysoké), výdaje na služby ve zdravotnictví (lékařské zákroky, léky), různé stupně sociální péče.

- a) lokální výdaj (v okrese Znojmo)
- b) nelokální výdaj (mimo okres Znojmo)

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 9: Dotazník pro dodavatele Správy NP Podyjí

Dotazník pro firmy a organizace – dodavatelé Správy NP Podyjí z okresu Znojmo

Děkuji Vám za čas, který věnujete vyplnění tohoto dotazníku. Zároveň Vás chci ujistit, že z konečné hodnoty lokálního multiplikátoru nebude možné zjistit jakékoliv informace o hospodaření Vaší firmy či organizace. S údaji bude samozřejmě zacházeno jako s důvěrnými, budou použity výhradně pro potřeby výzkumu a nebudou poskytnuty dalším osobám.

Rozmezí Vašich celkových výdajů za rok 2012 v Kč (prosím zatrhněte křížkem).

Rozmezí výdajů za rok 2012	
0 – 100 tis. Kč	
100 – 200 tis. Kč	
200 – 400 tis. Kč	
400 – 600 tis. Kč	
600 – 2 600 tis. Kč	
2 600 – 5 000 tis. Kč	
5 000 – 10 000 tis. Kč	
10 000 – 20 000 tis. Kč	
20 000 – 40 000 tis. Kč	
Víc než 40 000 tis. Kč	

Do níže uvedené tabulky prosím vyplňte, jak jsou přibližně rozloženy výdaje Vaší firmy. Vaše celkové výdaje rozdělte do jednotlivých položek v procentech. Dále rozdělte každou položku na lokální a nelokální výdaje v procentech.

Vyplnit výdaje v % - lokální – v okres Znojmo, nelokální – mimo okres Znojmo

Položky výdajů	Lokální výdaje	Nelokální výdaje
Výdaje na zaměstnance		
Výdaje na dodavatele		
Splátky úvěrů, půjček...		
Daň z nemovitosti		
Ostatní daně		
Voda, energie		
Nájemné, provoz budov		
Pohonné hmoty		
Pošta, telekomunikace		
Propagace, reklama		
Ostatní zboží a služby		

Výdaje celkem za rok (%)	100 %
Z toho utraceno v okrese Znojmo (%)	
Z toho utraceno jinde než v okrese Znojmo (%)	

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 10: Vysvětlivky pro vyplnění dotazníku pro dodavatele

Výdaje na zaměstnance a SZP

- a) místní (lokální výdaj) – hrubá mzda zaměstnance s trvalým pobytem v okrese Znojmo, SZP zaměstnance v okrese Znojmo se nezapočítává – nelokální výdaj
- b) nemístní (nelokální výdaj) – odvody SZP a hrubé mzdy zaměstnanců s trvalým pobytem mimo okres Znojmo

Dodavatelé a zprostředkovatelé

- a) místní dodavatelé (okres Znojmo) – lokální výdaj
- b) nemístní dodavatel (mimo okres Znojmo) – nelokální výdaj

Splátky úvěrů, bankovní půjčky, pojištění

- a) drobné subjekty poskytující úvěry, půjčky, pojištění (okres Znojmo) – lokální výdaj
- b) velké instituce poskytující úvěry, půjčky, pojištění (mimo okres Znojmo) – nelokální výdaj

Daně

Daň z nemovitosti – lokální výdaj. Ostatní daně – nelokální výdaj.

Voda, energie

Tyto platby jsou brány většinou jako nemístní (nelokální), například Vodárenská akciová společnost, a.s., Jihomoravská plynárenská, a.s. a další, nejsou místními firmami (pozn. například topení dřevem, voda na vesnici atd. – lokální výdaje).

Nájemné, provoz budov

Lokální výdaj pouze placení místnímu provozovateli. Jinak nelokální výdaje.

Pohonné hmoty

Co se týče paliv, tak většina peněz z čerpacích stanic odeče pryč – takže je považujeme za nelokální výdaje (místní provozovatel čerpací stanice – lokální výdaj).

Pošta, telekomunikace

Tyto výdaje lze považovat určitě za nemístní (nelokální).

Propagace, reklama

- a) firmy místní (okres Znojmo) – lokální výdaj
- b) firmy nemístní (mimo okres Znojmo) – nelokální výdaj

Ostatní zboží a služby

Nestandardní výdaje firmy

- a) firmy místní (okres Znojmo) – lokální výdaj
- b) firmy nemístní (mimo okres Znojmo) – nelokální výdaj

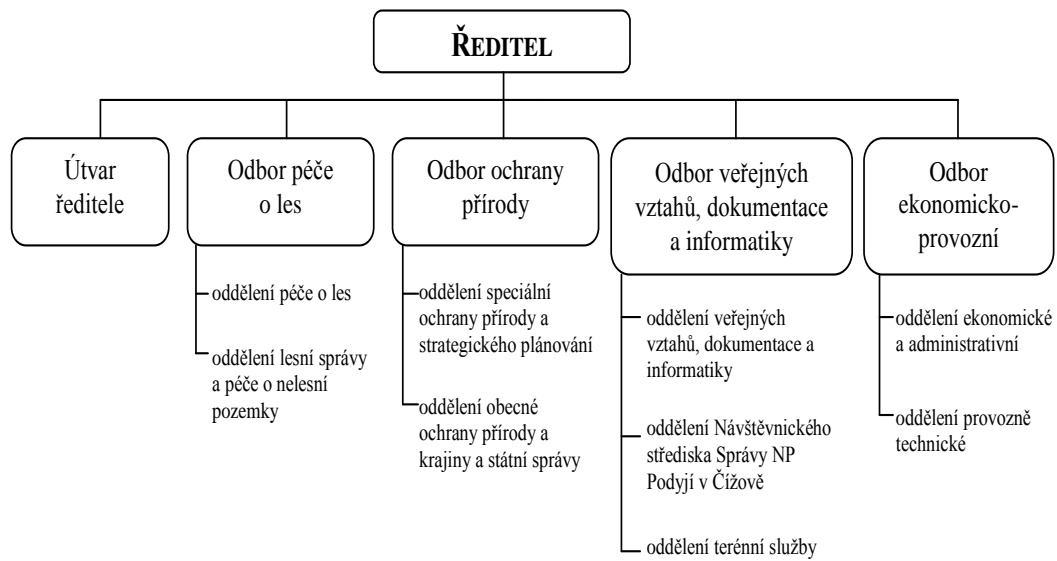
Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 11: Lokalizace Národního parku Podyjí

Zdroj: Správa NP Podyjí 2014; vlastní zpracování

Příloha 12: Organizační struktura Správy NP Podyjí v roce 2012

Zdroj: REITEROVÁ, ŠKORPÍK 2012; upraveno

Příloha 13: Přehled významných lokálních dodavatelů Správy NP Podyjí (2012)

Položka	Sídlo	Právní forma podnikání	Finanční částka výdaje Správy NP Podyjí v Kč	Předmět podnikání
1	Olbramkostel	PO - Společnost s ručením omezeným (s.r.o.)	566 355	Silniční motorová doprava nákladní Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE
2	Vranov nad Dyjí	FO podnikající dle živnostenského zákona	426 100	02 - Lesnictví a těžba, 02400 - Podpůrné činnosti pro lesnictví
3	Havraníky	FO podnikající dle živnostenského zákona	416 630	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
4	Čížov	FO podnikající dle živnostenského zákona	346 611	G - Velkoobchod. a malo. - opravy a údržba motor. vozidel
5	Čížov	FO podnikající dle živnostenského zákona	336 170	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
6	Hluboké Mašůvky	FO podnikající dle živnostenského zákona	317 168	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
7	Onšov	FO podnikající dle živnostenského zákona	316 484	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
8	Konice	FO podnikající dle živnostenského zákona	315 922	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
9	Vranov nad Dyjí	FO podnikající dle živnostenského zákona	313 610	02 - Lesnictví a těžba
10	Znojmo	FO podnikající dle živnostenského zákona	283 208	02100 - Lesní hospodářské a jiné činnosti v oblasti lesnictví
11	Vranov nad Dyjí	FO podnikající dle živnostenského zákona	275 942	45 200 - Opravy a údržba motor. voz. kromě motocyklů
12	Podmolí	FO podnikající dle živnostenského zákona	267 776	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
13	Čížov	FO podnikající dle živnostenského zákona	267 123	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
14	Vranov nad Dyjí	FO podnikající dle živnostenského zákona	266 727	02400 - Podpůrné činnosti pro lesnictví, 016, G
15	Konice	FO podnikající dle živnostenského zákona	245 535	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
16	Podmolí	FO podnikající dle živnostenského zákona	245 286	02100, 016, G
17	Vranovská Ves	FO podnikající dle živnostenského zákona	233 126	016, G
18	Cítovice	FO podnikající dle živnostenského zákona	232 866	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
19	Starý Petřín - Jazovice	FO podnikající dle živnostenského zákona	226 943	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
20	Čížov	FO podnikající dle živnostenského zákona	216 623	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
21	Podmolí	FO podnikající dle živnostenského zákona	214 878	02100, 016
22	Čížov	FO podnikající dle živnostenského zákona	204 829	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
23	Znojmo	FO podnikající na základě jiného oprávnění	199 880	Právní činnost - advokát
24	Lukov	FO podnikající dle živnostenského zákona	194 803	02100, 016
25	Cítovice	FO podnikající dle živnostenského zákona	194 752	02100, 016
26	Podmolí	FO podnikající dle živnostenského zákona	194 431	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
				Předmět podnikání
27	Mašovice	PO - Akciová společnost (a.s.)	193 207	Zemědělská, potravinářská výroba, obchodní činnost Klasifikace ekonomických činností - CZ-NACE
28	Znojmo	FO podnikající dle živnostenského zákona	190 478	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
29	Podmolí	FO podnikající dle živnostenského zákona	173 046	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
30	Lukov	FO podnikající dle živnostenského zákona	173 036	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
31	Čížov	FO podnikající dle živnostenského zákona	172 241	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
32	Cítovice	FO podnikající dle živnostenského zákona	150 926	27110 - Výroba elektromotorů

		Pokračování tabulky		
Položka	Sídlo	Právní forma podnikání	Finanční částka výdaje Správy NP Podyjí	Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE
				Předmět podnikání
33	Milíčovice	PO - Společnost s ručením omezeným (s.r.o.)	145 414	Silniční motorová doprava nákladní
				Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE
34	Podmolí	FO podnikající dle živnostenského zákona	143 049	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
35	Lesná	FO podnikající dle živnostenského zákona	142 923	02100, 016
36	Podmolí	FO podnikající dle živnostenského zákona	141 404	02400, 016
37	Vranov nad Dyjí	FO podnikající dle živnostenského zákona	129 831	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
38	Znojmo	FO podnikající dle živnostenského zákona	129 084	43342 - Malířské a natěračské práce
39	Znojmo	FO podnikající dle živnostenského zákona	123 919	43342 - Malířské a natěračské práce
40	Havraníky	FO podnikající dle živnostenského zákona	123 191	016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a poskl. činnosti
				Předmět podnikání
41	Pavlice	PO - Společnost s ručením omezeným (s.r.o.)	120 382	Zprostředkování obchodu a služeb
42	Znojmo	PO - Akciová společnost (a.s.)	115 277	Poskytování software, služby rozmnožovací techniky
43	Čížov	FO podnikající dle živnostenského zákona	112 778	02100, 016, 02400

Zdroj: MR ČR 2014G; SEIWIN 3/4; vlastní zpracování